Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

- Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ... ... KEMAL TÜRKLER
- Yazıişleri Müdürü ... ... Tamer KAYAŞ
- İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel.: 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290
- Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7 Kızılay Telefon: 18 79 59 - 17 65 38 — Teleks: 42 486 - 42 879
- İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapanl İş H. K.: 5 No: 510 Konak Telefon: 13 69 61
- Dizgi: ... ... Politika Tipo Tesisleri
- Baskı: ... ...Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
- Dağıtım: ... ... Hürriyet Holding A.Ş.
- İLAN KOŞULLARI: 2-3-7 sayfalar (sütun / cm): 300 TL. - 4-6. sayfalar (sütun / cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun / cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun, 5 cm): 500 TL.
- ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL., 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık 200 DM., 6 Aylık: 100 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 120 Dolar.

Sükan Konya Belediyesinin zamlarını onayladı

Ankara (ANKA) — Ankara Belediyesinin otobüs, elektrik, havagazı ve su ücretlerine yaptığı zam kararına karşı çıkan Başbakan Yardımcısı Faruk Sükan'ın Konya Belediyesinin yaptığı zamların onaylanmasına karşı çıkmadığı öğrenildi.

ANKA ajansı muhabirinin Enerji Bakanlığı yetkililerinden edindiği bilgilere göre, Konya Belediyesi belediye hizmetlerine yüzde 100 bir artış getirilmesi kararı almış ve onay için Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına başvurmuştu. Enerji Bakanlığı da fiyat tesbit ve kontrol koordinasyon kurulu başkanı olarak Başbakan Yardımcısı Faruk Sükan'ın görüşünü sormuş ve Sükan da zamların onaylanması yolunda görüşünü Enerji Bakanlığına bildirmişti.

Enerji Bakanlığı da bu olumlu görüş bildirimi üzerine Faruk Sükan'dan Konya Belediyesine verilen bu zam izninin zam yapmak isteyen tüm belediyeler için geçerli bir ilke kararı olarak alınıp alınmayacağını ayrı bir yazı ile sordu.

Sükan'ın bu ikinci yazıya henüz bir yanıt vermediği öğrenildi.

Öteyandan Ankara Belediye Başkanı Ali Dinçer Başbakanlık ve Maliye Bakanlığına başvurarak Ağustos ayı içersinde kendilerine 368 milyon liralık bir yardım yapılmadığı takdirde hizmetlerin durma tehlikesi ile karşı karşıya bulunduğunu bildirdi.

Bakanlık ilgilileri açıkladı

Sağlık personeli «Hizmete göre prim» alacaklar

Ankara (AA) — Tamgün Yasası kapsamında bulunan sağlık personeline verilen tazminatların Eşel-Mobil sistemine göre düzenleneceği öğrenildi. Bu arada, yasa kapsamına giren personelin üç aydan fazla raporlu oldukları dönemlerde de tazminat alacakları bildirildi.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı yetkililerinden alınan bilgiye göre, Tamgün Yasası'nın uygulanmasında görülen bazı aksaklıkların giderilmesi amacıyla hazırlanan yönetmelikte, hizmete göre prim sistemi getirildi. Ayrıca, yasa kapsamında olup da mahrumiyet bölgelerinde çalışanların, katsayıları mahrumiyet derecesi arttıkça, ellerine geçecek ücretin de yükselmesi için «mahrumiyet puanları» yükseltildi.

PRİMLER YÜKSELTİLİYOR

Yetkililerin verdikleri bilgiye göre, yönetmelikle, personelin yaptığı işin ağırlığına göre prim alması esası benimsendi. Ayrıca, nöbet ve acil vakalarda da primler yükseltilecek. Bu amaçla, yasada yer alan puanlar, önümüzdeki günlerde Sağlık ve Sosyal Yardım, Maliye ve Sosyal Güvenlik Bakanlıkla rının uzmanlarınca yeniden saptanacak.

Yönetmelik değişikliğinde, tazminatların en yüksek devlet memuruna verilen maaş ve katsayı durumuna göre, Eşel-Mobil sistemine uygun biçimde düzenlenmesi kararlaştırıldı. Böylelikle, sağlık personelinin alacakları tazminatlar, maaş ve katsayı ile bağlantılı duruma gelecek. Bu değişiklik, sağlık personelinin aldığı tazminatların koşullarına göre, kendiliğinden ayarlanmasını amaçlıyor.

Bu arada, yönetmelik değişikliği, sağlık personelinin daha fazla çalışmasını «özendirmek» için, yapılacak mesailere de prim verilmesini öngörüyor. Buna göre, belli bir sürenin üzerinde çalışanlara bu prim verilecek.

Doğu ve Güneydoğu'da bazı bölgelerde geçici görevli çalışan sağlık personeline de tazminat ödenmesi kararlaştırıldı. Bu tazminat, görev yerinin özelliğine göre saptanacak, böylelikle bazı yöreler, ücret yönünden özendirilmiş olacaktır.

MAAŞ VE TAZMİNATLAR AYRI AYRI VERGİLENDİRİLECEK

Yetkililer, halen uygulanmakta olan yasada sağlık personeline 3 aya kadar raporlu oldukları dönemler için tazminatların tam olarak ödenmesi hükmü yer aldı. Yapılan yönetmelik değişikliği ile bu üç aylık sürenin daha da artırılması ilkesi getirildi. Ancak, bu sürenin ne kadar olacağı henüz saptanmadı.

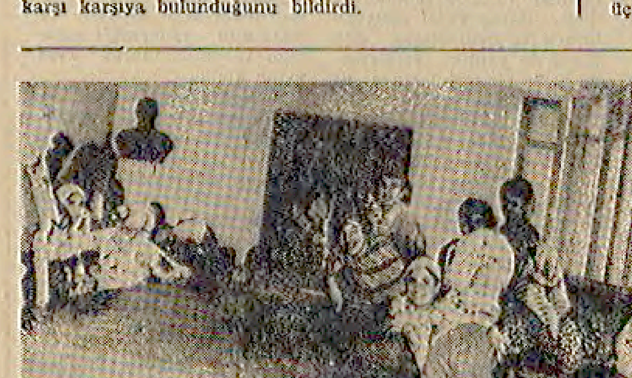

Zonguldak'ta yağsız kalan kadınlar, Belediye binasını işgal edince, Belediye Başkanı Pulat 1 saat içinde yağ getirttü

Zonguldak'ta yağ bulamayan kadınlar Belediyeyi işgal etti

Ayvalık'ta piyasaya sağlığa zararlı yağların sürüldüğü açıklandı

Zonguldak (İSTA) — Uzun kuyruklarda saatlerce bekledikten sonra kendilerine «yağ yok» denen ve çoğunluğunu kadınların oluşturduğu halk, Zonguldak Belediyesini işgal etti. Eli fileli kadınların Zonguldak Belediyesi koridorlarına doluşmasının yanı sıra, Encümen salonu da yağ bulamayan yurttaşlar tarafından doldu, taştı.

Yağ gereksinmeleri karşılanana kadar belediyeyi terketmeyeceklerini açıklayan yurttaşlar, belediyenin çarşıdaki TANSA mağazasından geldiklerini söyleyerek, kendilerine yağ sağlanmasını istediler.

Yurttaşları temsilen bir grup kadın, sorunlarını anlatmak üzere Belediye Başkanı Nadir Pulat ile görüşme yaptı. Görüşmeler sürerken Başkan Nadir Pulat'ın direktifleri üzerine belediyeye «arka kapıdan» bir kamyon sıvı yağ geldi ve yurttaşlara dağıtıldı.

YAĞINI PİYASAYA SÜRÜYOR

Öte yandan Ayvalık Komili Yağ Fabrikasında, İstanbul'daki merkez Komili fabrikasına gitmek üzere yaklaşık 21 ton (20.988 kg.) karma pirina yağı bulundu. Bulunan yağın, Dünya Sağlık Teşkilatı'nca, TSE' nce ve Sanayi Odası kayıtlarınca yemeklik yağ olarak kullanılması yasak olan 60-70 asitlik derecesinde karma pirina yağı olduğu bildiriliyor.

Öte yandan Hıfzısıhha'ya gönderilen numunelerin sonuçlarının geciktirildiği ve olaya el koyan mahalli yetkililer üzerinde baskılara girişildiği öne sürülüyor.

Bir ihbarı değerlendiren Ayvalık Kaymakamlığı ve Hükümet Tabipliği, Komili Fabrikası'nda 34 SH 277 plakalı TIR kamyonunda 20 bin 988 kg. karma pirina yağı ele geçirdiler. Ve numuneler alarak Hıfzısıhha'ya yolladılar. Ancak aradan 20 gün geçmesine karşın bir yanıt gelmeyince Ayvalık Kaymakamlığı, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Sağlık İşleri Müdürlüğüne ikinci bir yazı yazdı.

Bu arada Ayvalık Hükümet Tabipliği, Cumhuriyet Savcılığına yazdığı 25.7.1979 tarih ve 497 sayılı yazıda, sözkonusu yağın «gıda maddeleri tüzüğü gereğince satılamayacağı, ayrıca T.S. - 31'e göre de ambalajlanıp satılamayacağı için gerekli kişiler hakkında yasal işlem yapılması» isteğinde bulundu.

Halk-Koop yağ sanayiinin tekellerden kurtarılmasını istedi

HALK-KOOP Ankara Birlik Başkanı Mehmet Sevim yağ sorununun, stokçuluk ve karaborsanın polisiye önlemlerle çözümlenemeyeceğini belirterek yağ üretimini elinde bulunduran çokuluslu tekellerin kamulaştırılmasını, yağ dağıtımının demokratik halk kooperatiflerinin üst örgütleri KÖY - KOOP ve HALK-KOOP tarafından yapılmasını istedi.

HALK-KOOP Ankara Birlik Başkanı Sevim dün basın toplantısı düzenleyerek yağ üreten fabrikaların ancak yüzde 7 gibi düşük bir kapasite ile çalıştıklarını, yağ üreten fabrikalarla, rafine yağ ve margarin üreten fabrikalar arasında üretim koordinasyonunun sağlanmadığını söyledi. İlgili bakanlık ve kuruluşların sorunun çözümünü üzerlerine almadıklarını belirten Sevim, yağ dağıtımını üstlenen TARKO ve YURTAŞ'ın yanlış dağıtım politikalarına son verilmesini istedi. HALK - KOOP Ankara Birlik Başkanı açıklamasında özetle şu görüşlere yer verdi:

«Bugün, üretilen yağların büyük bir bölümü TARKO adındaki güdümlü kuruluş tarafından dağıtılmaktadır. TARKO (Tarım Satış Kooperatifleri Merkez Birliği) Ticaret Bakanlığı'nın denetiminde bir kuruluştur. TARKO'nun dağıtım politikası öncelikle süper marketlere, büyük toptancı mağazalara ve imtiyazlı bakkallara dağıtım yapılmasına yönelik olmaktadır. Bunların yanında güdümlü kooperatif şirketlere ve sendikalara da gereken himaye gösterilmektedir. Ancak, demokratik halk tüketim kooperatiflerine tam bir ambargo uygulanmaktadır. Bu noktadan TARKO, gene Ticaret Bakanlığı'nın denetiminde olan YURTAŞ adındaki şirketi devreye sokmaktadır. Demokratik halk kooperatifleri katmerli sömürü ile karşı karşıya bırakılmaktadır. Parekende fiyatı 36 TL'sı olan nebati margarini, üçüncü el olan YURTAŞ 35 TL.'sından ve ancak bedelini bir ay önceden peşin olarak yatırma koşulu ile demokratik halk tüketim kooperatiflerine vermektedir. Bu durumda hem TARKO hem YURTAŞ ayrı ayrı aracı kârı alıyorlar. Bu kârlara ek olarak, demokratik halk tüketim kooperatiflerinin yatırdıkları paraları bir ay kullanarak kârlarına kârlar katıyorlar.

Yağ sorunu, stokçuluk karaborsa polisiye önlemlerle çözümlenemez. Soruna, üretimdeki çarpıklıklardan, dağıtımdaki halkçı olmayan uygulamaya kadar, kalıcı çözümler getirecek önlemler alma doğrultusunda yaklaşılmalıdır.

SSK İstanbul Bölge Müdürlüğünde çalışanlardan usulsüz para kesiliyor

İstanbul (Politika) — SSK İstanbul Bölge Müdürlüğü'nde çalışanlardan Genel Müdürlüğün bilgisi dışında 100'er lira para toplandığı ileri sürüldü. Bölge Müdürlüğünde çalışan 280 kişiden toplanan paraların yeni binanın süslenmesinde kullanıldığı öne sürüldü. Paraların yemek depozitosu adı altında kendilerinden kesildiğini belirten çalışanlar, bunun usulsüz bir uygulama olduğunu kendilerine normal olarak yemek verildiğini belirttiler.

Öte yandan maaşlı işçilerin çalıştığı çay ocağında, çay fiyatlarının da yükseltildiğini buradan doğacak ek gelirin de binanın süslenmesinde kullanılacağı belirtildi. Bu uygulamaya karşı çıkanlar üzerinde müdürlüğün, tayin edilme yoluyla baskı kurduğu ileri sürüldü.

Petkim-İş, Soda'da savaşımın başarıya ulaştığını açıkladı

Ankara (Politika) — DİSK'e bağlı Petkim-İş Sendikası Genel Başkanı Mustafa Karadayı bir açıklama yaparak, soda grevinin demokrasi güçlerinin başarısıyla sonuçlanmasından sonra, bazı goşist ve Maocu unsurların bu başarıya gölge düşürmeye çalıştıklarını belirtti. Petkim-İş Genel Başkanı soda fabrikasında üyelerinin işbaşı yapmasından sonra, günlük üretimin 350 tona çıkarıldığını belirterek, «Uzun süredir grevde olan işyerinden ayrı kalan bazı üyelerimiz grev esnasında dışarda başka işler bulmuştur. Bunlar işbaşı yaptıktan bir kaç gün sonra birikmiş haklarını ve zamlı ücretlerine göre kıdem tazminatlarını alarak işyerinden ayrılmayı, yeni işlerine göre daha uygun bulmuşlardır» dedi.

Petkim-İş Sendikası Genel Başkanı Mustafa Karadayı'nın soda fabrikasındaki gelişmeler ve gazetelerde yeralan son haberler üzerine yaptığı açıklamada şu görüşlere yer verdi:

«Sendikamızın uzun süredir sürdürdüğü ve 15 gün önce sonuçlanan soda grevi, sendikamız, soda işçisinin ve demokrasi güçlerinin zaferiyle sonuçlanmış ve iş akitleri fesih edilen tüm üyelerimiz işbaşı yaptırılmıştır.

Ancak, bu olumlu ve başarılı sonucu hazmedemeyen bazı goşist ve Maocu bozguncular buna gölge düşürebilmek için gazetelere bazı açıklamalarda bulunmaktadırlar. Özellikle Aydınlık gazetesi öküz altında buzağı aramakta ve asılsız haberler yazmaktadır.»

TRT | Program-Haber-Eleştiri

Radyolardan seçmeler

TRT - 1

- 09.02 Halk Müziğine Gönül Verenler
- 09.20 Fındıktan Pamuğa
- 10.01 Arkası Yarın
- 12.10 Öğle Üzeri
- 13.00 Haberler
- 15.01 Yaşayan Hukuk
- 16.45 Gözde Eserler
- 18.01 Çocuk Bahçesi
- 18.16 Laf Lafı Açar
- 23.00 Haberler

TRT - 2

- 09.00 Olayların İçinden
- 10.30 Yaşayan Ekonomi
- 11.30 Örneklerle Türk Edebiyatı
- 13.30 Olayların İçinden
- 14.00 Birike Birike
- 16.20 Arkası Yarın
- 18.30 Yollarımız, Konaklarımız, Yaşantıları
- 20.00 Fasıl
- 22.00 Barok Müzik

TRT - 3

- 07.02 Güne Başlarken
- 09.03 Barok Müzik
- 12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
- 18.00 Müzik Dünyasından
- 18.00 Stüdyo FM
- 19.00 Bir Konser
- 20.30 Caz Konseri
- 21.00 Büyük Eserler
- 22.06 Gecenin Getirdikleri

«Okuyalım Tartışalım» programı ilgi üzerine 11 bölüme çıkarıldı

- Kasım ayından itibaren başrollerini Devlet Tiyatrosu ve Ankara Çocuk Tiyatrosu sanatçılarının oynadığı "Hakan" adlı çocuk programı yayına girecek. Hakan, kimsesiz bir çocuğun köyünden kalkıp, kente gelmesiyle karşılaştığı sorunları anlatıyor

Ankara, (Politika) — Ankara Televizyonu Çocuk Şubesi Müdürü Tekin Özerten ekim ayında başlayacak yeni yayın döneminde oluşturulacak programların çocukları eğitici yönde olacağını belirtti. Özerten, yeni yayın döneminde şu anda devam eden programların bir kısmının da sürdürüleceğini söyleyerek, «programlarda ekip çalışmasına yöneleceğiz» dedi.

Tekin Özerten, yeni yayın döneminde Devlet Tiyatrolarından birçok çocuk oyununun televizyona uyarlanacağını da belirterek yapılması kararlaştırılan programları şöyle sıraladı:

«Halen devam eden Ayşe Bayramgil'in yaptığı Okuyalım Tartışalım, gördüğü ilgi üzerine 11 programa çıkarıldı. Bilindiği gibi bu program 3 bölümden oluşacaktı. Bu programımızda her pazartesi ayrı bir yazarımızın kitapları okunarak katılımcı çocuklarla yazar arasında kitapın içeriği hakkında tartışma yapılıyor.

Yine pazartesi günleri kasım ayından başlayarak Zekerİya Kabadayı'nın oluşturduğu başrollerinde Devlet Tiyatrosu ve Ankara Çocuk Tiyatrosu oyuncularından Hakan Yeşilyurt'un oynadığı «Hakan» adlı çocuk programımız gösterilmeye başlanacak. Hakan'da köyden kaçan kimsesiz bir çocuğun şehirde başına gelenler ve kötü yola düşüşü anlatılıyor.

Perşembe günleri «Çocuk Oyunlarından Seçmeler» diye bir programımız var. Devlet Tiyatrolarından ve Devlet Konservatuvarından seçilmiş çocuk eserleri televizyona uyarlanarak çocuklar için gösterilecek. Şu ana kadar seçerek hazırlamaya başladığımız bu programlar arasında «Kurnaz Avukat», «Yedi Köyün Yargıcı», «Keloğlan», «Kahve Kortatı», «Bale» gibi oyunlar var.

Çocuk oyunlarından seçmeler oyununun yanısıra perşembe günleri önümüzdeki ocak ayından itibaren ağırlıklı bir program yapılacak. Bu programda çocuk şubesi olarak ekip çalışmasına gideceğiz. Amaç küçük yaştaki çocuklarımızı her yönden tatmin etmek.

14 Ekim'den itibaren pazar günleri yaklaşık bir saatlik «Günaydın programı» yayınlanacak. Bu programda çizgi filmler, sağlık köşesi, oyun köşesi, bilgi köşesi gibi bölümleri yayınlamayı düşünüyoruz. Ancak bu «günaydın» programı içerisinde hangi konulara yer vermemiz gerektiğini tam olarak saptamadık. Önümüzdeki günlerde bunu aydınlığa kavuştururuz sanırım.

Geçtiğimiz yayın döneminde küçük çocukların sevgilisi durumunda olan «Gökkuşağı» programını ocak ayından itibaren tekrar yayına girdireceğiz. Zekeriya Kabadayı'nın başkanlığında kurulacak bir ekiple geçtiğimiz dönemden daha geniş bir şekilde «Gökkuşağı»nı oluşturacağız. Yine eskiden olduğug ibi «Gökkuşağı» 15 günde bir yayına girecek.

Biz çocuk şubesi olarak en büyük eksikliği çocuklarımızın tam olarak eğitilmemesinde görüyoruz. Televizyon olarak bize düşeni yapabilmek amacıyla gençlik sorunlarını içeren bir program hazırlamayı planladık. Bu nedenle ocak ayından itibaren eğlendirici, eğitici, gençliğin sorunlarına eğilen bir program oluşturacağız. Bu program 12 ile 18 yaş arasındaki gençliğe seslenecek, programda yasaların müsade ettiği her şeye değinmeye çalışacağız. Özellikle anarşi ve seks sorunlarını gençliğe anlatmak için çaba göstereceğiz.

TELEVİZYON PROGRAMI

TV PROGRAMI

19.00 Haberler

19.05 Sinbad'ın Serüvenleri

Sürekli filmin bugün yayınlanacak olan 47. bölümünde, Sinbad ve arkadaşları Bağdat'a dönerken yaşlı bir adamla bir kız görürler. Ama bunlar iki büyücüden başka birşey değildirler ve kahramanlarımızdan öç almak amacındadırlar.

19.30 Çocuklarla Müzik

Canan Arısoy'un hazırladığı ve Zühal Yöntem'in sunduğu bu programda, 23 Nisan Çocuk Şenliği nedeniyle Sicilya'nın Messina kentinden Ankara'ya gelen La Dadon nina Folklor Grubundan Sicilya halk şarkıları ve Sicilya halk dansları ekrana getirilecek. Grubu, Merrino Santo yönetiyor.

19.53 İftara Doğru

Programda, Yunus Emre'nin «ELHAMDÜLİLLAH» adlı şiirini Kerim Afşar okuyacak. Ankara Radyosu sanatçılarından doğadan görüntülerin eşliğinde müzik ekrana getirilecek. Ayrıca, Hafız Ali Sarıoğlu, Ali - İmran Suresi 131-143. ayetleri ve fatiha okuyacak; Türkçe açıklamayı ise Mahmut Balçın yapacak. İftar duası, Nur Subaşı'nın sesinden dinlenilecek.

20.08 Karagöz

Neslihan Gence'nin hazırladığı bu programda, «ÖYLE DEMEZLER» adlı Karagöz Oyunu'nu, Karagöz Ustası Mustafa Mutlu oynayacak.

20.30 Haberler

21.15 Ramazan Sohbeti

21.30 Gecemiz

Enis Fosforoğlu, Ramazan ayının her Perşembe günü, kısa fıkralarla süslü bağlantılar kurarak sunuculuğu yürütecek. Wolfgang Borchert'in yazdığı «Karda, Beyaz Karda» adlı öyküyü Savaş Başar dramatize edecek. İstanbul Radyosu saz sanatçılarının çalacağı Saz Eserleri ekrana getirilecek. Aynur Gürkn: YOLA ÇIKTIM MARDİNE - KÖPRÜNÜN BAŞLARINDA ve ELMA İDİM GÜNDEN YANI YARILDIM adlı parçaları okuyacak. Sibel Egemen: NEREDE ve POTPORİ, Yaşar Özel: BİR RÜZGARDIR GELİR GEÇER SANMIŞTIM ve ÖMRÜM SENİ SEVMEKLE NİHAYET BULACAK adlı parçaları söyleyecekler.

22.00 Columbo'nun Karısı

Dizi filmin bugün yayınlanacak olan 2. bölümünde emekli polis müfettişi Lan Morley, kadınlara kendilerini savunmak için kurs açmıştır. Columbo da bu kursa katılır. Müfettiş Morley, İngiltere'de bir cinayet işlemiştir. Amerika'da da ikinci bir cinayet işler. Bn. Columbo, çok zeki bir kişi olan müfettişi zor durumda bırakır. Sonunda müfettiş 2 cinayeti de itiraf eder.

23.20 Haberler

Kendirin öyküsünü anlatan programın çekimine başlanıyor

■ PROGRAMDA DOKUMA, HALICILIK, AMBALAJ SANAYİNDE KULLANILAN KENDİR BİTKİSİNİN TARLADAN ENDÜSTRİYE GİRİŞİ KONU EDİLİYOR

Ankara, (Politika) — Kendirin öyküsünü içeren «Kendir Hasatı» programının çekimine önümüzdeki günlerde başlanacak.

Ankara Televizyonu Eğitim Şubesi yapımcılarından Cafer Özilhan «Kendir Hasatı »ile ilgili olarak şunları söyledi:

«Kendir Hasatı» programı ile ülkemizde özellikle dokuma, halıcılık, ambalaj sanayinde kullanılan kendir bitkisinin tarladan fabrikaya ve kullanma alanlarına kadar olan bölümü incelenecek. Kendir bitkisi yurdumuzun Kastamonu ve çevresinde özellikle Taşköprü yöresinde yoğun olarak yetiştirilmektedir. Kendir bitkisinin ekiminden tarladan toplanmasına kadar geçen sürede kendir üreticilerinin sorunları çok büyük boyutlara ulaşmış. Taşköprü üreticisi kendirlerini yörede kurulu bulunan Sümerbank Kendir Fabrikasına veriyor. Üreticilerin ve fabrikada çalışan işçilerin sorunlarına ilişkin görüntüleri programın seçim yasakları dönemine rastlayan 5 Eylül tarihinde gösterilmesi planlandığı için ayrıntılı olarak verilemiyecek. Programda sadece Kendir'in tanıtımı ve ülke ekonomisindeki yeri belirtilecek.»

EKONOMİ **Politika**
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

500 KURUŞ | YIL 6 SAYI 2311 | PERŞEMBE 2 AĞUSTOS 1979

bir ekmek bir Politika

MHP liderinin itirazı reddedildi

F.Alman Mahkemesi Türkeş'in faşistliğini karara bağladı

- Türkeş'in IG - Metall aleyhine açtığı davada "demokrat"lığını kanıtlayamayınca, üst mahkemeye başvurdu; üst mahkeme de Türkeş'e faşist denilebileceğine karar verdi

Frankfurt (Politika) — Alman Sendikalar Birliği (DGB)'ye bağlı IG-Metall Sendikası gazetesinde MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş hakkında çıkan bir yazı üzerine Türkeş'in Alman mahkemelerine başvurusu sonuçsuz kaldı. Alman mahkemeleri, MHP Başkanının ve MHP'nin faşist bir parti olduğunu karara bağladı. Türkeş'in üst mahkemeye başvurusu da aynı şekilde reddedildi.

IG-METALL'İN YAYINI

IG-Metall Sendikası'nın yayın organında yayınlanan yazıda, Türkeş'in faşist bir partinin lideri olduğu vurgulanıyordu. Özellikle MHP'nin Federal Almanya'daki faaliyetleri üzerine yoğunlaşan yazıda, göçmen işçiler, öğrenciler ve çeşitli meslek sahiplerine saldırıları ve MHP'nin yan örgütü Bozkurt'ların görüşleri sergilenmekteydi.

IG-Metall Sendikası'nın yayınının geniş yankılar bulması üzerine Türkeş, Federal Almanya'da mahkemeye başvurdu. Frankfurt 3. Sulh

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

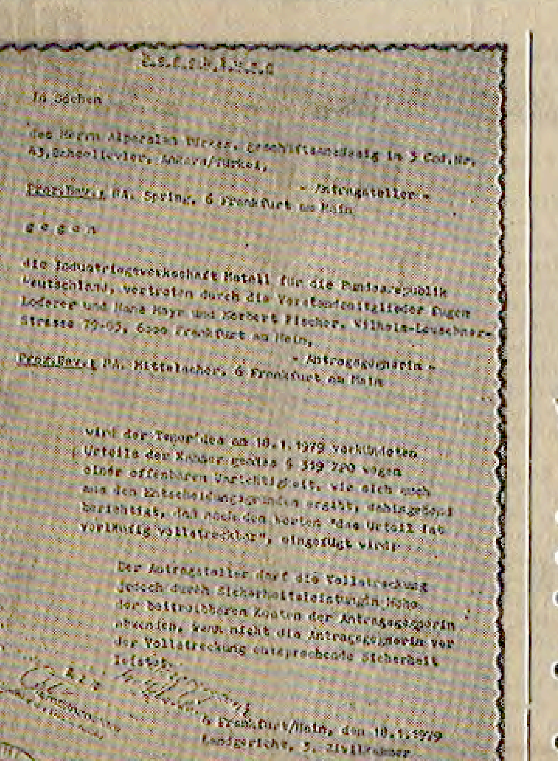

FRANKFURT 3. SULH CEZA MAHKEMESİ KARARINI GÖSTEREN KUPÜR.

Bucak'ın aşireti misilleme yaptı; 2 ölü

- Giresun'da bir işçi, Adana'da bir memur öldürüldü
- Balıkesir'de TÖB-DER'i kurşunlayan MHP'li tutuklandı
- Eskişehir'in Mihallıççık ilçesi ÜGD Şube Başkanı ve 9 arkadaşı tutuklandı
- Elazığ MHP il sekreteri, Yol-İş Federasyonu Genel Sekreteri Saraç'ı tehdit etti
- Ankara'da bir mutemed silahlı iki kişi tarafından soyuldu
- Konya'da komandolar CHP, TÖB-DER ve bazı CHP'lilerin işyerlerini tahrip ettiler

Ayrıntılı haber 7. sayfada

FKÖ Türkiye temsilciliği bayramdan sonra açılıyor

- Filistin Kurtuluş Örgütü'nün Ankara'daki temsilcilik açılış törenine Yasser Arafat da davet edilecek

Ankara (Politika) — Filistin Kurtuluş Örgütü'nün Ankara'da temsilcilik açmasının Şeker Bayramı'ndan hemen sonra gerçekleşeceği bildiriliyor. Başbakanlığın ve Dışişleri Bakanlığının temsilciliğin açılması için yapılacak törene Filistin Kurtuluş Örgütü Lideri Yasser Arafat'ın da davet etme eğiliminde oldukları belirtiliyor.

FKÖ'nün önceki gün Türkiye'ye gelen üç kişilik heyeti ile Türkiye Dışişleri Bakanlığı yetkilileri arasındaki görüşmeler ise son derece büyük bir gizlilik altında yürütülüyor. Diplomatik çevrelerden sızdığına göre, Türkiye ile FKÖ yetkilileri arasında yapılmakta olan görüşmelerin temelini, Filistinliler ile Türkiye arasındaki bazı anlaşmazlık noktaları teşkil ediyor. Bu anlaşmazlık noktalarının çözümünden sonra örgütün temsilciliğinin açılışı üzerindeki tek açık konular ele alınacak. Türkiye ile Filistinliler arasındaki görüşmelerin olumlu biçimde tamamlanması halinde örgütün siyasal daire başkanı Faruk Kaddumi'nin Türkiye'ye gelerek protokol imzalaya cağı bildiriliyor.

TÜRKİYE'NİN ARZUSU

Dışişleri Bakanlığı ve Başbakanlık çevreleri Türkiye'nin uzun süreden beri Filistin Kurtuluş Örgütü'nün Türkiye Temsilciliğini

Devamı Sa. 7. Sü 5'de)

Türkeş, CHP ile aynı hükümette olabileceklerini söyledi

Ankara (A.A.) — MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş, «kendi prensiplerimize ters düşmemek kaydı ile gerektiğinde parlamentoda temsil edilen siyasi partilerle hem medeni münasebetler içinde, hem de memlekete hizmet için iktidar ortaklığı kurmayı kabul edebiliriz» dedi.

MHP Genel Merkezinden bildirildiğine göre, Alpaslan Türkeş, Maya dergisine verdiği demeçte, «Komünizm bölücülük, mezhep yarılıklarını kışkırtma ve sömürme konularına kesinlikle karşı koyan tutum ve tavır içinde bulunmayı kabul ettiği takdirde, CHP ile hükümet olabileceklerini» söyledi ve bu şartı kabul eden her parti ile ortaklığa hazır olduklarını bildirdi.

Seçim yasağı yarın başlıyor

Ankara (A.A.) — 14 Ekim 1979 Pazar günü yapılacak Cumhuriyet Senatosu üçte bir yenileme, Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi ara seçimleri için yasaklar, yarın başlıyor. Yasaklar, seçim süresi sonuna kadar devam edecek.

Yüksek Seçim Kurulu, «seçim yapılmayacak bir yerde seçmenlerin oylarını etkileyebilecek nitelikteki siyasal bir olayın haberleşme ve ulaştırma araçlarının sağladığı olanaklarla kısa zamanda seçim yapılacak yörelere ulaşması olasılığını» gözönünde bulundurarak, seçim yasaklarının tüm yurtta uygulanmasını kararlaştırdı.

Yarın başlayacak seçim yasakları uyarınca, umuma açık veya herkesin görebileceği açık ve kapalı yerlere duvar ilanları asılamayacak. Yasak süresince, memur ve resmi görevliler, ilan dağıtamayacaklar.

Yasalar uyarınca, seçim süresi sonuna kadar yasaklanan işlere ilişkin hükümler şunlar:

«— Memur ve resmi nizmetli sayılanlarla, umumi menfaatlere hadim cemiyetler ve bunlrada görev almış bulunan memur ve hizmetliler seçimlerde de tarafsızlığını muhafaza etmek zorundadırlar. Bunların seçim süresince siyasi partilere veya adaylara her ne nam ile olursa olsun bağış ve yar-

(Devamı Sa. 7 Sü. 8'de)

Eczacılar ilaç zammını protesto etmek için üç gün ilaç satmayacak

- Ankara Eczacı Odası, % 300'e varan zamların işverenlerin isteği üzerine hazırlandığını ve zamların halkı perişan edeceğini belirtti.

Ankara (Politika) — Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından hazırlanan ve yüzde 300'e varan ilaç zamlarına karşı çıkan Ankaralı eczacılar bugünden başlamak üzere üç gün süre ile eczanelerini kapalı tutacaklar. Bu süre içinde yalnız nöbetçi eczaneler açık kalacak. Zamları protesto etmek amacıyla yapacakları eylem konusunda bilgi vermek üzere bir basın toplantısı düzenleyen Ankara Eczacı Odası Başkanı Necati Boyacıoğlu zamların İlaç İşverenleri Sendikası ve benzeri dernekler tarafından hazırlanan keyfi maliyet hesaplarına göre saptandığını belirterek «Yüzde 300 zam halkımızı perişan edecektir» dedi.

Haziran ayı başından beri ilaç tekellerinin piyasaya ilaç vermemelerinin nedeninin son zamlardan sonra daha iyi anlaşıldığını da kaydeden Boyacıoğlu ilaç yokluğunu döviz darboğazına bağlamanın yanlış olduğunu belirtti. 1979 yılında ilaç alımı için 40 milyon dolar tutarında döviz harcandığını belirten Ankara Eczacı Odası Başkanı özetle şunları söyledi:

«İlaç fiyatlarındaki bu önemli artış, ilaç tekellerinin Haziran ayı başından beri piyasaya ilaç vermeme nedenini açıklamaya yeterlidir. İlaç yokluğunu döviz darboğazına bağlayan ilaç endüstrisine bugüne değin 40 milyon doları aşan miktarda döviz tahsis edilmiştir. Dikkati çeken bir özelliktir. Şeker hastaları insülin bulamazlar, fakat tok-

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

TİP, tüm illerde seçime giriyor

İstanbul (Anka) — Türkiye İşçi Partisi'nin 14 Ekim'de 25 ilde yapılacak Cumhuriyet Senatosu üçte bir yenileme seçimi ile 6 ilde yapılacak milletvekili ara seçimleri için bütün illerde seçime gireceği öğrenildi.

Türkiye İşçi Partisi seçim kampanyasını Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde başlatacak TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın ve Merkez Yönetim Kurulu üyelerinden oluşan bir heyet Güneydoğu ve Doğu Anadolu illerinde yapacakları bir gezi için dün Diyarbakır'a hareket ettiler.

TİP Genel Sekreteri Sargın başkanlığındaki heyet, Mardin, Urfa Siirt, Bitlis, Van, Muş, Hakkari, Kars ve Ağrı illerine gidecekler.

Okçün: «Helsinki ilkeleri dış politikamızda önemlidir» dedi

Ankara (Politika) — Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı sonuç belgesinin imzalanmasının dördüncü yıldönümü nedeniyle yaptığı açıklamada konferansın farklı toplumsal ve ekonomik düzenlere sahip

(Devamı Sa. 7. Sü 3'de)

Yorum

IŞIĞIN YEŞİLİ

OECD yani Avrupa Ekonomik İşbirliği Topluluğunun Paris'teki toplantısında Türkiye'nin, özellikle kısa vadeli borçlarının ertelenmesine ilişkin görüşmelerin başlayacağı ya da bu sorunun gündeme geleceği bu günlerde, IMF'nin de yeşil ışık yaktığı belli olmuştur. Yaklaşık yirmi aya yakın bir süre boyunca geldi geliyor anlamına tartışılan bu yeşil ışık olayının boyutları, tüm ciddiyetiyle, ülkemizde değerlendirilmiş değildir. IMF hangi koşullar altında bu yeşil ışığı yakmıştır? Bu koşulları sadece Niyet Mektubundaki koşullar olarak değerlendirmemek gerekir.

Gelişmiş kapitalist ülkelerin içinde bulundukları bunalım, belki de, Niyet Mektubunda yazılı olmayan koşullardan daha önemlidir. Türkiye için, Tüm gelişmiş kapitalist ülke liderlerinin açık ya da üstü örtülü olarak altını çizdiği bir nokta var-

Devamı Sa. 7. Sü 4'de

Para Fonu 250 milyon özel çekme hakkı tanıdı

- 250 milyonluk Özel Çekme Hakkı (SDR)nın hükümet tarafından uygulamaya konulan "Ekonomik İstikrar Programı"nı desteklemek amacıyla ve 12 ayda verileceği belirtiliyor

Haber Merkezi — Uluslararası Para Fonu ile imzalanan Stand-By anlaşması gereği, Türkiye'ye 12 ay içinde 250 milyon özel çekme hakkı (SDR) tanındığı açıklandı.

Anadolu Ajansı'nın Washington kaynaklı haberine göre, IMF Türkiye hükümetinin ekonomiyi istikrara kavuşturma programına destek olmak amacıyla önümüzdeki 12 aylık bir dönem içinde toplam 250 milyon özel çekme hakkına (SDR) kadar mali kaynak kullanımı olanağı tanındığı açıklandı.

Washington'da yapılan açıklamada Türkiye ekonomisinin dünya ekonomik koşullarında meydana gelen değişikliklerden de etkilenerek güç duruma düştüğü belirtildi ve Türkiye hükümetinin bu güç durumdan çıkış için «Ekonomik İstikrar programı» hazırladığına işaret edildi.

Açıklamada, yeni varılan Stand-Bay anlaşmasının daha önce imzalanan Stand - By anlaşmasının yerini alacağı da belirtildi.

250 milyon dolarlık yeni kaynağın 80.5 milyon SDR'lik kısmının Fon'un olağan kaynaklarından karşılana-

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Ecevit, «destekleme alım fiyatlarıyla köylü geliri arttırılıyor» dedi

Konya (ANKA) — Başbakan Bülent Ecevit, tarımsal üretimin artırılırken, toplumsal adaletin de en sağlıklı biçimde yerine getirildiğini ileri sürerek «Yüksek destekleme alım fiyatları ile köylünün geliri ve yatırım gücü artırılmaktadır» dedi.

Başbakan Ecevit, dün Konya'da Ereğli Şeker Fabrikasının, Karapınar Tarım Aletleri ve Makinaları Fabrikasının ve Konya Yem Fabrikasının temel atma törenlerinde yaptığı konuşmalarda, özellikle traktör sorununa değindi. Ziraat Bankası yasasında yapılan değişiklikle aracı ve tefecilerin, traktör satışlarından haksız kazançlar sağlamasının önüne geçilmiş olacağını söyleyen Ecevit, yeni düzenleme ile traktöre gereksinim duyanların il ve ilçelerde kurulacak resmi komisyonlarca saptanacağını ve sıralamayı Ziraat Bankası'nın

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

Çekirdeksiz kuru üzüm taban ihraç fiyatının 1600 Dolar olması bekleniyor

İzmir (ANKA) — Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler çekirdeksiz kuru üzüm taban ihraç fiyatlarının geçen yıldan 500 dolar fazlasıyla 1600 dolar olarak saptanacağını açıkladı ve «Çekirdeksiz kuru üzüm üreticiler ve ihracat yönünden altın yılını yaşayacaktır» dedi.

Ticaret Bakanlığına ulaşan verilere göre çekirdeksiz kuru üzüm üretiminin 85 bin ton civarında gerçekleşebileceğini, ürün kalitesinin iyi olduğunun saptandığını belirten Teoman Köprülüler ANKA muhabirine

(Devamı Sa. 7, Sü. 2'de)

MHP seçime girecek mi?

Turgut KAZAN

Şimdi yeni bir tartışma başlatıldı. Her yerde, "MHP seçimlere girsin mi, girmesin mi?" sorusu soruluyor. Bazılarına göre, bu partinin sadece dişlerini sökmek ve tüylerini dökmek yeterli olabilirmiş... Bu da, silahlı ilişkilerini bozup dağıtmakla sağlanabilirmiş... Üstelik, böylece AP'ye oy kayması da önlenebilirmiş... Yani sonuçta, MHP'nin kapatılmaması ve seçime girip sağ oyların bir kesimini alması savunuluyor. Tabii, demokrasi bir yerde seçim demektir. Seçime dönük bazı taktik hesaplar da yapılabilir. Ama, bu olayda taktik bir sorundan çok, temel bir sorunla karşı karşıya olduğumuz unutulmamalıdır.

MHP bugün karanlık bir bulut haline gelmiştir. Bu karanlık bulut demokrasimizi tehdit etmektedir. En azından, basına yansımış cinayet haberlerinin, silahlı ilişkilerin, ifade ve belgelerin aydınlığa çıkarılması gerekir. Dökülmüş bu kadar kan orta yerde kalamaz. Dava dosyaları bir ikrar ve ilişkiler ağı örmüşken, hiç bir şey olmamış gibi davranılamaz.

Abdi İpekçi cinayetindeki ifadeler gelip bu partiye dayanıyor. Politika gazetesi yazıişleri müdürünün öldürülmesi olayı, bu partinin il Gençlik Kolu Başkanına bağlanıyor. Her iki cinayet de başlı başına politik nitelik taşıyor ve demokrasimizi yıkmayı amaçlıyor. Sonra, bu partinin ilişkide olduğu MİSK'te bomba yapıldığı, bazı, cinayet sanıklarına para dağıtıldığı ortaya çıkıyor. Bu partinin Üsküdar İlçe Sekreterinin gasp, soygun ve öldürme olaylarına karıştığı anlaşılıyor.

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Okurlardan Politika'ya

Tuncer Kocamanoğlu'na açık mektup

DİSK'in Örgütlenme Dairesi'ne bakan Kocamanoğlu, İzmir'de Genel-İş Kongresinde yaptığı konuşmada, kitle ve sınıf sendikacılığını ardıcıl bir savaşımla yürüten Maden-İş'e, Bank-Sen'e ve Baysen'e yine dil uzatmış. Diyor ki Kocamanoğlu:

«İşçi sınıfının en militan unsurlarının bulunduğu bu sendikalar, 1 Mayıs'ta tekellere teslim oldu.»

Sayın Kocamanoğlu, MESS'i dize getiren, 15-16 Haziranları yaratan, 1 Mayıs geleneğini 1900'lardan bugünlere getiren, DGM'ye karşı yiğitçe direnen, enternasyonalizmin bayrağını daima yükseklerde tutan, ülkenin birçok fabrikasında faşist işgalleri kıran, dünya işçi sınıfı hareketi içinde büyük saygınlığı olan bu sendikalar mı 1 Mayıs'ta tekellere teslim olmuş, yoksa siz mi sayın Kocamanoğlu?

1 Mayıs'ta neredeydiniz beyefendi? Siz de mi Taksim'de kutladınız 1 Mayıs'ı... Sabancılarla, Koçlarla, Narinlerle oturup anlaşanlar kimlerdi a Kocamanoğlu? Eylem birliği deyip eylemden kaçan, eylem birliği yapan sendikaları disiplinsizlikle suçlayan kimdi? Maden-İş mi, Bank-Sen mi, yoksa Baysen mi?

Sayın Kocamanoğlu, sınıf savaşımı oyun değildir. Sınıf savaşımı, devrimci lafazanlık, ikiyüzlülük değildir. Sınıf savaşımı pislik atmak değildir. Dimitrof'un, faşizme karşı en etkili savaşımın yığınsal eylemlerden geçtiğini belirten sözünü hatırlayın... 1 Mayıs'ı kimlerle, nasıl kutladığınızı, hangi yığınsal eylemde bulunduğunuzu gösterin bize beyefendi. Keskin devrimci eleştiriler yönelttiğiniz CHP'nin işçi sınıfının yanında yer alması için ne yaptınız? Zamlara, faşizme ve emperyalist dayatmalara karşı hangi eylemlerde bulundunuz, söyleyin.

Biz söyleyelim ne yaptığınızı. İşçi sınıfının birliğini bozmaya çalıştınız. Maocu, gerici sendikalarla bir olup kitle ve sınıf sendikalarını böldünüz. Tekellerle anlaşıp 300 bin işçiyi sattınız.

Evet beyefendi, sen ve diğer tabansızlar, sonunuz yaklaşıyor ve bu yüzden de saldırganlığınız artıyor. Tabansızsınız. DİSK'i temsil edemediğin için işçi sınıfına saldırıyorsunuz. Maden-İş'e, Bank-Sen'e, Baysen'e ve diğerlerine..

Çünkü DİSK'in gerçek temsilcileri, bu adlarını saydığımız sendikalardır.

Ama saldırılarınız boşa çıkacak. Her çamur atışınızda biraz daha güleniyoruz. Her pislik atışınızda DİSK'ten biraz daha uzaklaşıyorsunuz. Ama biz DİSK'iz, DİSK olduğumuz için de bizi DİSK'ten atamazsınız.

RIZA ÖZDEMİR
DÖKÜM İŞÇİSİ/ESKİŞEHİR

Kanıt mı? Buyurun

Niğde'nin Aksaray ilçesindeki 6-7 Ekim tarihli faşist terör sanırım belleklerdedir. Önce Sivas, Malatya ve Aksaray, arkasından K. Maraş ve Seydişehir. Ve "bire karşı beş" parolasına göre yeni Maraş, Manisa olayları yaratmak tasarıları. Sanırım tüm bunlar, MHP'nin ve ÜGD'nin kapatılması için yeterli kanıtlar. Bunlar yetmedi diyorsanız, başka kanıtlar da var. Yıl 1978, 6-7 Ekim Aksaray olayları şöyle gelişti. Liseye orak-çekiçli bir bayrak asılır. Arkasından olaylar başlar. Aksilik bu ya, o sırada Sadi Somuncuoğlu da "tesadüfen" Aksaraydadır. Somuncuoğ'u, Atatürk heykelinin bulunduğu alanda gerici-faşist güçlere bir konuşma yapar. Hava kararırken, Somuncuoğlu'nun şu sözlerinden sonra kalabalık dağılır: "Dağılın bozkurtlarım, arkadaşlar". Faşist kitle, emir yukardan geldiği için dağılmaya başlar. Somuncuoğlu da oradan uzaklaşır. O ne dağılıştı öyle.. Sanırsınız Aksaray yer'e bir oluyor. Faşistler mahallelere girmek istiyorlar, fakat çevre illerden gelen jandarma birlikleri onları önlemeye çalışıyor. Yeniden kent içine gelen faşistler çevreyi yağmalamaya başlıyorlar. Saldırılar, İGD, CHP ve TÖB-DER gibi demokratik kuruluşlara yöneliyor. Olaylar karşısında soğukkanlılığını yitirmeyen demokrasi güçlerinin kararlı tutumu faşistleri büsbütün çileden çıkardı. Daha da saldırganlaştılar. Devlet dairelerine, Ad'iye'ye saldırıyorlar. 7 resmi arabayı yakıyorlar. Zarar 20 milyon lira. Olaylar sonunda 100 kişi tutuklanıyor. Fakat bugün bu faşistler ellerini kollarını sallayarak dolaşıyorlar ve yeni yeni olayların içinde en aktif şekilde rol alıyorlar.

Olaylar sırasında Aksaray'a gelen Niğde Valisi Baki Koçoğlu, basına şu açıklamayı yapıyor: "Somuncuoğlu'nun Aksaray'a her gelişinde olaylar çıkmaktadır". Bu açıklamayı bir komünist, bir sosyalist, bir ilerici-devrimci kişi değil, CHP ağırlıklı hükümetin Niğde'ye atadığı bir Vali yapıyor. Eğer bizlerin kanıtlarına inanmıyorsanız, kendi valinizin gösterdiği bu kanıta da mı inanmıyorsunuz?

MHP-ÜGD kapatılsın, faşist Türkeş tutuklansın..

BİR İLERİCİ YURTSEVER
NİĞDE/AKSARAY

DİYARBAKIR'DAN TÜM POLİTİKA OKURLARINA SELAM

Bizler, Kürt halkı olarak yıllarca kaderine terkedilenler, özgürlük dedikçe ezilen, tüm yaşam boyu horgörülmüş, ama bundan yılmamış insanlarız.

Bizler ki, yıllarca ağa karşısında kul-köle olarak çalıştırılan, sonra da «ağam açız, ağam ekmek!» dedirtilen, yoksulluktan, sefaletten kırılan, ama eğilmeyen insanlarız.

İşbirlikçiler, parababaları, yaz mevsimlerini Avrupa'nın en güzel, en lüks villalarında, plajlarında günlerini gün ederek geçirirlerken, bizler hasat tarlalarında, ekin alanlarında toz toprak içinde geçirdiğimiz bir yıllık emeğimizin karşılığını bile alamıyoruz.

Onlar, yani büyük sanayiciler, patronlar, düğünlerde 500'lükleri, 1000'likleri havaya atarlarken, bizim başlık parası bulamadığı için evlenemeyen gençlerimiz var.

Ama bir gün bize de güneş doğacaktır. Bu güneş, tüm kara kentlere, eli koynunda kalmış insanların karanlık dünyasına ışık tutacak.

Bu güneşe kavuşmanın yolu, demokratik kitle örgütlerinin UDC etrafında kenetlenmesinden geçer.

UDC'de birleş.

Ulusal baskıya ve ayrıcalığa hayır.

Faşizme geçit yok!..

MEHMET KARADENİZ
ERGANİ/DİYARBAKIR

ESKİŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

Şehrimizin muhtelif semtlerinde 6 Parti Adi Kaldırım İnşaatı yaptırılacaktır. İhalesi 28.8.1979 Salı günü saat 15.00 de Belediyemiz Encümeninde kapalı zarf eksiltme usulü ile yapılacaktır. İşin muhammen bedeli 2.555.569.-TL. olup, geçici teminatı 76.667 TL.'dır. Şartnamesi Hesap İşleri Müdürlüğünde görülebilir.

İsteklilerin bu işi yaptıklarına dair 1979 yılı Ticaret Odası Sicil Belgesine dilekçelerini ekliyerek ihale tarihinden üç gün evvel Fen İşleri Müdürlüğüne müracaatla yeterlik belgesi alması, geçici teminat makbuz veya mektupları ile tekliflerini havi teklif zarflarını ihale saatinden bir saat evveline kadar Belediyemiz Başkanlığına teslim etmeleri ilan olunur.

Postadaki gecikmeler nazarı itibare alınmaz.

(Basın: 18935) — 1954

FORUM

Kalkınmaya giden döviz köprüsü

Türkiye, turizm bakımından dünya ülkeleri içinde en şanslı olan bir ülkedir. Bu şansını yelerince değerlendirip turizm alanında istenilen ya da arzu edilen düzeye gelememiştir. Turizmin tek başına ekonomiyi kurtaracağı sanılmış, hiçbir özveride bulunulmaksızın çok şey getirmesi istenmiştir. Oysa dünyanın hiçbir ülkesi, turizme ekonominin bir kurtarıcısı gözüyle bakmamış, turizmi yanlızca ödemeler dengesini iyileştirici bir etken olarak görmüştür.

Şenol AŞIK
(BANKA MEMURU)

Turizmin Türk ekonomisindeki yeri ve önemi konusuna girmeden önce, Türkiye'nin dünya turizmindeki yeri, sürekli gelişen dünya turizmi içinde, Türkiye'nin geçirdiği evrelere değinmekte yarar görüyorum. Bu konulara kısa da olsa değindikten sonra, daha gerçekçi bir yaklaşımla turizmin Türk ekonomisindeki yerini ve önemini belirleme olanağı bulabiliriz.

Türkiye'nin dünya turizmindeki yeri nedir? Bu sorunun yanıtını bulabilmek için, Türkiye'nin bazı özelliklerinin gözönünde bulundurulması gerekir. Doğa güzellikleri, insanların özellikleri, tarihsel eserlerini derinlemesine inceleyecek değilim. Ama hiç olmazsa, Anadolu uygarlığının dünyaya açılan bir pencere olduğunu belirtmek isterim. Önemli savaşlara sahne oluşuyla, eski çağ kalıntılarının zenginliğiyle, dünyanın hiçbir ülkesinde bulunmayan her mevsimde dört iklim özelliği göstermesiyle, turizm alanında diğer ülkelere oranla daha ilgi çekici bir ülke olan Türkiye, bu geniş olanaklarından yeterince yararlanabiliyor mu? Turizmde ileri gitmiş bazı ülkelerin dış alımlarının (ithalatlarının) ne kadarı turizmden sağlanmaktadır; kısaca bu konuya değinmek, sanırım Türkiye'nin dünya turizmindeki yerini belirlemeye yeterlidir.

İspanya 1972 yılında 7.792 milyon dolarlık dış alımının 2.511 milyon dolarını, Yunanistan aynı yılda 2.844 milyon dolarlık dış alımının 393 milyon dolarını turizmden karşılamıştır. Türkiye ise 1972 yılında 1.960 milyon dolarlık dış alımlarının 105 milyon dolarını turizmden karşılayabilmiştir. Bu rakamları yüzde oranlarına vurursak, İspanya toplam dış alımlarının yüzde 30'unu, Yunanistan yüzde 13'ünü, Türkiye yüzde 5.3'ünü turizm alımlarından karşılamışlardır. Bundan sonraki gelişmelerde ise: 1978 yılı içinde 4.5 milyar dolarlık dış alım yapan ülkemiz, bu alımlarının 250 milyon dolarını turizmden karşılamıştır. Bu da toplam dış alımlarının yüzde 5.5'ini oluşturmaktadır. (1) Burada ortaya çıkan sonuç 6 yıl içindeki dış alımlarda turizm gelirinin yüzde 2 oranında artmış olduğudur. Bu rakamların kesin olup olmadığı tartışılabilir, ne var ki, bu denli bir artış Türkiye'nin turizmden beklediğinin çok altındadır. Türkiye, turizm gelirleri bakımından, dünya ulusları arasında yaklaşık 30. sırayı almaktadır. Bu sıralama bugün için geçerlidir, gelecek yıllar ne gösterir bu da yazımın sonuç bölümünde, ayrıca belirtilecektir. Şimdi de, Türkiye'de turizm ve gelişme sürecini kısaca inceleyelim:

TÜRKİYE'DE TURİZMİN GELİŞİMİ

Türkiye'de resmi olarak turizm alanındaki çalışmalara 1934 yılında başlanmıştır. Ancak, Anadolu'da bilimsel olarak turizm çalışmaları ve Anadolu'ya başlayan turist akımı, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra başlamıştır. Turizm ve Tanıtma Bakanlığı da 1963 yılında kurulmuştur. Bu demektir ki, Türkiye turizm alanındaki bilimsel ve örgütsel çalışmalarına ilk turizm akımının başlangıcından 29 yıl sonra başlamıştır. Bu 29 yıl içinde ulusal gelir düzeyinin düşük olması turizm gelirindeki yetersizliğin ürünüdür. Daha sonraki yıllarda, turizm gelirlerindeki çoğalmayla orantılı olarak ulusal gelir düzeyi yükselmiştir.

Aslında turizm ile ekonomiyi birbirinden soyutlamak bizi yanıltabilir. Turizm-Ekonomi ikilisi, ödemeler dengesindeki önemli alım-satım (gider-gelir) olayı içinde birbirini tamamlayan öğeler olarak değerlendirilmelidir. Turizm ve Tanıtma Bakanlığı'nın kurulduğu 1963 yılında, Türkiye'ye gelen turist sayısı 154.823 olarak saptanmış olmasına karşın, 1965 yılında ülkemize gelen turist sayısı yüzde 78.9 artış göstererek 300.790'a ulaşmıştır. Bu artış, Türkiye'nin turist çekebilecek özellikle olduğunun en yalın bir kanıtıdır. (hem de 3 yıl içinde yüzde 78.9 artışla) Yine 1963 yılında özel sektör 42.7 milyon, 1964 de 61.3 milyon, 1965'de 120.0 milyon turizm alanına yatırım yaparken; Kamu sektörü de 1963'de 114.3 milyon, 1964'de 114.2 milyon (düşme var), 1965 yılında da 120.5 milyonluk bir yatırımda bulunmuşlardır. Burada bir gerçeği vurgulamakta yarar görüyorum: özel sektör ilk üç yıl içindeki yatırımlarını 2.5 katı artırırken, kamu sektörü yatırımlarında duraklama (artış çok az) görülmektedir. Bu yatırımlar daha sonraki yıllarda şu sıralamayı izlemiştir. Kamu sektörünün yatırımları 1966'da 125.0 milyona, 1967'de 143.0 milyona, 1963-1967 yılları arasında 617.5 milyona ulaşırken; aynı yıllarda da özel sektör 1966'da 206.1 milyon, 1967'de 200.0 milyon (düşme var), 1963-1967 yılları arasında 630.6 milyona ulaşmıştır. Kamu sektörünün ve özel sektörün 1963-1967 yılları arasındaki yatırımları toplamı 1.248.1 milyona ulaşmıştır. (2) Bundan sonra planlı bir turizm politikasının izlenmesine başlanmış, bu plan gereğince öngörülen yatırımlar, belli bir orana göre dağıtılmıştır. Bu oranlar kamu ve özel sektör yatırımlarına kısıtlama getirmiş, yatırım oranlarını 1963'de yüzde 1.7, 1964'de yüzde 1.3, 1965'de yüzde 2.4, 1966'da yüzde 2.2, 1967'de yüzde 2.1 milyon olarak belirlemiştir. (3)

TEK BAŞINA TURİZM EKONOMİYİ KURTARMAZ

Şimdi bu yatırımların turizm alanında kullanılıp kullanılmadığını görelim. Bu konuya değinmeden önce ekonomist gözüyle turizme nasıl bakılmaktadır, bunu irdeleyelim. Türkiye, turizm bakımından dünya ülkeleri içinde en şanslı olan bir ülkedir. Bu şansını yeterince değerlendirip turizm alanında istenilen ya da arzu edilen düzeye gelememiştir. Turizmin tek başına ekonomiyi kurtaracağı sanılmış, hiçbir özveride bulunulmaksızın çok şey getirmesi istenmiştir. Oysa dünyanın hiçbir ülkesi, turizme ekonominin bir kurtarıcısı gözüyle bakmamış, turizmi yalnızca ödemeler dengesini iyileştirici bir etken olarak görmüştür. Aslın da turizm ekonomiyi olumlu yönde etkiler. Ama, ekonomik gelişmeyi yalnızca turizmden beklemek hayalcilik olur. Eğer turizm için alt-yapı hizmetleri yeterince yapılmışsa, turizmden iyiye doğru, ekonomiyi canlandırıcı gelişmeler beklenebilir. Bu açıklamalardan sonra Türkiye'de turizm için gerekli ortamların oluşturulup oluşturulmadığına bakalım.

1963 yılında toplam otel sayısı 364, oda sayısı 11.366, yatak sayısı belli değil. 1964'de otel 362, oda 12.341, yatak 18.321, 1965'de otel 172, oda 8.625, yatak 14.671, 1966'da otel 477, oda 16.872, yatak 29.727 olarak belirlenmiştir (4) Aynı yıllarda Türkiye'ye gelen turist sayısı ise; 1963'de 154.823 (bir önceki yıla göre yüzde olarak değişme -1-.0), 1964'de 168.054 (bir önceki yıla göre yüzde değişme +8.5), 1965'de 115.738 (ilk altı ay) yüzde olarak değişme + 39.5 dir.) (5)

Yine aynı yıllarda Türkiye'nin turizmden kazancı ve turizm gideri ise; 1963'de gelir 6.4 milyon dolar, gider ise 5.5 milyon dolar; 1964'de gelir 7.0 milyon dolar, gider ise 8.7 milyon dolar (zarar var); 1965'de (ilk on ay) gelir 10.8 milyon dolar, gider ise 9.2 milyon dolar. (6)

Bu kısa bilgilerden sonra turizmin Türk ekonomisindeki yerini belirlemeye çalışalım. Bunun için de, özellikle Akdeniz ülkeleriyle bir karşılaştırma yapmak gerekecek. Yıllar itibariyle rakamlara bakıldığında, son yıllarda Türkiye'de turizm kesiminin eskiye oranla hissedilir ölçüde iyiye doğru gittiği görülür. Bu da, turizm konusuna verilen önemi gösterir. Örneğin, 1963-1967 arasında kamu sektörü ve özel sektör turizm kesimine toplam 1.248.1 milyon yatırmışken, bu rakam 1967-1971 arasında 2.551.9 milyona ulaşmıştır. 1967-1971 arasında yapılan yatırımlar ancak 1.7'si turizm yatırımlarına gitmiştir. Oysa, 1975 yılında toplam turizm yatırımları 502 milyon liraya yükselmiş, 1979 yılında ise tam iki milyar liralık bir yatırım öngörülmüştür. Ne var ki, bu gelişmeye karşın aldanmamak için turizmin toplam yatırımlar içindeki payına bakmak gerekir. 1979 yılında öngörülen iki milyar tutarındaki turizm yatırımı, toplam yatırımların yalnızca yüzde 2'sini oluşturmaktadır. Verilen rakamlar turizm yatırımlarında bir artışın olduğunu kanıtlarken, bu sayının oran olarak pek değişime uğramadığını göstermektedir.

ALTYAPI TESİSLERİNİN YETERSİZLİĞİ TURİZMİN GELİŞMESİNİ ENGELLİYOR

1974 yılında turizm kesiminde genel bir duraklama görülürken, Akdeniz ülkelerinde aynı yılda turist sayısının azaldığı da gözden kaçmamaktadır. Göreceli olarak en büyük düşüş Yunanistan'da görülürken, bunu yüzde 23'e yakın bir azalmayla Türkiye izlemiştir. Yunanistan ve Türkiye'de görülen bu düşmelerin, 1974 yılındaki Kıbrıs Barış Harekatı'na bağlanması da bir gerçektir. Ancak mutlak rakamlara bakıldığında, Türkiye'ye 1 milyon turist gelirken, İspanya'ya 30 milyon, Yugoslavya'ya da 20 milyonun üzerinde turist geldiği görülmüştür. Türkiye'nin turizm gelirleri, diğer ülkelerle karşılaştırıldığında çok düşüktür. Bununla birlikte, turizm gelirinde belli bir artış görülmüştür. 1969-1974 arasında turizm geliri Türkiye'de ortalama yüzde 40.7 gibi yüksek bir oranda artarken, ortalama olarak İspanya'da yüzde 19.4, Yunanistan'da yüzde 23.8, Yugoslavya'da yüzde 31.9 ve Tunus'ta yüzde 20,9 artmıştır.

Turizmin Türk ekonomisindeki yerini belirlemede başka bir ölçütde turizm gelir-giderleri dengesi ve bunun yıllara göre artıp, azalma oranlarıdır.

1969-1974 arasında, turizmden net gelirimiz 352 milyon dolardır. Aynı dönemde Yunanistan'ın bizden 5 kat fazlasıyla 1.7 milyar dolar, İspanya'nın 36 kat fazlasıyla 13 milyar dolardır. (7) Buraya değin turizm gelirlerinden söz ettim. Bundan sonra olayı gelir-gider ikilisi içinde ele alıp görmekte yarar vardır.

Dünya'da turizmden gelir sağlayan ülkelerin başında Akdeniz ülkeleri gelmektedir. Bu ülkelerden Yunanistan 1976 yılında 734 milyon dolar, Yugoslavya 802 milyon dolar, İtalya 1 milyar 813 milyon dolar, İspanya 2 milyar 679 milyon dolar gelir sağlarken, Türkiye 27 milyon dolar zarar etmiştir. Çünkü ülkemize gelen turistler 181 milyon dolar bırakırlarken, Türkiye turizm kesimine 208 milyon dolar harcamıştır. 1977 yılında ise İtalya 3 milyar 868 milyon dolar, İspanya 3 milyar 470 milyon dolar, Yunanistan 892 milyon dolar gelir sağlarken, Türkiye 60 milyon dolar zarar etmiştir. (8) Bu geriye gidiş 1978 yılında durdurularak, Türkiye'nin turizm geliri 170 milyon dolara yükselmiştir. Bu oran 1979 yılında 250 milyon dolara varmıştır.

Turizmin ekonomideki yerini belirlemek için en önemli konu da konaklama tesislerindeki yatak sayılarıdır. Bugün Türkiye'de 50 bin dolayında yatak olduğu söylenmektedir. Oysa, İspanya bir gece için 2 milyon 300 bin kişiyi ağırlayabilecek bir alt-yapı oluşturmuş, Yunanistan ise yalnız Rodos adasında yatak sayısını, Türkiye'nin tüm yatak sayısına eşit duruma getirmiştir. Bu bilgilerin ışığında, en önemli konuya turizmin Türk ekonomisindeki önemine gelelim.

Bütçesi her yıl büyük açıklar veren Türkiye, bu açıkların hiç olmazsa yarısını turizm gelirlerinden karşılama yoluna yönelmelidir. Gerekli alt-yapı tesisleri kurulduktan sonraki aşamalarda ekonominin daha da canlanacağı bir gerçektir. Turizm

(Devamı 7. Sayfada)

(1) Turizm ve Tanıtma Bakanlığı İstanbul Bölge Müdürlüğü 1978 yılı raporu.
(2) D.P.T. 1967 Programı, Resmi Gazete 14 Aralık 1966.
(3) Dr. Tuncay Akoğlu. 1967 Uluslararası Turizm yılında Türkiye turizmi, İstanbul 1967 - Sah. 6
(4) Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Resmi Otel Rehberleri.
(5) Devlet İstatistik Enstitüsü Türkiye İktisat Gazetesi.
(6) Maliye Bakanlığı
(7) Yararlandığım Çeşitli Kaynak ve Kitaplar
(8) İlhan Selçuk - Cumhuriyet Turizm Dergisi Sah. 3
(9) D.P.T. 3. ncü Beş Yıllık Kalkınma Planı.

Yorum — OYA BAYDAR

Yalan dolan

İŞÇİ sınıfının propaganda anlayışının temel ilkelerinden biri, yalana başvurmamak, tüm propagandasını doğrular üzerine kurmaktır. Çünkü işçi sınıfının, sosyalistlerin, doğrulardan korkusu yoktur. Çünkü doğru, çünkü gerçek, işçi sınıfından, sömürüye karşı çıkıp yarının dünyasını kurmaya yönelenlerden yanadır. Buna karşılık faşist propagandanın temeli yalandır. Yığınları kandırmak, bilinçlerini saptırmak ve koşullandırmak için yalanlar üretilir ve bunun etrafında tüm bir propaganda ağı kurulur.

BU iki propaganda anlayışı arasındaki derin, temel, nitel fark, aslında birinin toplum ve tarih önündeki haklılığından; diğerinin, yani faşizmin, toplum ve tarih önünde haksızlığından, suçluluğundan kaynaklanır. İşçi sınıfının yalana ihtiyacı yoktur. Faşizmin ise, çirkin yüzünü örtmek için yalana ihtiyacı vardır.

BİR gazete var. Adı Aydınlık. Çizgisini «Maocu-Pekinci» diye çizmiş. Bu gazete -artık son zamanlarda sol görünmek için de fazla gayret sarfetmemekle birlikte- maoculuk konusunda geçmişten kalmış yanlış bir konıya sığınan kamuoyunda hâlâ «sol» ve faşizme karşı bilinir. Bu görünümü, şimdilerde sadece ve sadece sözde MHP' ye karşı haberler üretmekle sürdürmektedir. Ama dikkatli bir göz, bu haberlere rağmen, gazetenin diğer haber ve genel politikasında sürekli olarak MHP'yi aklama, dikkatleri başka yerlere yönlendirme politikasını hemen sezer. Bunun çeşitli örneklerine, bu sütunlarda zaman zaman değinilmiştir.

BU gazete, yalana, tahrifata dayanan bir propaganda anlayışının son örneğini geçtiğimiz günlerde verdi. Kendisine belirli çevrelerce görevler yüklenmiş anlamında «misyonlu» bir gazete olan Aydınlık, hakçası, o çevrelerin kendisinden beklediklerini iyi yerine getiriyor. Bugüne kadarki dizileri, yazıları, haberleri bunun kanıtıdır. Son olarak pazar günü en büyük haber olarak verdiği «TKP bölündü» haberi de, bu görevliliğin en iyi belgelerindendir.

GENEL olarak faşist teröre, özel olarak da MHP ve yan örgütlerine karşı savaşımın, bunların kamuoyunda sergilenmesinin ön plana geçtiği günlerde, dikkatleri MHP'den kaydırıp böyle bir savaşımın en tutarlı ve kararlı öğesi olan güçlere çevirmek, bu tür propaganda anlayışının belirgin özelliklerindendir. Aydınlık da, «TKP bölündü» haberi ve onu izleyen gün verdiği «TKP'nin İngiltere kanadı İ. Bilen'i suçluyor» haberleriyle ve «Neden bölündü» yorumuyla nasıl bir propaganda anlayışından kaynaklandığını hemen ortaya koyuyor.

BUGÜN Türkiye'de, Türkiye Komünist Partisi'nin yazılı sözlü yayınlarını izleyenlerin sadece Aydınlık gazetesi etrafına çöreklenmiş kişiler olmadığı bilinen bir gerçek. O zaman yalanı ve tahrifatı bulmak da kolaylaşıyor. Haberin tümüyle, «üretilmiş», senaryosu görevli Aydınlıkçılarca hazırlanmış olduğu, hiç bir gerçeğe dayanmadığı hemen görülüyor.

BIRAKALIM, Aydınlık'ın konuyla ilgili tümü kendi uydurmaları ve yorumları olan haberlerini, sadece «Neden bölündü» yorumundan bir küçük ve herkesin bildiği örneği alalım. Aydınlık, «İGD'lilerin banka soyup adam öldürmeleriyle 'Zayıf Halka' broşürü aynı anlayışın ürünüdür» diye bir cümle kullanıyor. Burada bir taşla iki kuş vurmaya, İGD'yi de karalamaya çalışıyor. Şimdi soralım insana: Bir tek İGD'linin karıştığı bir banka soygunu veya cinayet gösterebilir misin diye. Bu sorunun cevabı yoktur. Çünkü böyle bir tek olay, polis dosyalarında bile birtek ipucu bulunamaz.

NEDEN yalana ihtiyaç duyuyorsunuz? Neden yalanı dolanı propaganda anlayışınızın temeline koyuyorsunuz? Neden dikkatleri faşizmden, MHP'den kaydırmaya uğraşıyorsunuz? Kimlerin emrindesiniz? Bu sorular Aydınlıkçılara değil kuşkusuz. Çünkü onlar bu soruların cevabını pek iyi bilirler. Sorularımız, üzerinde düşünülsün diye Aydınlık okurlarınadır...

BULMACA

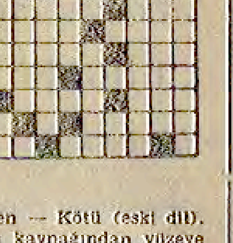

SOLDAN SAĞA: 1) Doğa, toplum ve bilinç bütünlüğünün oluşma yasası. 2) Son OPEC toplantısında petrol zammını çok bulan ülke. 3) Tersi, uluslararası trafikte Türkiye'nin simgesi — Bir kara taşıt aracı. 4) Koruma (eski dil) — Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumunun simgesi. 5) Arapçada Hıristiyan — Askerlikte sabah borusu. 6) Tersi, tayin edilen — Kötü (eski dil). 7) İnanma — Fizikte bir ışının kaynağından yüzeye erişmesi. 8) Bir kadın adı — Avrupa'daki kapitalist ülkelerin çıkarına hizmet eden ekonomik topluluk. 9) Kuzu sesi — İstanbul'da Maden-İş'in örgütlü olduğu bir işyeri. 10) Bir harfin adı — Yüz, çehre.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Metafizik değişmezcilik anlayışına karşıt olarak, türlerin değişmelerle oluştuğunu ileri süren öğreti. 2) İzdüşüm (eski dil) — Gelecek yıl kilosunun 500 liraya satılacağı tahmin edilen besin maddesi. 3) «Öyle mi» anlamında bir ünlem — Bir şeyin sınırını oluşturan çizgi. 4) Su (eski dil) — Argoda, kolaylıkla aldatılabilen. 5) Bir cins kömür. 6) Duraklama — Bir erkek adı. 7) Tersi, Türk Tarih Kurumu'nun simgesi — İşaret. 8) Tutup çekerek hırpalama. 9) Argoda, çok ders çalışmak. 10) Tersi 1905'te Çarlık Rusyasında mürettebatı Odesa grevcileriyle dayanışma için ayaklanan zırhlı.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA: 1) Pötürgeli. 2) Amatör — Ak. 3) Revü — Atl. 4) Ar — Limasol. 5) Sebatkâr. 6) İmaj — emA. 7) Laser — rM. 8) Lr — Kurul. 9) İka — Ravent. 10) Kantin.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Paralellik. 2) Ömer — Arka. 3) Tav — Sis — An. 4) Ütülemek. 5) rÖ — İbaruri. 6) Gramaj — Ran. 7) Tat — ruV. 8) İskemle. 9) lA — oaM — Ne. 10) kalrapoT.

MHP seçime girecek mi?

(Baştarafı 1 Sayfa'da)

Ayrıca, başka bir çok politik cinayet hep bu partinin üyelerine ve doğrudan doğruya yerel örgütlerine uzanıyor. Örneğin, Şişli ilçesinde silah saklandığı, silahın ilçe binasından sağlandığı söyleniyor. Gazetelerde silahlı eğitime ilişkin resimler yayınlanıyor. MHP Kocamustafapaşa lokalinde partililer birbirini vuruyor, silahlı nöbetler tutuluyor. Bakırköy ilçe binasında silahlar bulunuyor. Birçok ilçe örgütünde yatakhaneler kuruluyor, sanıklar buralarda kalıyor, buralarda saklanıyor. MHP'li sanıkları savunan MHP'li avukat cezaevine silah sokarken yakalanıyor...

Bütün bu suçlar organik bir ilişkiyi vurguluyor. Komando eğitim kampları bu organik ilişkinin temelini atmıştı. "Davadan döneni vurun" buyruğu da organik ilişkinin harcı-sıvası oldu. Şimdi, bu temel üzerine kurulan yapı, demokrasimizi tehdit ediyor. Demokraside seçim hesapları elbet yapılır. Ama bu hesapların demokrasiyi tahribe yönelmemiş olması gerekir. MHP'nin seçime girmesi tabii ki sağ oyları bölecektir. Ancak, böyle bir durum bu partiye haksız bir yasallık vermeyecek midir? İşte, gözden kaçırılan nokta budur. Yani, dimyata pirince giderken evdeki bulgurdan olunacaktır. Diş söküyoruz, tüy döküyoruz, adına MHP'ye meşruluk kazandırılacaktır.

Bize göre, yapılan hesap kesinlikle yanlıştır. Ve kimsenin böyle bir hesap yapmaya hakkı yoktur. Hepimizin görevi, MHP'nin seçime girmesini savunmak değil, giremeyeceğini vurgulamak olmalıdır. Gerçekten, bu kadar olay ard arda sıralanmışken, MHP seçime girebilir mi? Biçimsel olarak yasal koşullarının tamam olması yeter sayılabilir mi?

Unutmayalım ki, demokrasi bir biçimsellik oyunu değildir. Anayasamız siyasal partileri demokrasi için vazgeçilmez unsur sayarken, belli bir özü kurup korumak istemiştir. MHP'nin ise bu özle bağdaşmadığı —en azından— ciddi biçimde tartışmalıdır. O halde, bu tartışma aydınlığa kavuşturulmalı, yani kapatma davası mutlaka açılmalıdır. Bugün kapatma davasını yalnız Başsavcı açabilir. O yüzden, hükümete ve CHP'ye dönük serzeniş ve suçlamalar gereksizdir. Çünkü, seçimlerin başlangıç tarihi geçirilmiştir. Artık, 110. maddeye göre, Hükümetin yansız grubu olan herhangi bir partinin dava açtırma olanağı kalmamıştır. Durum bu olunca, Başsavcı takdir yetkisini demokrasiyi koruyucu istikametta kullanmak zorundadır.

Çünkü, Başsavcı'ya tanınan takdir yetkisi siyasal partilere güvence sağlamak içindir. Yani, sonuçta demokrasiyi korumak içindir. Ama, bir parti için bu kadar siyasal nitelikli cinayete bulaşmış olmak isnadı varken, demokrasiyi koruma görevi dava açma istikametinde ağır basar. Aksine bir davranış, bu partiye haksız bir yasallık sağlamış olur. Buna da hiç kimsenin hakkı yoktur.

Nasıl olsa kararı Anayasa Mahkemesi verecektir. Nasıl olsa Anayasa Mahkemesi için adil tatil sözkonusu değildir. Ve nasıl olsa, Anayasa Mahkemesi daha önceki kapatma davalarını çok çabuk bitirebilmiştir. O halde, olumlu, olumsuz, seçimden önce bu davanın çözülebilmesi gerekir.

Ülkemizde, biçimsel bazı kapatmalar dışında, iki önemli kapatma davası açılmıştır. TİP ve MNP hakkındaki bu davalarda, düşünce özgürlüğünün ve demokrasinin sınırları içerisinde kalan bazı yazılı metinler kapatma nedeni sayılmıştır. Örneğin, MNP kendi gençlik örgütlerinden birinin yayın'adığı kitabı Genel Yönetim Kurulu raporunda göstermiştir, diye kapatılmıştır. Oysa bugün, MHP'nin bir gençlik örgütü değil, bir çok gençlik örgütü, hatta il ve ilçe örgütleri suça bulanmıştır. Bu suçlar münferit cinayetler değildir. 648 sayılı yasanın 84, 90, 100, 101 ve 107. maddelerini ihlal edici niteliktedir. Onun için, Cumhuriyet Başsavcısı'nın görevini yapması gerekmektedir. En azından, Ankara Savcılığınca açılmış dava, Başsavcılığı harekete geçirmelidir. Çünkü, savcılık iddianamesindeki suçlama, yönetim kurulu faaliyetine dönüktür ve doğrudan doğruya 84. maddeyi ilgilendirmektedir. Yani, yönetimin bir zümreye bırakılması isteği saptanmıştır. İşte bu istek, cinayetlerle de birleşince 648 sayılı yasayla çelişmektedir.

Bu bakımdan, Başsavcı'nın artık durup beklemeye hakkı kalmamıştır.

Para Fonu 250 milyon özel çekme hakkı tanıdı

(Baştarafı 1. Sayfada)

çağı, geriye kalan 169.5 milyon SDR'lik kısmın ise ek finansman kolaylığı kapsamındaki kaynaklardan verileceği belirtilen açıklamada Türkiye ekonomisi konusunda şöyle bir değerlendirme yapıldı:

Dünya ekonomik koşullarındaki değişikliklerin de etkisiyle Türkiye yakın geçmişte ciddi bir mali dengesizlikle karşılanmıştır. 1975-1977 döneminin büyük ödemeler dengesi açığının yanısıra, kısa vadeli dış borçlanma önemli oranda artmış ve vadesi geçmiş ödemeler hızla birikmeye başlamıştır. Kamu kesimi açıklarını kapatmak amacıyla Merkez Bankası kaynaklarının ileri ölçüde kullanımı da bu güçlüklere eklenmiştir.

1978 başlarında hükümet, iç harcamaları denetleme ve dışsatımlarla tasarrufları arttırmaya yardımcı olan bir istikrar programını benimsemiştir. Ne var ki, hükümetin büyümeyi hızlandırmaya ve dış ödemelerde daha dengeli bir yapıya ulaşmaya yönelik çabaları, geçen 18 ayda bir takım etmenler nedeniyle sekteye uğramıştır. Ticaret koşullarında kötüye gidiş, özellikle uluslararası petrol ve sınai hammadde fiyatlarındaki artış ile ülke dışındaki mali kaynak arama çabalarında karşılaşılan güçlükler sözkonusu unsurlar arasında başta gelmektedir. İç talebin yeterince kısıtlanamaması yanısıra, döviz darlığı ve bunun sonucu olarak imalatta kullanılan ithalat malı girdilerde görülen darlık, enflasyon hızının 1977'de yüzde 25'ten, bugün yüzde 60'nın üzerine çıkmasına katkıda bulunmuştur.

Yeni varılan «Stand-By» anlaşması, hükümetin 1979 Mart'ında uygulamaya koyduğu ve Haziran ayında güçlendirdiği yeni ekonomik programa destek olma amacıyla kabul edilmiştir.

Program, enflasyon hızının önemli oranda düşürülmesini, ülkenin dış mali durumunun güçlendirilmesini ve hızla artan nüfusa göre istihdam yaratabilecek bir ekonomik büyüme hızına yeniden dönüşü öngörmektedir. Program ayrıca, «Stand-By» süresi içinde parasal büyüme hızının yavaşlatılmasını amaçlamaktadır. Bu açıdan program öncelikle kamu kesimi harcama ve borçlanmalarının daha etkin bir biçimde denetimi ile Kamu İktisadi Teşebbüslerinin kârlılıklarını artırmak üzere daha esnek bir fiyat politikasına dayanmaktadır. Bugünkü enflasyon hızına göre hâlâ düşük olan faiz oranları ise daha gerçekçi bir düzeye yükseltilmiştir.

Öte yandan yeni istikrar programı, 11 Haziran 1979 tarihinde yapılan yeni para ayarlaması sonucu önemli ölçüde güç kazanan Türk ekonomisinin rekabet yeteneğini korumak üzere tasarlanmış kur düzenlemelerine de dayanmaktadır.

19 Temmuz'da IMF Yönetim Kurulu'nca onaylanan «Stand-By» düzenlemesine ek olarak Türkiye OECD çerçevesinde, birçok ülkenin mali yardım taahhüdü almış ve ticareti bankalarla da ülkeden ülkeye anlaşmaya varmıştır. Bütün bu operasyonların mali portresi 1.5 milyar dolara ulaşmaktadır. Sözkonusu kaynakların, Türkiye'nin en acil gereksinimlerini karşılamada ek bir rahatlık sağlaması beklenmektedir.

Türkiye'nin Fon'daki kotası 200 milyon SDR'dir. Ülkenin Fon'a karşı geçmiş işlemlerden kaynaklanan mali yükümlülükleri ise 456.4 milyon SDR'ye ulaşmaktadır.

Ökçün

(Baştarafı 1 nci Sayfada.)

ülkeler arasında işbirliği olanaklarını geliştirmek ve Avrupa'da barışın sağlamlaştırılmasında katkıda bulunmak bakımından son derece yararlı bir aşama olduğunu kaydetti.

Hükümetin dış politikasının başta komşu ve bölge ülkeleri olmak üzere tüm ülkelerle olan ilişkilerde karşılıklı saygı, güven ve işbirliği esasına dayandığını kaydeden Ökçün açıklamasında özetle şu görüşlere yer verdi:

«Helsinki sonuç belgesinde benimsenen ilkeler dış politikamızda önemli bir yer tutmaktadır.

Hükümetimiz, Helsinki sonuç belgesinde yer alan ilkelerin dünyanın bütün bölgelerinde etkinlik ve kalıcılık kazanabilmesinin bütün ülkelerin yararına olacağına ve yumuşama sürecinin yaygınlaşması için sürekli çaba sarfedilmesi gereğine inanmaktadır.

Günümüzde, silahsızlanma çabaları ve yeni bir uluslararası ekonomik düzen kurulması yoluyla tüm uluslar için daha iyi yaşam koşulları yaratmak girişimleri yumuşama süreci ile içiçe ve birbirini itekler bir biçimde oluşmaktadır. Gerçekten, uluslararası ekonomik ilişkilerde daha hakça bir düzen için atılacak her somut adım yumuşama sürecinin yaygınlaştırılmasını da kolaylaştıracaktır.»

Tüm Teknik Elemanlar Derneği (TÜTED) Genel Merkezi Helsinki sonuç belgesinin imzalanmasının dördüncü yılı nedeniyle bir açıklama yaparak, sonuç belgesi kararlarının titizlikle uygulanabilmesi için tüm ilerici, yurtsever güçlerin eylem birliği kurmalarını istedi. Açıklamada sonuç belgesinin altında Türkiye'nin de imzasının bulunduğu hatırlatılarak, kararların MC gibi CHP ağırlıklı hükümet tarafından da haiktan gizlenmeye çalışıldığı belirtildi ve 141-142'nin kaldırılması, faşist örgütlerin kapatılması istendi.

Çekirdeksiz

(Baştarafı 1 Sayfa'da)

yaptığı açıklamada «Taban fiyatlarının açıklanmasından sonra pek çok üreticiden teşekkür telgrafı aldık. Üreticinin emeğini değerlendiren taban fiyatları tüm yurtta memnunlukla karşılandı» şeklinde konuştu.

Dünya çekirdeksiz kuru üzüm üretiminin, Türkiye'nin lehine olduğunu da belirten Köprülüler daha sonra şöyle dedi:

«Geçen yıl 1100 dolar olarak açıklanan çekirdeksiz kuru üzüm taban ihraç fiyatları dünya üzüm üretimindeki düşüklük nedeniyle dış piyasalarda yükselmiş ve 1650-1700 dolar olmuştu. Bu yıl ise çekirdeksiz kuru üzüm taban ihraç fiyatlarımız 1600 dolar olacaktır. Geçen yıl üzüm ihracatından 106 milyon dolar döviz elde edilmişti, bu yıl üzümden sağlanacak döviz gelirimiz daha yüksek olacaktır.»

Üretici taban fiyatlarının ihracatı menfi olarak etkilemesinin söz konusu olmadığını da belirten Köprülüler ihracatın geçen yıla oranla daha da artacağını sözlerine ekledi.

MUAMMER GÜLER

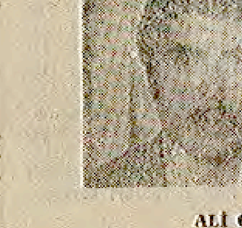

ALİ OKUR

Bir süre önce feci bir trafik kazasında aramızdan ayrılan KÖY-KOOP çalışanlarından, bir yoksullarının iki yiğit savaş eri Ali Okur (1954-......) ve Muammer Güler'in (1952-......) anısı yaşayacak. Onurla taşıdıkları küçük üreticilerin ve yoksul köylülerin savaş bayrağını sonuna kadar taşıyacağız.

Aileleri, yakınları ve tüm KÖY-KOOP üyelerine başsağlığı dileriz.

HATKOBİRLİK
HATAY KÖY-KOOP
BİRLİĞİ

Po: 1958

Yorum

IŞIĞIN YEŞİLİ

(Baştarafı 1. Sahifede)

dır: Kapitalist evren, tarihinin belki de en ciddi ekonomik bunalımını yaşamaktadır. 1970'lerle başlayan bunalım bir ara yenilmiş gibi olmuşsa da, bu yenilginin kısa süreli ve aldatıcı olduğu bugün anlaşılmıştır. Bunalımın doğal sonucu olarak gelişmiş kapitalist ülkelerde (o ülkelerin koşullarına göre) yüksek bir enflasyon hızına ve gittikçe artan işsizliğe rastlanmaktadır. Bunalım tüm gelişmiş kapitalist ülkeleri tek bir yöne doğru itmektedir. Büyüme hızının düşürülmesi... Yetkililer, gelişmiş kapitalist ülkelerin 60'lı yıllarda eriştikleri yüksek ve umut verici büyüme hızının artık hayal olduğunu, 1980'lere kadar düşük bir büyüme hızının, sürdürülmesinin kaçınılmaz bir gerçek olarak kabul edilmesi gerektiğini söylemektedirler. Gelişmiş kapitalist ülkelerin büyüme hızlarını düşük bir düzeyde tutmaları, onlara bağımlı az gelişmiş ya da orta gelişmiş ülkelerin de büyüme hızlarını düşürme zorunluluğunu ortaya çıkarmıştır. Emperyalizm, sultası altında tuttuğu ülkelerin kendinden daha hızlı bir biçimde büyümesini istemez. Temel mantığına aykırıdır bu olgu. Türkiye ile IMF arasındaki son görüşmeleri, Niyet Mektubunu da bu açıdan değerlendirmek gerekir.

IMF ile imzalanan Niyet Mektubunun içeriğindeki (yazılı olmayan fakat sözkonusu politikaların uygulanması ile ortaya çıkacak olan) temel öğe, büyüme hızının düşüklüğüdür. Serbest kur ayarlaması (ki bu nokta Türk parasını koruma kararnamesine eklenen bir madde ile sağlanmıştır), kamu finansmanına getirilen sınırlar, KİT'lerin daha rasyonel (piyasa koşullarına uyumlu) yönetilmesi, "fiyat mekanizma"larının dışında ithalat kısıtlamalarının yapılmaması, fon üyesi ülkelerle ikili ekonomik anlaşmalara gidilmemesi, bütçe harcamalarının sınırlandırılması vb. koşullar, Türk ekonomisindeki büyüme arzusunu sınırlayan olgulardır. Böylece ileri kapitalist ülkelerin ekonomik bunalımı Türkiye'ye açık bir biçimde ithal edilmiş olmaktadır. Bunun sonucu bellidir. İşsizlik artacaktır, işsizliğin artması ücretler üzerinde kısıtlayıcı yeni tedbirlerin alınması sonucunu verecektir. Yeni yatırımların olmaması enflasyonu yüksek oranlı ve sürüngen hale getirecektir... Besim Üstünel'in bir konuşmasında söylediği gibi (arada doğru sözler de söyleyebilir kendisi) tünelin ucundaki ışık görünmemiştir. IMF yeni ve onulmaz sorunlar getirecek bir yeşil ışık yakmıştır.

Ecevit

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

yapacağını belirtti. Ecevit şöyle dedi:

«Traktör almaya hak kazananlar, artık kaporalarını özel firmalara değil, Ziraat Bankası'na yatıracaklardır. Bu yoldan kaporaların firmalarca işletilmesi durumuna son verilecektir. Buna karşılık, Ziraat Bankası'nda kaporaların oluşturacağı fondan, traktör yapımcılarına kredi açılacak, böylece traktör sanayii sağlıklı biçimde ve yasal yoldan desteklenmiş olacaktır.

Sıralamada, kooperatiflere ortaklaşa traktör alıp kullanmak isteyenlere ve döviz karşılığında traktör alacak olanlara öncelik tanınacaktır.»

Eczacılar

(Baştarafı 1. Sayfada)

almanlar panalgin ve benzerlerini her yerde bulurlar. İlacın yokluğunda döviz darboğazı tekerlemesi yutturmacadan başka bir şey değildir.

O halde eczanelerde neden ilaç yok? İlaç fabrikaları üretimlerine devam ediyor.

YİTİK

Atatürk Eğitim Enstitüsü'nden aldığım okul kimlik kartımı yitirdim. Geçersizdir.

Yaşar Kılınç

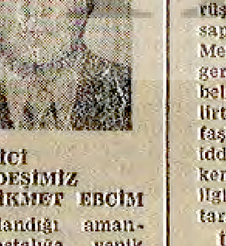

İLERİCİ
KARDEŞİMİZ
HİKMET EBCİM

Yakalandığı amansız hastalığa yenik düştü. Demokrasi mücadelesinde ne ölümü düşündü, ne de ölümden korktu.

Anısı kavgamıza ışık tutacaktır.

ÜSKÜDARLI
İLERİCİ
GENÇLER
Po: 1974

Kalkınmaya giden döviz köprüsü

(Baştarafı 2. Sayfada)

gelirleri hazır döviz demektir. Tarihsel kalıntılarıyla, doğa güzellikleriyle dünya ülkeleri arasında en şanslısı olduğunu vurguladığımız Türkiye, bu olanaklarından yararlanırsa gelecek yıllarda turizm gelirlerindeki artışın hızla yükseldiği görülecektir. Bu artış, ekonomiyi canlandıracağı gibi ülkenin modernleşmesine de katkıda bulunacaktır. Turizm gelirleri'nin ilerki yıllar içinde artması planlı bir turizm politikasına bağlıdır. Ve bu olgu, 1982 yılında 357.7 milyon dolar gelir, 163.5 milyon dolar da gider olarak tahmin edilmektedir. 1982 yılındaki net gelirin 212.1 milyon dolar olması beklenmektedir. Aynı tahmin, 1987 yılında gelir olarak 605.0 milyon dolar, gider olarak 263.6 milyon dolar, net gelir olarak ise 341.0 milyon dolar hesaplanmıştır. Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı döneminde turizm yatırımlarına gelince, alt-yapı ve tamamlayıcı yatırımlar için 1.500 milyon lira, konaklama tesisi yatırımları için 3.000 milyon lira olarak belirlenmiştir. (9)

Bundan sonra yavaş yavaş sonuca gitmek olanaksızdır. Yazımın içinde verdiğim rakamlar ve oranlar belli yılları içermektedir. Bu yılların sonuçları, Türkiye turizminde hızla bir gelişme olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte, öteki Akdeniz ve Avrupa ülkelerinin yerinde saymayacağı da açıktır. Ne var ki, Türkiye'nin yapacağı bir atılım, dış alımlarında meydana gelen artışla orantılı olacağı gibi, dış ödemeler dengesinde de olumlu sonuçlar verecektir. Eğer Türkiye, elindeki turizm olanaklarından yararlanmayı başarabilirse, ekonomik gelişmesinin 3. Beş Yıllık Kalkınma Planında öngörülen hedefleri de kesinlikle aşacaktır. Turizme «Altın yumurtlayan tavuk» gözüyle bakılan dünyada, Türkiye bu gerçeği gözönünde bulundurmalıdır. Ekonomisinin darboğaza girmiş olan Avrupa ülkelerinin bu darboğazdan turizm gelirleriyle çıktığı bilinen bir gerçektir. Sonuç olarak, ekonomideki önemi üzerinde durduğumuz turizm, döviz kazandırmasının yanısıra, kültürel ilişkilerin gelişmesi ve insanların birbirleriyle kaynaşması bakımından da önemli bir öğe olmakta, dünya barışını olumlu yönde etkilemektedir. Turizm faktörü bir ülkenin ekonomisiyle sıkı sıkıya bağımlıdır..

Bucak'ın aşireti misilleme yaptı; 2 ölü

Haber Merkezi — AP Milletvekili Mehmet Celal Bucak'ın aşireti dün kendilerine saldırı düzenleyip iki kişiyi öldürdüğü iddia edilen Mehmet Milli adlı bir kişinin köyüne baskın düzenleyip iki kişiyi öldürdü. Siverek ilçesinin Şekerli bucağına bağlı Kırlıbaşı'na dün sabah giden Bucak aşireti mensupları Mehmet Milli adlı kişiyi aradı, ancak bulamayınca biri kadın olan iki kişiyi öldürdü.

ADANA'DA

Adana'da dün Vakıflar Bölge Müdürlüğünce çalışmakta olan bir memur kimlikleri saptanamayan kişilerin silahlı saldırısı sonucu vurularak öldürüldü.

Adana Emniyet Müdürlüğünden edinilen bilgiye göre, Kocavezir mahallesindeki evinden işine gitmekte olan Yaşar Çekici adındaki kişinin önüne çıkan silahlı kişi ve veya kişiler kendisini kurşun yağmuruna tutarak öldürdüler ve olay yerinden kaçtılar.

İSTANBUL'DA

Eminönü Yenicami meydanına kimlikleri saptanamıyan kişiler tarafından bırakılan bir bavul etrafa yayın yaptı. Yayının duyulması etrafta panik yarattı.

Dün saat 13.00 sıralarında da Yenicami meydanına bırakılan bavul, teybe bağlanan güçlü bir antiyle yarım saat kadar yayınını sürdürdü ve sık sık «yaklaşmayın bomba var patlar» ikazını tekrarladı.

Olayı haber alan güvenlik görevlileri etrafta geniş önlemler aldılar. Ancak bu sırada toplanan büyük bir kalabalık yüzünden trafik bir saat kadar aksadı.

Bavulun etrafında gerekli incelemeyi yapan Bomba İmha Grubuna mensup görevliler, daha sonra bavuldaki pile bağlanmış patlayıcı maddeyi tesirsiz duruma getirdiler.

GİRESUN'DA

● Giresun'a bağlı Tirebolu ilçesinin Yaraş köyünde ikamet etmekte olan ve Tirebolu Çay Fabrikası'nda geçici işçi olarak çalışan Tahir Bayrak adlı işçi kimliği belirlenemeyen kişilerin açtıkları yaylım ateşi sonucu vurularak öldü.

Tahir Bayrak, dün sabah 07.00 sıralarında işine gelirken Geriş köyü sınırları içinden geçerken pusudan ateş açıldı ve vuruldu. Olayla ilgili olarak kovuşturmaya başlanıldığı bildirildi.

BALIKESİR'DE

● Balıkesir TÖB-DER binasına tabancayla ateş ederek bir öğretmeni yaralayan MHP'li Veli Bozkurt Balıkesir Nöbetçi Sulh Ceza Mahkemesi tarafından dün tutuklanarak cezaevine gönderildi. MHP'li Veli Bozkurt'a silah sağladığı gerekçesiyle gözaltına alınan Atalay Çakır ise sorgusu yapıldıktan sonra serbest bırakıldı.

ELAZIĞ'DA

● Elazığ Yol-İş Şubesi üyesi 1350 işçinin, sendikanın MHP'li yöneticileri tarafından yasalara aykırı olarak ihraç edilmesinden sonra dün konuyla ilgilenmek üzere Elazığ'a giden Yol-İş Federasyonu Genel Sekreteri Muzaffer Saraç, aynı zamanda Elazığ MHP İl Sekreterliği görevini yapan Yol-İş Elazığ Şubesi Sekreteri tarafından ölümle tehdit edildi. Saraç yasal olmayan ihraçlarla ilgili olarak dün Elazığ'da yaptığı açıklamada böyle bir uygulamaya ne Türkiye sendikacılık tarihinde ne de dünya sendikacılık tarihinde rastlanmadığını belirtti ve böyle bir uygulamanın mutlaka önüne geçileceğini bildirdi. Bu arada Yol-İş Federasyonu Genel Sekreteri Muzaffer Saraç'ı telefonla arayan MHP Elazığ İl Sekreteri ve Elazığ Yol-İş Şube Sekreteri «patlarsak çok kötü patlarız» diyerek tehdit etti.

ANTAKYA'DA

Hüseyin Yılmaz adlı bir kişiyi öldürmekten sanık HÜR-GENÇ Derneği üyesi İbrahim Piro ile çeşitli hırsızlık suçlarından aranan 1 ki kişi yakalandı. Bu sanıklara yataklık eden TES-İŞ Sendikası Antalya Şube Başkanı Osman Karmık da gözaltına alındı.

TRABZON'DA

● Çayeli Belediyesi'nde grev ilanı astıktan sonra Trabzon'a hareket eden DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası yöneticilerinin otomobili, Çayeli çıkışında taş yağmuruna tutuldu.

Saldırı sırasında otomobilde bulunan DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası Doğu Karadeniz Bölge Başkanı Hasan Gürsoy, Rize Şubesi Başkanı Süleyman Yenigün ve Rize Şubesi Sekreteri Ahmet Kaspar olaydan yara almadan kurtuldular. Mehmet Usta, Muammer Karagülle adlı komandolar, sendika yöneticileri tarafından yakalandılar.

Genel-İş Sendikası Doğu Karadeniz Bölge Başkanı Hasan Gürsoy, «Grev ilanını astığımızda bir tertip sonucu faşist saldırıya uğradık. Saldırganları da kendi elimizle yakalayıp polise teslim ettik. Bu saldırının 6 aydan bu yana Çayeli Belediyesi ile sürdürdüğümüz toplusözleşme görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine grev ilanı asıldıktan sonra meydana gelmesi faşist tertip olduğunu ortaya çıkarmaktadır.»

KONYA'DA

Konya'nın Ilgın ilçesinde MHP İlçe Merkezine önceki gece saat 22.30 sıralarında patlayıcı madde atıldı. Patlamada ölen ya da yaralanan olmadı. Ancak binada hasar meydana geldi.

Konya Emniyet Müdürlüğü yetkilileri; patlayıcı maddeyi atanların kimliklerinin henüz saptanamadığını, soruşturmanın sürdürüldüğünü belirttiler.

ESKİŞEHİR'DE

Mihalıççık'da TÖB-DER, Kültür Derneği ve bir lokantayı basanlar arasında bulunduğu belirlenen ÜGD Şube Başkanı yakalandı ve baskına katılan diğer dokuz kişiyle birlikte gönderildiği mahkemece tutuklandı.

Emniyet yetkililerinden alınan bilgiye göre, TÖB-DER, Kültür Derneği ve bir lokantayı dokuz arkadaşıyla birlikte bastıktan sonra firar eden Mihalıççık ÜGD Başkanı Nazmi Sağdilek yakalandı. Sağdilek, olaydan sonra gözaltına alınan diğer arkadaşlarıyla birlikte dün mahkemeye çıkarıldı ve tutuklanarak ceza evine kondu.

SAMSUN'DA

● Samsun'a bağlı Kavak ilçesinin Mahmutbeyli köyü İlkokul Müdürü Alaattin Sarı'nın evine gece komandolar tarafından patlayıcı madde atıldı.

Tahrip gücü yüksek patlayıcı maddenin dinamit olduğu belirlendi. Patlama sırasında ölen ya da yaralanan olmadı, maddi hasar meydana geldi.

İlerici olduğu bildirilen ilkokul müdürünün evine patlayıcı madde atmak suçundan yakalanan dört komando sevkedildikleri mahkemece ilk sorgularından sonra tutuklandılar.

ANKARA'DA

● Ankara'da 23 Haziran 1979 günü Ulubey yöresinde Mustafa Türköne adlı genci öldürmekten sanık Mustafa İplikçi (15) Çetin Koçak (19), Sadık Yerdelen (17) ve Şahin Elçi (13) adlı kişiler Ankara Emniyet Müdürlüğü 2. Şube ekipleri tarafından yakalandılar.

● Cebeci Kız Meslek Lisesi mutemedi, dün saat 09.15 sıralarında kimliği belirlenemeyen iki kişi tarafından soyuldu. Soyguncular, mutemedin elinde bulunan çantadaki 658 bin lirayı alarak kaçtılar.

FKÖ

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

açmasını arzu ettiğini bildiriyor. Ancak bir yandan temsilciliğin açılmasını Üçüncü Dünya Ülkelerine ve Araplara karşı jest olarak kullanmak isteyen Türkiye yetkililerinin, bir yandan da Filistinlilerin Kıbrıs Rum kesimiyle olan ilişkilerinden çekiniyorlar. Türkiye yetkilileri Filistinliler den temsilciliğin açılması karşılığında Türk kesimi ile de iyi ilişki kurmalarını istiyorlar ve FKÖ bu isteğe yanaşmıyor. Ayrıca Türkiye hükümetinin Filistinlilerin İsraillilere karşı kendilerini korumak üzere aldıkları önlemlerden de çekindikleri bildiriliyor.

Bilindiği gibi FKÖ yetkilileri her bulundukları yerde kendilerine karşı girişilebilecek bir komploya karşı büyük güvenlik önlemleri alıyorlar. Bu önlemlerin alınmasına bulundukları ülkenin yetkilileri kadar kendileri de özen gösteriyorlar.

Türkiye hükümeti'nin ise böyle bir güvenlik önleminden rahatsız olduğu ifade ediliyor.

BÜRONUN AÇILMASI BAYRAMDAN SONRA

Filistin Kurtuluş Örgütü Temsilcilik Bürosu'nun bayramdan hemen sonraki günlerde açılması amacıyla Türkiye'nin tüm hazırlıklarını tamamladığı belirtiliyor. Gaziosmanpaşa semtinde iki katlı Temsilcilik Bürosu'nun da tutulduğu bu bürонun Filistinliler tarafından da beğenildiği kaydediliyor.

Dışişleri ve Başbakanlık çevreleri Temsilcilik binasının açılması sırasında düzenlenecek törende FKÖ Lideri Arafat'ın da bulunmasını istiyorlar. FKÖ temsilcileriyle bu konuda kurulan ilişkinin olumlu geliştiğini bildiren yetkililer, Arafat'ın gittiği ülkelerde Devlet Başkanı olarak karşılanmak istediğini bunun da Türkiye tarafından olumlu olarak kabul edildiğini bildiriyorlar.

Arafat'ın Türkiye'ye gelmesi halinde Türkiye'de bulunduğu süre içinde ve gelis gidişinde devlet başkanlarına uygulanan tören kendisine de uygulanacak.

F. Alman

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

Ceza Mahkemesi'nde görülen davada Türkeş, «Ben faşist değilim, partim de faşist değildir» diyordu. Türkeş, kendisinin bir demokrat olduğunu, partisinin de demokrat bir parti olarak nitelendirileceğini öne sürüyordu.

MHP Genel Başkanının başvurusunu inceleyen Frankfurt 3. Sulh Ceza Mahkemesi, bu konuyu karar gerekçesinde enine boyuna tartıştı. Türkeş'in mahkemeye başvurusunda hiçbir delil göstermediği, tek bir kanıta dayanmadığı, daha çok görüş ve fikir beyan ettiğini saptadı. Tam tersine, IG-Metall Dergisinde yazılan gerçekleri çürütecek tek bir belge de göstermediğini belirterek mahkeme Türkeş'in faşist olmadığını öne süren iddiasını da reddetti. Mahkeme masrafları, davayla ilgili tüm giderler de MHP tarafından karşılandı.

ÜST MAHKEMEYE BAŞVURU

Karara itiraz eden MHP Genel Başkanı Türkeş, üst mahkemede kendisinin faşist olmadığının karara bağlanmasını istedi. Ancak üst mahkeme de bu konuda olumsuz yanıt verdi. Türkeş'in gösterdiği kanıtların hiçbirinin kendisinin demokrat olduğunu göstermediğini karara bağladı.

Seçim

(Baştarı: 1 nci Sayfada.)

dımda bulunmaları, memur ve hizmetlilleriyle her türlü araç ve gereç ve imkanlarını bir siyasi partinin veya adayının emrinde veya herhangi bir siyasi faaliyette çalıştırmaları, kullanmaları veya kullandırmaları yasaktır.

Cuma gününden başlamak üzere ve seçim sonuçlarının ilan edilinceye kadra geçen süre içinde, «bütün daire, teşekkül ve müessseselerle, bankalar kanununa tabi teşekküllere ait kaynaklardan yapılan iş ve hizmetler dolayısıyla (açılış ve temel atma dahil) törenler tertiplenmeyecek, nutuklar söylenmeyecek, demeçler verilmeyecek ve bunlar hakkında her türlü vasıta ile yayında bulunulmayacaktır»

CEZALAR

Seçim yasaklarına uyulmaması halinde verilecek cezalar da aynı yasa içerisinde belirlendi. Buna göre afiş ve duvar ilanı asanlara diğer kanun hükümleri ayrı kalmak koşuluyla bir yıldan iki yıla kadar hapis ve onbin liraya kadar para cezası verilecek. Herhangi bir parti veya aday lehinde çalışan memur, üç aydan bir yıla kadar hapis 2 bin 500 liradan 10 bin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılacak.

MÜESSESEMİZ MEMUR VE İŞÇİLERİNİN İŞE GELİŞ VE GİDİŞLERİ İÇİN ÇALIŞTIRILMAK ÜZERE 10 ADET OTOBÜS KİRALANACAKTIR

Şartnamesi, bedelsiz olarak aşağıda adreslerden alınabilir:

1 — KARABÜK'te: Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi Tedarik ve İkmal Müdürlüğümüz.

2 — İSTANBUL'da: Sirkeci, Yalıköşkü Cad. Yalıköşkü Han Kat: 4-5 deki Mümessilliğimiz.

3 — ANKARA'da : Küçükesat, Büklüm Sokak No: 22' deki Mümessilliğimiz.

İSTEKLİLERİN şartnamemiz esaslarına göre hazırlayacakları kapalı teklif mektuplarını, geçici teminatlarıyla birlikte en geç 15.8.1979 Çarşamba günü saat: 14.00'e kadar Karabük'teki Müessesemiz Haberleşme ve Arşiv Müdürlüğünde bulundurmaları ilân olunur.

(Basın: 18914) — 1934

Yıldız'ı ve T.Tayfun'u 3-0 yendiler

Beşiktaş gücünü amatörlerde denedi

BEŞİKTAŞ: Rasim — K. Batmaz, Ömer, Ulvi, Süleyman — Akif, Samet, K. Kılıç — Necdet, Bora, Şaban.
TOPHANE TAYFUN: Necdet — Sabahattin, Cem, Yılmaz, Ali — Rafet, İlyas, Candemir — Kenan, Ali, Metin.

İstanbul (Politika) — Yaptığı transferlerle kağıt üzerinde şampiyonluğun en güçlü adayları arasında gösterilen Beşiktaş futbol takımı dün gücünü amatör takımlara karşı denedi. Ancak bekleneni veremedi. Özellikle milyonluk transferler seyirciden tam not alamadılar.

Yeni transferlerden Ulvi göz doldururken, Akif ve Necdet tutuktu.

Maça Beşiktaş çok iyi başladı. Ancak zamanla hızı kesildi. 20 dakikada Necdet'in getirip ortaladığı topla buluşan Bora güzel bir kafa vuruşuyla Beşiktaş'ı 1-0 öne geçirdi.

Golden sonra oyun iyice durgunlaştı. Zaman zaman Beşiktaş'lı futbolcular bireysel çabalarla bu durgunluğu aşmayı denediler.

İlk devre bu sonuçla kapandı.

İkinci yarıya Beşiktaş Genç Takım ouncularından Talip ve Murat ile ikinci takımdan Fuat'ı, Şaban, Akife Kemal Kılıç'ın yerine oyuna olarak başladı.

Bu değişiklikler oyunun temposunu bir ölçüde hızlandırdı. 62. dakikada genç oyuncu Fuat'ın güzel bir ara pasını yakalayan Bora takımının ve kendisinin ikinci golünü yaptı.

Maçın bu sonuçla biteceği sanıldığı bir anda Fuat 87. dakikada maçın sonucunu belirledi. (3-0)

BEŞİKTAŞ, YILDIZ'IDA 3-0 YENDİ

BEŞİKTAŞ: İsmet — Mustafa, Ömer, Tuğrul, Fazıl — K. Kılıç, Fuat, Haluk — Fikret, Ercan, Burhan.
YILDIZ: Nurcan — Kadir, Erhan, Feridun, Ömer — Burhan, Muzaffer, Erol, — Hakan, Selcuk, Hüsamettin.

Öte yandan daha çok genç oyuncuların yeraldığı Beşiktaş Yıldız maçını da siyah beyazlılar 3-0 kazandılar.

Bu maçın gollerini Ercan (2) e Yıldız'lı Ömer (kendi kalesine) attılar.

Tüzün'ün maçlardan sonraki görüşleri

Takımlarımın oyunlarından memnun değilim. Eski oyuncularla yeni oyuncular arasında henüz tam bir uyum sağlanamadı. Bu sorunu zamanla aşacağımızı sanıyorum. Çok gol kaçırmamız dikkati çekti. Eksikliklerimizi en kısa sürede gidererek, iyi bir takım olacağımıza inanıyorum.

Türkiye Su Topu Şampiyonasının 2nci devresi başladı

● Galatasaray'ı 9 - 5 yenen İstanbul Yüzme İhtisas şampiyonluğa gidiyor

İstanbul — Türkiye Gençler ve Büyükler Sutopu Şampiyonası ikinci devre karşılaşmaları dün Kınalıada Su Sporları Kulübü yüzme havuzunda başladı.

Günün en önemli karşılaşmasında İstanbul Yüzme İhtisas, Galatasaray'ı 9-5 mağlup ederek şampiyonluk yolunda önemli bir engeli daha aştı.
HAKEMLER: Mithat Hantal, Hamit Deste.

YÜZME İHTİSAS: Ali — Akif, Sühan — Tayfun, Seçkin, Hüseyin, Galip, Arif.

GALATASARAY: Serdar — İrfan, Yusuf — Fahri, Oğuz, Adnan, Serdar, Babür, Engin.

GOLLER: Sühan (İYİ) Dak. 18 ve 19. Tayfun (İYİ) Dak. 20, Dak. 4 Haydar (İYİ). Dak. 3, 11, 17 Hüseyin (İYİ), Dak. 13, Galip (İYİ), Dak. 12 Arif (İYİ), Dak. 1, 16, Oğuz (GS), Dak. 3, 7, 12 Engin (GS).

İlk devre: 2-2, ikinci devre: 3-2 Galatasaray önde, üçüncü devre: 5-4 (İYİ) önde, dördüncü devre: 9-5 (İYİ) galip.

Günün diğer karşılaşmalarında şu sonuçlar alındı:

BÜYÜKLER: Muhafızgücü — Kınalıada Su Sporları: 19—1
Adalar Su Sporları — O.D.T.Ü : 16—0

GENÇLER: Galatasaray — Adana Tenis Dağ.: 12—7
İstanbul Yüzme İhtisas — Karşıyaka : 17—2

Pazar günü sona erecek olan Türkiye Sutopu Şampiyonasının bugünkü programı şöyledir:

12.00 — Muhafızgücü — Adalar Su Sporları (Büyük)
13.00 — Adana Tenis Dağcılık — İYİ (Genç)
14.00 — Kınalıada — A.S.S.K. (Büyük)
15.00 — Galatasaray — A.S.S.K. (Genç)
16.00 — Galatasaray — O.D.T.Ü. (Büyük)
17.00 — Karşıyaka — Antalyaspor (Genç).

● Ulusal genç güreşçilerimiz Mersinli Ahmet tesisleri önünde

Moğolistana gidecek genç güreşçilerden madalya bekleniyor

GÜREŞ SEÇMELERİ MERSİNLİ AHMET TESİSLERİ'NDE YAPILDI

İstanbul, (Politika) — Dünya Güreş Şampiyonası'na katılacak olan Ulusal Güreş Takımı'mızın seçmeleri Mersinli Ahmet Tesisleri'nde dün yapıldı.

Seçici Kurul'da Güreş Federasyonu Asbaşkanı Ümit Demirağ, Federasyon üyesi hakem Uğur Sayın, hakem Cahit Gündoğdu, Kemal Demirsüren, Musa Yeşildağ, Erhan Uyutaç, kamp müdürü ve hakem Taşkan Koçak bulunuyordu.

Seçmeler şöyle sonuçlandı:

Serbest:
52 Kilo: 1 - Fahrettin Ceylan, 2 - Aslan Yılmaz.
57 Kilo: 1 - İbrahim Akgün, 2 - Fevzi Gökdoğan, 3 - Seydi Ali Aker.
62 Kilo: 1 - Yusuf Cambaz, 2 - Ömer Altay.
68 Kilo: 1 - Mehmet Sarı, 2 - Oktay Aktaç.
74 Kilo: 1 - Ercan Cengiz, 2 - Osman Uzun, 3 - Ahmet Nazif.
82 Kilo: 1 - Mehmet Uzun, 2 - Reşit Karabacak.
90 Kilo: 1 - İsmail Temiz, 2 - Recep Kılıç, 3 - Halil Aras.
100 Kilo: 1 - Mehmet Güçlü, 2 - Ayhan Taşkın.
Ağır: 1 - Hüseyin Çakal, 2 - Sultan Zinciroğlu.

Grekoromen:
48 Kilo: 1 - Salih Bora (Rakipsiz).
52 Kilo: 1 - Mehmet Özsoy, 2 - Ahmet Bayraktar.
57 Kilo: 1 - Nevzat Kös, 2 - Haydar Turan.
62 Kilo: 1 - Hamdi Sancaklı, 2 - Mehmet Uysal.
68 Kilo: 1 - Erol Mutlu, 2 - Attila Özbilir.
74 Kilo: 1 - Celal Taşkıran (Rakipsiz).
82 Kilo: 1 - Mustafa Suzan.

Öte yandan 3 Ağustos'da Moğolistan'a gidecek olan Ulusal Genç Güreş takımımız da aşağıdaki şekilde belirlendi.

48 Kilo: Serman Kaygusuz.
52 Kilo: Aslan Seyhanlı.
57 Kilo: Yusuf Sarı.
62 Kilo: Nizamettin Oruç.
68 Kilo: Terzi Çeker.
74 Kilo: Doğan Sayım.
82 Kilo: Gürol Kaplan.
90 Kilo: Hayri Sezgin.

Antrenörlüğünü Hasan Sevinç'in yaptığı Ulusal Genç güreşçilerimizden Moğolistan'daki müsabakalarda madalya bekleniyor.

Galatasaray Düzcespor'a 2-1 yenildi

● Golleri 19. Dakikada Galatasaray'lı Öner, 29. Dakikada Düzcespor'lu Nurettin ve 35. Dakikada Mehmet kaydetti

Düzce — Yeni sezonun ilk maçını Düzce'de Düzcespor'la oynayan Galatasaray futbol takımı maçı 2-1 kaybetti.

Maçın ilk golünü 19. dakikada Galatasaray'lı Öner arttı. 29. dakikada Düzcespor'lu Nurettin durumu 1-1 yaptı. Golden sonra Düzcespor'un üstünlüğü sürdü. 35. dakikada Mehmet Düzcespor'u 2-1 öne geçirdi.

İkinci yarıda iki takım da neticeyi değiştirecek çabayı göstermeyince maç 2-1 Düzcespor'un lehine bitti.

Aymergen: Akdeniz Oyunlarına katılmamamız sözkonusu olamaz

Ankara — Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Ergün Aymergen, Akdeniz Oyunlarına katılmamamızın sözkonusu olamayacağını söyledi ve «Akdeniz Oyunlarında ülkemizi en iyi şekilde temsil etmek için çalışacağız» dedi.

Oyunlar Organizasyon Komitesi tarafından yönetici sayısında bir kısıtlamaya gidilmesinin nedenini anlayamadıklarını belirten Aymergen, yapılan başvuruya henüz bir yanıt verilmediğini söyledi. Aymergen konuşmasını şöyle sürdürdü:

«Yugoslavya Organizasyon Komitesi'nden yönetici sayısında kısıtlamaya gidilmesi konusunda bir yazı geldi. Biz derhal gerekli cevabı yazarak Organizasyon Komitesine kısıtlama yapamayacağımızı bildirdik. Ayrıca oyunlardan çekilecekleri söylenen Fransa, İtalya, İspanya oyunlarda yönetici kısıtlaması olursa diğer yöneticilerinin masraflarını kendileri ödeyerek katılacaklarını Organizasyon Komitesine bildirdiler.

Bu durumda oyunlara katılmama diye bir şey sözkonusu olamaz. Eğer Fransa, İspanya ve İtalya oyunlara katılmama kararı alsalardı biz de katılmazdık. Onlar katıldığına göre sadece Türkiye'nin protestosu hiçbir işe yaramaz. Bu nedenle oyunlara katılacağız.»

Öte yandan Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Ergun Aymergen, dün Federasyon Başkanları ve Genel Sekreterleri ile bir toplantı yaptı.

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'ndeki toplantıya Genel Müdür Yardımcısı Mazhar Vardar ile tüm federasyonların başkan ve genel sekreterleri katıldı.

Toplantı öncesi bir konuşma yapan Aymergen, eski şampiyon güreşçilerin ailelerine maaş bağlanması tasarısının hazırlanarak meclise sunulduğunu belirtmiş, yabancı sporcu yasağının bu yıl da devam edeceğini ifade ettikten sonra, federasyon başkanlarından personel yığılmasının önlenmesi için tedbirler alınmasını istedi.

Özellikle teşkilat içerisindeki uyum ve çalışma düzeni üzerinde durulan toplantıda, zaman zaman söz alan federasyon başkanları da çeşitli kuruluşlarda çalışan sporcuların yurt dışı müsabakalar için yasal izin alınamadığından yakındılar. Buna bir önlem getirilmesini istediler.

● Deneyimli sporcular, birinci sınıf malzeme ve modern olanakların, tatlının kendisi değil, yanlızca kaymağı olduğunu çok iyi bilirler. Tatlının kendisi, hüner ve aralıksız çalışmadır. Sporcunun doğal yetenekleri ve eğitime olan bağlılığıdır. Doğal olarak kaymak olmadan, tatlı o kadar lezzetli olamaz ama kaymak yanlızca bir ekstradır ve öyle kalacaktır. Teknolojik devrim çağında bile

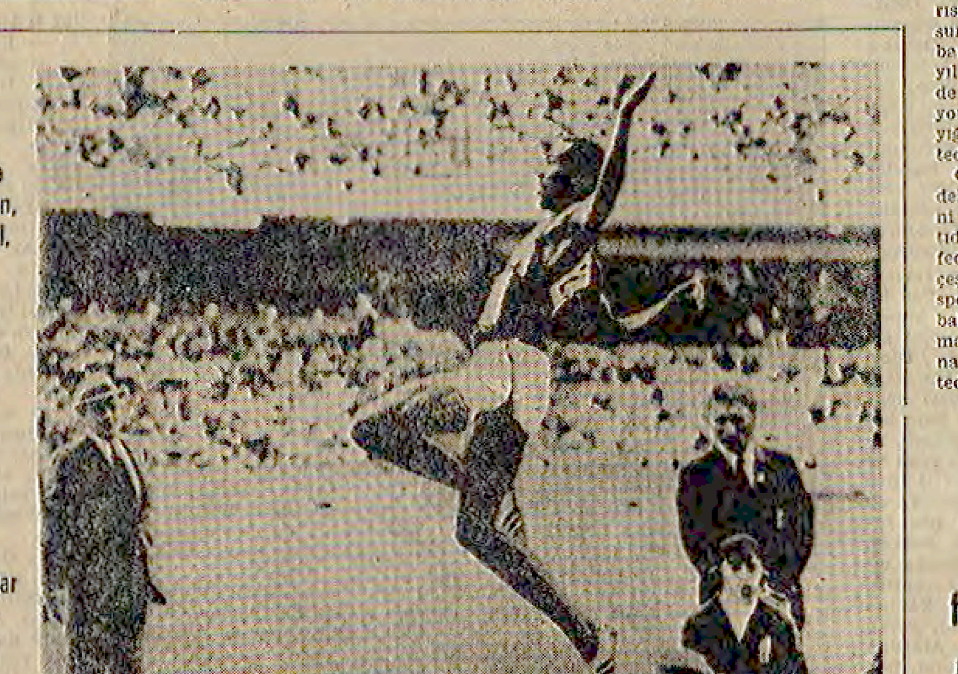
Bob Beamon, 1968 Olimpiyatları'nda 9 metrelik uzun atlayışıyla «21. yüzyıla zıplayışı» gerçekleştirmişti. Ama Beamon'un bu utkusunu yaratan yalnızca tartan pist miydi?

Teknolojik devrim çağında da rekorların kaynağı yetenektir

Olimpiyat - 80 Örgütleme Komitesi'nin aylık yayın organı Olympic Panaroma dergisinde Alexander Bashkatov imzasıyla çıkan bir yazıda, bilimsel ve teknolojik devrimin spora yaptığı büyük katkılar ele alınıyor. Yazıda, teknolojik devrimin spora yaptığı esas katkının spor malzemelerini ve araç-gereci geliştirmek olduğu şeklindeki kanının yanlış ve hatta yer yer zararlı olduğunu çünkü genç sporcularda, herşeyini teknolojik yeniliklere bağlama olanağı doğduğu belirtiliyor. Yazar, sık sık dünya rekorları kırılmasının nedeninin, malzemelerdeki teknolojik yeniliklerden çok yeni teknolojik olanakların sportif eğitimin niteliğini geliştirmiş olmasında aranması gerektiğini söylüyor.

Aşağıda yazının özetini sunuyoruz.

Teknolojik devrim çağında spor rekorları

Uzmanlar, 1968 Olimpiyatları'nda 9 metrelik uzun atlayışı gerçekleştiren Bob Beamon'a yalnızca tartan pistin değil aynı zamanda başka öğelerin de, örneğin, 2 bin metre yükseklikteki ince atmosferin yavaş yavaş esen rüzgarın yardımcı olduğunu söylerler. Ama uzmanların bir çoğu, bu atlayışta Beamon'a asıl yardım eden şeyin tartan pist olduğu görüşünü paylaşıyorlar. Hatta, sporcularla teknoloji uzmanları arasındaki bağlaşıklığın, günümüzün spor karşılaşmalarını planlamacılar, araç - gereçler, spor malzemeleri vb. arasında geçen yarışlara çevirdiği şeklinde bir görüş bile var. Örneğin, tahta sırıklar zamanında sırıkla atlama rekoru dört metreye ulaşmamıştı; bambu sırıklarla 4 metre biraz aşıldı; alüminyum, sırıklar kullanılmaya başlandığında Amerikalı Cornelius Warmerdam rekoru 4 metre 77 santimetreye çıkardı. Amerikalı Donald Bragg'ın bu rekoru üç santimetre yükseltebilmesi yıllar aldı. Ama sonra plastik çağı geldi ve fiberglass sırıklar sporcuları beşmetrenin üzerine fırlattı. Rekorlar artık bir kaç yıl değil birkaç gün bile dayanamıyordu. Gazeteciler sırıkçılarla değil kimyagerlerle röportaj yapmaya başladılar.

Mühendis, bilim adamı, doktor elele verip rekorfmen yaratabilir mi?

Spora, olduğu yerde saymaktan ve tutuculuktan daha yabancı bir şey var mıdır? Teknolojik devrimin geniş etkileri spor alanına girmeden yapamaz. Teknolojik devrim en büyük etkisini, sporun en önemli bölümünde gösterdi: Eğitim süreci. Ama kamuoyu, önünde teknolojinin sportif eğitim sürecindeki etkisinden çok malzeme üzerindeki etkisine tanık oluyor. Ve seyirci, ister istemez, bir atletin hüner ve formunun hiç de o kadar önemli olmadığını sanmaya başlıyor; mühendis, bilim adamı ve doktorun el ele vererek ortalama bir sporcudan bir rekortmen yaratabileceklerini düşünüyor.

Kaliteli malzeme her şey mi?

Bütün önemin artık spor malzemesinde olduğu ve sporcunun çaresiz bir durumda bulunduğu şeklindeki görüşler sporun saygınlığına (ve bu nedenle de popülaritesine) hiç bir yarar sağlamaz. Bundan daha da kötü olanı, yeni sporcuların, utkunun ve rekor sahibi olmanın garantisinin eğitimde değil de modern teknolojiyi izlemekte olduğunu sanarak herşeylerini kaliteli malzemeye bağlamalarıdır. Bu gibi yaklaşımlara en çok, teknolojinin yarattığı mucizelere, modern planlamacıların, doktorların ve kimyagerlerin ellerindeki sonsuz olanaklara derin bir inanç besleyen yeni sporcularda rastlanıyor. Teknolojinin spordaki rolü üzerine bu gibi düşünceler, zararsız sayılarak bir yana bırakılmamalıdır.

Deneyimli sporcular, birinci sınıf malzeme ve modern olanakların, tatlının kendisi değil yalnızca kaymağı olduğunu çok iyi bilirler. Tatlının kendisi, hüner ve aralıksız çalışmadır. sporcunun doğal yetenekleri ve eğitime olan bağlılığıdır. Doğal olarak kaymak olmadan tatlı o kadar lezzetli olmaz ama kaymak yalnızca bir ekstradır ve öyle kalacaktır. Teknolojik devrim çağında bile!

Eğitim yöntemleri geliştirildi

Modern sürat kayakçılarının giydiği kırışıksız elbiseler onlara bir saniye değil saniyenin yüzde biri kadarını kazandırır. Ve bu kadar kısa bir sürenin sizi bir rekora yaklaştırabilmesi için Eric Heiden ya da Y. Kulikov gibi birisi olmanız gerekir. Tungstenden yapılma bir çekiş, demir bir çekiçten birkaç santimetre daha ileriye uçabilir. Ama, Boris Ziachuk ve Karl-Hans Riehm'in çekici 80 metrenin ötesine atmalarını sağlayan şey yalnızca bu değildi. Ve, Milano kapalı stadyumundaki pistin kimyasal yapısı, Vladimir Yashcenko'nun atlayışını hazırlayan tek etken değildi.

Kitle haberleşme araçlarının son yıllarda tartan piste, fiberglas sırık ve kayaklara ve malzemelerdeki yeniliklere büyük bir dikkat verdiği görülüyor. Yeni malzeme, gerek seyirciye gerekse yeni sporculara, utkunun ana, önkoşulu gibi görünmeye başladı. Ama teknolojik devrimin girdiği esas spor alanı bu değildir. Teknolojinin spora yaptığı en önemli katkı, eğitim yöntemlerini geliştirmesi olmuştur.

Gerçek bilim adamı reklamdan hoşlanmaz

Bilim ve teknolojinin bulguları ile eğitimcinin uzak görüşlülüğü ve sporcunun iradesinin en uyumlu bir şekilde kaynaştığına bu alanda tanık oluyoruz. Seyircinin de bundan haberi vardır ama yalnızca genel olarak. Bunun nedeni, birincisi, bu konu diğer insanlar için çok karmaşıktır; biyologların, biyokimyacıların, fizyologların, psikologların, sibernetikçilerin, doktorların, vb. katılımını gerektirir. İkincisi, eğitim yöntemlerindeki buluşların gizli tutulması eğilimidir. Ve üçüncüsü, gerçek bilim adamlarının genel olarak, (spor malzemesi yapımcılarının tersine) reklam edilmekten hoşlanmamalarıdır.

Örneğin şunu belirtebiliriz ki haltercilerin ve yüzücülerin son yıllarda kırdıkları rekorlara en büyük katkıyı, malzemenin geliştirilmesi değil bilimsel ve teknolojik buluşların eğitim sürecine uygulanması yapmıştır. Gerçekten de halter demiri, şimdi daha rahatça kavranan bir yapıya sahip olmasına rağmen, hâlâ eskisi kadar ağırdır.

Yüzme havuzu kulvarlarında ise Johnny Weissmüller'den bu yana yeni bir planlama yapılmadı. Bu iki alanda rekorların hızla tırmanmış olmasına karşın uzmanlar bu tırmanışın gelecekte de süreceğini söylüyorlar. Beş tane Olimpiyat madalyasına sahip yüzme şampiyonu Donald Schollander, Moskova Olimpiyatları'nda rekor listesinin baştan aşağı yenileneceğine inanıyor ve özellikle 100 metre serbestte net 43'e ulaşılmasının beklenmesini söylüyor (şimdiki rekor 49.44'tür); Federal Alman takımının eğitmeni Horst Planert, erkekler 100 metre kurbağalamada rekorun 1 dakikanın altına inebileceğini söylüyor (şimdiki rekor 1 dakika 02,8'dir); vb.

Teknolojik devrim eğitim yöntemlerini değiştirdi

Ölçülebilen spor alanlarında dünya çapında elde edilen başarılar, teknolojik devrimin eğitim yöntemlerinin niteliği üzerindeki etkisinin sonucudur. Doğrusu, bu etki her zaman gözle görülmeyebilir. Örneğin, 5 bin metre ve 10 bin metrede dünya rekorları kıran Kenyalı atlet Henry Rono'nun başarısını, Batı basını, Afrikalı atletin doğal yeteneklerine bağlıyor. Rono'nun olağanüstü yeteneklere sahip olduğu şüphesiz; bunu reddetmek saçmalık olur. Ama Rono, hızlı gelişimini, ancak Washington Üniversitesi'nde öğrenim görmeye başladıktan ve en modern ve bilimsel eğitim yöntemlerini çok iyi bilen John Chaplin'in altında eğitime başladıktan sonra gösterdi. Elastik pist ve ağırlıksız, rahat ayakkabıları da, kırdığı rekora kendi olağan katkılarını yaptılar.

Şüphesiz ki teknolojik devrimin dünya sporundaki ana etkisi sahnenin arkasında, tribünlerden görülmeyen yerlerde oluyor: eğitim sürecinde. Ve bunu Moskova Olimpiyatları'nda gözlemleyeceğimizden şüphe yok.

B. Mehmet'in F. Bahçe've geçmesinin tepkileri sürüyor

İstanbul, (Politika) — Jübilesi suya düşünce futbola Fenerbahçe'de devam kararına varan B. Mehmet'in renk değiştirmesinin tepkileri sürüyor.

B. Mehmet bu konuda «Jübilemi yapmayarak beni bu karara zorlayanlar utansın sözleriyle yöneticileri suçlarken, Galatasaray Başkanı Ali Uras «B. Mehmet'e bu hareketi yakıştıramadım. Kendisi çok şeyler yitirdi» şeklinde görüşlerini açıkladı.

Beşiktaş Kulübü Başkanı Gazi Akınal ise bu transferi onaylamadığını belirterek «Üç İstanbul Kulübü'nün arasında son zamanlarda olusan iyi diyalogun bu olay nedeniyle zedelenmesinden çekiniyorum» diyerek ima yoluyla Fenerbahçe yöneticilerini suçladı.

Faruk Ilgaz'da B. Mehmet gibi bir futbolcuyu sokakta bırakamazdık sözleriyle kendini savundu.

kısa... kısa...

● Spor akademilerinden mezun olanlar ile Spor akademilerinde öğrenimlerini sürdüren öğrencilerin aileleri, Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur ile görüşecekler.

● Uluslararası 19. Hakem Semineri 10-12 Ağustos'ta İstanbul'da düzenlenecek.

● Spartakiat, - basketbol maçında 2.08'lik Amerikalı dev, çember ile birlikte camı da kırdı.

● Fransız yüzücü Daniel Menguy, Manş Denizi'ni en geniş yerinden geçmeyi başardı.

● Akdeniz Oyunları'na katılacak olan Ulusal Amatör Takım aday kadrosu, 13 Ağustos'ta, Gölcük'te kampa alınıyor.

● Futbol Federasyonu, gözlemciler için Ankara, İzmir ve İstanbul'da seminerler açıyor.

● Malmöe Uluslararası Atletizm yarışlarında ABD Atletizm Takımı 16 müsabakadan 12'sinde birincilik elde etti.

● Sabri Kiraz «Engin'in form durumunu devamlı bir şekilde takip edip kulübünden gerekli izni aldıktan sonra her an göreve çağırabiliriz» dedi.

● Cemal Saltık Galatasaray Kulübü Asbaşkanı Kemal Onar'ı ceza heyetine verdi. Karara Onar'ın Saltık'ı sert biçimde eleştirmesi yolaçtı.

● Ankaralı futbol hakemleri 7 Ağustos'da yeni sezona giriyor.

● «C» futbol antrenör kursu Eylül'de açılıyor.

● Sovyetler Birliği Basketbol Takımı yarın Türkiye'ye geliyor.

ABD'nin, Pasifik Ordusu Kore'ye müdahale edebilecek

● ORDU KOMUTANI WEİZNER, PENTAGON'UN PLANLARINI BİR G. KORE GAZETESİNE AÇIKLADI

Amerika Birleşik Devletleri Pasifik Silahlı Kuvvetleri Komutanı Wizner, Pentagon'un, «gerektiği zaman» Kore Yarımadası'na müdahale etme planları bulunduğunu söyledi. Weizner, Güney Kore'de yayınlanan bir gazeteye verdiği demeçte, «Kore Yarımadası'nda olağanüstü bir durum meydana geldiğinde Okineva Adası'nda ve bölgedeki diğer bazı adalarda bulunan Amerikan deniz piyadelerinin Kore Yarımadası'na müdahale edeceklerini» bildirdi. Güney Kore savunma bakanının da böyle bir planının varlığını doğruladığı bildiriliyor.

Bilindiği gibi Carter yönetimi Güney Kore'deki askeri birliklerini de geri çekmekten vazgeçmişti. Carter, daha önceleri, Amerikan birliklerinin Güney Kore'den aşamalı olarak çekileceğini açıklamış, ancak son Güney Doğu Asya ve Güney Kore ziyaretinden sonra bu planın durdurulduğu söylemişti.

AVUSTRALYA'DA 10 BİN LİMAN İŞÇİSİ GREVDE

Avustralya'da 40 limanda çalışan 10 bin liman işçisi genel greve gitti. Greveller, geçenlerde işten çıkarılan 40 arkadaşlarının işe geri alınmasını ücretlerin artırılmasını ve çalışma koşullarının iyileştirilmesini istiyorlar.

VİETNAM-ÇİN SINIRINDA ASKERDEN ARINMIŞ BÖLGE KURULMASI İSTENİYOR

Dış Haberler Servisi — Vietnam - Çin ilişkilerini normalleştirme görüşmelerinin Pekin'deki oturumundan sonra bir açıklama yapan Vietnam temsilcisi, iki ülke arasındaki ilişkilerin normalleşmesinin Çin'in tutumuna bağlı olduğunu söyleyerek Pekin yönetiminin Vietnam'a saldırma amacından vazgeçmediğini ve sınırda gerginliği sürdürdüğünü söyledi.

Kamboçya sorununun Vietnam - Çin ilişkisiyle hiçbir ilgisi yok

Vietnam temsilcisi, Çin tarafının, görüşmelerde Kamboçya konusunun ele alınması isteğini reddederek Vietnam - Çin görüşmeleriyle bu konunun bir ilişkisi olmadığını belirtti. Vietnam temsilcisi, iki ülkenin sınırında askerden arındırılmış bir tampon bölge oluşturmak ve ateşkes anlaşması yapmak için Vietnam'ın getirdiği önerilerin kabul edilmesi için Pekin yönetimine yeniden çağrı yaptı.

DBK BAŞKAN YARDIMCISI GOMEZ FKÖ YETKİLİLERİ İLE GÖRÜŞTÜ

Dış Haberler Servisi — Dünya Barış Konseyi Başkan Yardımcısı ve Portekiz eski Devlet Başkanı Costa Gomez Beyrut'da Filistin Kurtuluş Örgütü «FKÖ» liderleriyle görüştü.

2-6 Kasım arasında Portekiz'in başkenti Lizbon'da yapılacak olan Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Konferansı ile ilgili hazırlıkları görüşmek üzere Arap ülkelerine geziye çıkan Gomez ve beraberindeki heyet FKÖ yetkilileriyle Portekiz-FKÖ ilişkilerini Ortadoğu'daki son durumu ve konferans hazırlıklarını ele aldı.

Dünya Barış Konseyi delegasyonunun Gomez'den başka, Portekiz Komünist ve Sosyalist partilerinden ve Portekiz Barış Komitesi'nden birer temsilci bulunuyor.

TÜDEH'İN İRAN HALKINA AÇIK MEKTUBU

«Devrimcilerin birlik cephesi acilen kurulmalıdır.»

3 Ağustos'ta İran'da kurucu meclis seçimleri yapılıyor. İran'da ilerici güçlerin yolalmaları, kazanımları korumaları, yeni mevziler elde etmeleri açısından büyük önem taşıyan şu günlerde, İranlı komünistlerin örgütü TUDEH de İran halkına, İran'daki ilerici güçlere sesleniyor. TUDEH görüşlerini İran halkına yayımladığı açık mektupla bir kez daha vurguluyor.

TUDEH İran'daki durumu aşağıdaki biçimde özetliyor:

«● Toplumsal yaşamın tüm alanlarında bunalım derinleşmektedir;

● Karşıdevrim, özellikle de eski dönemin artıkları, bunalımdan yararlanarak saldırganlaşmaktadır;

● Oportünistler, devrimci halk güçlerinin savaşımına gölge düşürme yarışına girişmişlerdir;

● Bölücü, dışlayıcı faaliyetler sonucunda halkın düşüncelerinde kargaşa yaratılmak istenmektedir;

● Devrimci güçlerin bir bölümü, günün gerekleri üzerinde durmak yerine, ikincil sorunlara eğilme yolunu seçmişlerdir.»

TUDEH, bütün bunların sonucu olarak İran'da devrimin giderek zayıfladığını, ABD emperyalizminin başını çektiği mihrakların büyük burjuvazi ve büyük toprak sahipleriyle birlikte İran halkına karşı yoğun bir komplolara başvurduğunu saptıyor. Gerici güçlerin İran'da neler yaptıklarını TUDEH, şöyle sıralıyor:

«● Ekonomik durumun düzelmesinin önüne geçmek, sanayi işletmelerinde üretimi baltalamak, temel gıda maddelerinin fiyatlarının artırılmasını sağlamak;

● Baş düşmana karşı ortak savaşımı engellemek için, ikincil çelişkileri körüklemek;

● terör, cinayetler, hırsızlık, talan yaptırarak, güvensizlik ortamının doğmasını ve büyümesini örgütlemek;

● Partileri, politik güçleri birbirine düşürerek, devrimci güçlerin bölünmesini sağlamak.»

İran'daki politik güçleri üçe ayıran TUDEH, birinci grupta İran'ın gerçekten kurtulması için savaşım veren güçleri belirtiyor. İkinci grupta yeralan ulusal burjuvazinin emperyalizmi, özellikle de ABD'yi bir tehlike olarak görmediklerine dikkat çekiyor. Üçüncü grupta kalan goşist ve maocu akımların ise, sürekli olay yaratarak, sorun çıkartarak, dikkatlerin bambaşka alanlara kaydırılmasına çabaladıklarını bunun sonucu olarak emperyalizmin ekmeğine yağ sürdüğünü anlatıyor:

● BUGÜNKÜ İRAN'DA DURUM

TUDEH'in açık mektubunda, bugün İran'ın içinde bulunduğu durum konusunda şunları söylenmekte:

«Bazergan hükümetinin aldığı pekçok önlem ülke yaşantısına yepyeni boyutlar getirmiştir, ama bu hükümetin bugün vardığı noktada, artık ilerici ve devrimcilerin desteğini gerektirecek hiçbir şey yapmamaya başlamasıdır.

İran Devriminin önündeki sorunların büyük bir bölümü, ekonomik tercihler ışığında çözümlenecektir. Bu tercihlerin başında, işsizlik sorununun çözümü, emperyalizme bağımlı ekonomik düzene son vermek ve ulusal kaynakların halkın yararına kullanımını sağlamak gelmektedir. Oysa İran'da karşıdevrim ve yandaşları, geçici bile olsa, halkın sorunlarına her türlü çözümü geciktirmektedir. Şu andaki hükümet, geçici olmasına karşın, büyük burjuvazinin çıkarlarını savunmaktadır. Ve oportünist, goşist çevreler de bu politikayı desteklemektedirler. İran'daki devrimci güçler ise, tüm büyük işletmelerin devletleştirilmesini, montaj sanayinin derhal yeniden üretime sokulmasını, bu sanayinin emperyalizmle bağlarının koparılmasını talep ediyorlar. Emperyalizme bağımlı olmayan kesimlerin işletmelerinin hükümet tarafından desteklenmesi, İran'da üretimin artırılması gerekmektedir. Kırsal alanlarda köklü reform uygulamaları yapılmalı, emperyalizmle işbirliği içindeki kesimlerin toprakları ele konulmalı ve bunlar topraksız köylülere dağıtılmalıdır. Kentte ve köydeki emekçilerin yaşam düzeyinin iyileştirilmesi için gerekli tüm önlemler alınmalıdır.»

● ANAYASA ÜZERİNE

İran Devrimi'nin vardığı aşamada en güncel sorunun yeni Anayasa'nın hazırlanması ve yürürlüğe girmesi olduğunu kaydeden TUDEH, özgürlüklerin büyük bir tehdit altında bulunduğunu, bu tehdidin de emperyalizme ve karşıdevrimci güçlerden geldiğini kaydediyor. En kısa zamanda Anayasa'nın yürürlüğe girmesinin sağlanması gerektiğine işaret eden TUDEH, özellikle geniş halk yığınlarının Anayasa'ya yapacakları katkıların değerlendirilmesi gerektiği üzerinde duruyor.

● ULUSAL SORUN ÜZERİNE

Ulusal sorunu da ele alan TUDEH, her özgür halkın kendi dilinde eğitim yapmasının, ulusal kültürüne sahip çıkmasının ve kendi yöneticilerini kendisinin seçmesinin yadsınmaz haklar olduğunu kaydediyor ve bu hakların kullanımının hiçbir zaman ayrılıkçı bir anlayış biçiminde yorumlanamayacağını söylüyor.

● GÜVENLİK ÜZERİNE

Ulusal ve toplumsal güvenlik sorunlarına değinen TUDEH, varolan Şah döneminden kalma organlarla güvenliğin sağlanmasının mümkün olmadığını vurguluyor ve Mussaddık'ın devrilmesinde de en büyük etkenin, eski örgütlerinde gerekli operasyonların yapılması olduğunu söylüyor.

TUDEH'in İran halkına açık mektubu şöyle bitiyor:
«Halk örgütleri, ancak devrimcilerin birlik cephesinin oluşturulmasından sonra gerçek güvenliğe, esenliğe kavuşacaklardır.»

"HALK ÖRGÜTLERİ, ANCAK DEVRİMCİLERİN BİRLİK CEPHESİNİN OLUŞTURULMASINDAN SONRA GERÇEK GÜVENLİĞE, ESENLİĞE KAVUSACAKLARDIR"

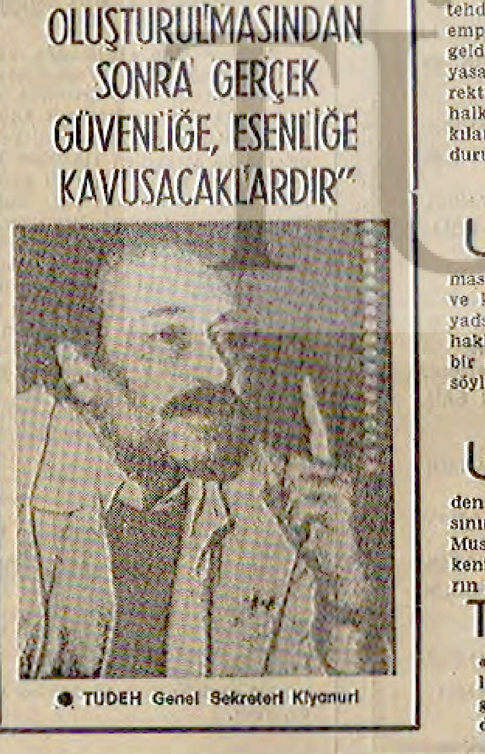
● TUDEH Genel Sekreteri Kiyanuri

IRKÇI REJİMLERE PETROL VERİYORDU

Nijerya İngiliz BP Şirketi'ni devletleştirdi

● BBC VE İNGİLİZ GAZETELERİ, NİJERYA'YA ATEŞ PÜSKÜRÜYOR

Dış Haberler Servisi — Irkçı Güney Afrika rejimine petrol vermeye devam etmesi, bu konuda yapılan tüm uyarıları dikkate almaması üzerine Nijerya hükümeti, İngiliz petrol şirketi BP'nin Nijerya'daki tüm mal varlığına el koydu. Ayrıca Shell-BP-Nijerya ortak petrol şirketinde çalışan tüm İngiliz personeline de ülkeyi terketmeleri için bir ay süre tanındı.

Bildirildiğine göre BP, ortak şirketin yalnızca yüzde 20 hissesine sahip olmasına karşın, bu ülkede üretilen petrolün yarısını yurt dışına çıkarmaktaydı. BP'nin ayrıca pazarlama ortak şirketinde de yüzde 40 payının bulunduğu öğrenildi.

Bu arada Nijerya'daki İngiliz yatırımlarının yaklaşık 1 milyar sterlini bulduğunu kaydeden gözlemciler, Thatcher hükümetinin bu karar karşısında çok fazla zorlanacağını da kaydetmektedirler. BP'nin Nijerya'nın bu kararı üzerine yaklaşık 12 milyon tonluk bir petrol desteğinden yoksun kalacağı öne sürülürken, bu miktarın şirket stoklarının sekizde birine eşit olduğu da belirtiliyor.

BAYAN THATCHER KÜPLERE BİNDİ

Kararı, Zambiya'daki İngiliz Uluslar Topluluğu toplantısında öğrenen İngiltere'nin aşırı sağcı başbakanı Thatcher, küplere bindi ve Nijerya'ya ateş püskürmeye başladı. Öte yandan BBC Radyosu yorumunda bu karar, şiddetle eleştirildi. «Financial Times», «Daily Mail» gazetelerinde çıkan haber ve yorumlarda da olay, beklenmedik bir darbe biçiminde nitelendirildi.

Bilindiği gibi Nijerya'da askeri bir yönetim bulunuyor ve 4 Ağustos'ta bu ülkede başkanlık seçimleri yapılacaktır. Ülkeyi şu anda yöneten askeri hükümet ise, antiemperyalist bir dış politika izlemektedir. Sömürgecilik ve ırkçılıkla savaşıma büyük önem vermektedir.

Pravda, Avrupa Silahsızlanma Konferansı önerdi

Dış Haberler Servisi — Helsinki Sonuç Belgesi'nin imzalanmasının 4. yıldönümü olan 1 Ağustos nedeniyle bir yorum yayınlayan Pravda gazetesi, Helsinki Konferansı'ndan bu yana Avrupa'da güvenliğin önemli ölçülerde arttığını yazdı. Sovyetler Birliği Komünist Partisi yayın organı Pravda, SALT-2 antlaşmasının bu güvenliğin daha da sağlamlaşmasına katkıda bulunacağını belirterek SALT-2'nin dünya çapında yumuşamanın merkezinde bulunduğunu belirtti. Pravda, Varşova Antlaşması Örgütü'nün bu yıl içinde yaptığı silahsızlanma konusunda genel Avrupa konferansı önerisini yenileyerek, ABD ve Kanada'nın da katılacağı böyle bir konferansta, Avrupa'da nükleer ve konvansiyonel silahlara ilk olarak başvurulmaması üzerine anlaşmaya varılmasını ve askeri yumuşama doğrultusunda pratik önlemler alınmasını istedi.

Ausschwitz kasabı Mengele Paraguay'dan bile atıldı

Viyana (AA) — Paraguay hükümeti Nazi toplama kampı doktoru Josef Mengele'yi Paraguay vatandaşlığından çıkardı. Mengele'nin ülkeyi terkettiği bildirildi.

Doktor Mengele'nin ülkeden çıkarılması için Paraguay hükümetini iknaya çalışan Viyana'daki Yahudi Belge Toplama merkezinden Dr. Wiesenthal, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'dan bu konuda bilgi aldığını açıkladı.

69 yaşındaki Mengele, 200.000 kadar çocuk ve birçok yaşlının ölümünden sorumludur. Auschwitz toplama kampında doktorluğu sırasında Mengele, çocuklar, özellikle ikizler üzerinde birçok deneyler yapmıştı.

Nikaragua'da devlet yeniden örgütleniyor

Dış Haberler Servisi — Nikaragua Hükümet Konseyi üyesi Daniel Ortega, Nikaragua'da devlet yapısının baştan aşağı yeniden örgütleneceğini söyledi. Ortega, yeni örgütlenmede, kitlelerin politik, ekonomik ve toplumsal faaliyetlere aktif olarak katılımının sağlanmasını ilke olarak kabul edildiğini belirtti.

Öte yandan 35 Latin Amerika ülkesinin dışişleri bakanlarının Venezuela'nın başkenti Caracas'ta yaptıkları toplantıda, Nikaragua'ya yardım etmek için ortak bir fon oluşturulmasına karar verildi. Toplantıda, Nikaragua'nın ekonomisini yeniden örgütlevebilmesi için 2 milyar 500 milyon dolarlık yardıma gereksinim duyduğu belirtildi.

olaylar ve gerçekler

A. BİLGE DİCLELİ

Çin işi demokrasi

SON GÜNLERDE maocu basında çıkan haber ve yorumlarda «demokrasi» sözcüğü pek sık kullanılıyor. Ama gerçek anlamında değil, Çin işi maocu anlamda. Demokrasinin maocu tesfiri de ne oluyor diye uzun uzun düşünmeye gerek yok. Federal Almanya'da nazi eskisi, faşist MHP'nin lideri Türkeş'in dostu Hristiyan Sosyal Birlik Partisi Başkanı Strauss'un demokrasi anlayışı ile bir farkı bulunmadığını hemen söyleyelim. Ya da Endonezya'daki kanlı rejimin, faşist terörün sorumlularının demokrasi anlayışından hiçbir farkı bulunmadığını.

MAOCULARIN «demokrasi» anlayışı, en son Endonezya yöneticilerinin ağzında Kamboçya'yı, «Demokratik» Kamboçya'nın, yani Pol Pot kliğinin temsil ettiği biçiminde somutlaşıyor. Şimdi, bir de maocuların göklere çıkardıkları bu «demokratik» kişilerin Kamboçya'da neler yaptıklarına bakalım.

MAOCULARIN «Demokratik» olarak nitelendirdikleri Pol Pot kliği, Kamboçya nüfusunun yüzde 25'ini imha etmiştir. Kurtuluştan sonra ortaya çıkarılan toplu mezarlarda, insanların kurşundan tasarruf etmek için taşlarla, baltalarla, sopalarla öldürüldüklerini, bir bölümünün de zincirlenerek açlığa terkedildiğini ortaya koymaktadır. Demek ki maocuların demokrasi anlayışı, kitle kırımlarını «demokratik» bir biçimde yürütmektir. Franz Josef Strauss, yani Türkeş'in dostu da aynı nedenlerle Kamboçya yönetimi olarak Pol Pot'un tanınması gerektiğini söylüyor.

POL POT KLİĞİ Kamboçya'da okuma-yazma bilmeyenlerin oranını, yüzde 63'den, yüzde 90'a çıkarmıştır. Bunu da okuma yazma bilenleri katlederek gerçekleştirmiştir. Kamboçya'nın tarihini, kültürünü yoketmek için tüm yapıtları yoketmiştir. Kitaplar toplatılmış aynen Hitler'in yaptığı gibi olanlarda yakılmıştır. Televizyon alıcıları kırılmış, okullardaki eğitim araçları imha edilmiştir. Maocu demokrasi anlayışı, bilim, teknik ve eğitimin yokedilmesi için «demokrasi» anlamına gelmektedir.

POL POT KLİĞİ bütün halkı kışla hayatına sokmak gerekçesiyle herkesi kırlara sürmüştür. Bir avuç pirinç karşılığında çalışmak zorunda bırakılan Kamboçyalılar, Hitler'in toplama kamplarındaki uygulamalarla işkence görmüşler ancak pek modern olmayan yöntemlerle öldürülmüşlerdir. Demek ki maocu demokrasi anlayışı, insanları kamplarda toplamak sonra da kırımdan geçirmek anlamına gelmektedir.

POL POT KLİĞİ Kamboçya ekonomisini yoketmiştir. Bugün paranın resmi kurun bulunmadığı, milattan öncesindeki gibi yalnızca takasın yapıldığı tek ülke Kamboçya'dır. Yol şebekeleri, ulaşım ağı yok edilmiştir. Yollar parçalanmış, havaalanları işlemez hale getirilmiştir. Kentlerdeki su yolları patlatılmış, elektrik telleri kesilmiştir. Fabrikalar ise gereksiz işyerleri ilan edilerek, Çin'den gelen silahların depolanmasında kullanılmıştır. Demek ki maocu «demokrasi», ülke ekonomisini tahrip etmek için demokrasi anlamına gelmektedir.

POL POT KLİĞİNİN devrilmesinden önce Kamboçya'da yapılanları tek tek anlatmak mümkün değildir. Yalnızca tıbbi olanakların yok edilmesi, hastanelerin imhası, kimi hastanelerin işkence merkezlerine dönüştürülmesi ve doktorların toplu kırımı üzerine bile dolar.

TÜRKEŞ'İN yakın dostu, Franz Josef Strauss gib., «demokratik» Kamboçya'yı savunanların özledikleri, istedikleri demokrasi işte budur. Bu tür demokrasi ise, «kültür devrimi» denilen dönemde Çin'de uygulanmış, Mao'nun «insanlardan birer itaatkâr manda», «paslanmaz vida» yaratma emrinin yerine getirmek için korkunç yöntemlere başvurulmuştur.

Evet, işte Çin işi maocu demokrasi anlayışı ve maocuların Endonezya yöneticilerine atıfta bulunarak savundukları «Demokratik» Kamboçya yönetimi budur.

Dünyaturu

● İSKOÇYA'nın kuzeyindeki Shetland adalarında Lermick yakınlarında meydana gelen bir uçak kazasında 17 kişinin öldüğü açıklandı.

● AMERİKA'nın Atina Büyükelçiliği dün bir açıklama yaparak Yunanistan'ın NATO askeri kanadına geri dönmesi ve Yunanistan'daki Amerikan askeri üslerinin genişletilmesi yönündeki Amerikan önerilerinin bu ülke tarafından reddedildiği yolunda çıkan haberleri yalanladı.

● SİGARA alışkanlığının yaygın olduğu Çin'de bu alışkanlığa karşı yoğun bir kampanya başlatıldığı ve öğrencilerin sigara içmelerinin yasaklanması için girişimlerde bulunulduğu bildirildi.

Cephe ülkeleri, ABD ve İngiltere'yi uyardı

İngiliz Uluslar Topluluğu konferansının başlamasından önce kendi aralarında bir toplantı yapan 5 Cephe Ülkesi, Batılı devletleri, Rodezya'daki ırkçı rejimi tanımamaları için yeniden uyardı. Tanzanya, Zambiya ve Botswana'nın İngiliz Uluslar Topluluğuna üye bulunduğu beş Cephe Ülkesi bu kararla özellikle İngiltere ve ABD'yi uyardıkları belirtiliyor.

● KUVEYT Hükümetinin günlük petrol üretimini 2 milyon varilden 1.5 milyon varile düşürmeyi planladığı açıklandı.

● PORTEKİZ'in ilk kadın Başbakanı ve 1974 devriminden bu yana kurulan 11'inci hükümetin başkanı Maria De Loures Pintasilgo görevine başladı.

● ABD Başkanı Jimmy Carter, Bardstown kenti halkı ile yaptığı bir toplantıda, Amerikan dış politikasını savundu ve Amerikan petrol şirketlerine yöneltiği saldırıları yineledi.

DOĞU'DAN MEKTUP

«Ortada para dolaşmıştır» ve Basorke köyünden Abdullah Hazer'in katilleri serbestçe dolaşmaktadır

● BASORKE BİR KÜRT KÖYÜDÜR. MEZRASI ŞİKESTEK İLE BİRLİKTE 70 HANEDİR VE KARSAK'LAR DİYE ÜNLÜ AĞA AİLESİ TOPRAKLARIN, DAVARLARIN DEVLETİN GETİRDİĞİ ÇEŞMEDEN AKAN SUYUN VE TOPRAKLAR ÜSTÜNDE UÇAN BİLCÜMLE KUŞUN SAHİBİDİRLER

● ABDULLAH HAZER, KARSAK'LARDAN HASAN, REŞAT, NURİ KARSAK'TAN BİRİNİN MAVZERİNDEN ÇIKAN KURŞUNLA ÖLDÜ. KIZI NACİYE HAZER ŞİMDİ HASTANEDE ÖLÜMLE - DİRİM ARASINDA YAŞIYOR. NACİYE HAZER 12 YAŞINDADIR

● KARSAK'LAR ŞİMDİ SIRTLARINI YÖREDEKİ ÖTEKİ AĞA AİLELERİNE DAYIYORLAR. ARALARINDA KAN DAVASI OLANLAR BİLE KARSAK'LARA OMUZ VERİYOR. SINIFSAL ÇIKAR HERŞEYİN ÖNÜNDE...

● M. ÜZÜLMEZ
Diyarbakır - İSTA

Haziran ayının sonuna doğru, bir çarşamba günü Siirt'in Batman ilçesine bağlı Basorke köyünde silah sesleri dağlarda yankılandı. Resmi adı Kayabağ olan Basorke'nin, Kürt köylüleri, Karsak ailesinin baskınına uğramıştı. Abdullah Hazer vuruldu. Bir «ah» çıktı sonra artık hiç sesi çıkmadı. Kürt köylüsü Abdullah Hazer öldü.

Naciye Hazer de vuruldu. Ama ölmedi. Şimdi hastanede. Ölüm ile dirim arasında gidip geliyor günlerdir. Naciye Hazer 12 yaşındadır. Dünya Çocuk Yılı'nda Naciye Hazer'in armağanı bir kara mermi oldu.

Abdullah Hazer öldü. Ölmeden önceki yaşamı «ölümü»nden de beterdi. Basorke ile, bitişiğindeki Şikeştek mezrasında yaşayan 70 hane nüfusun tümünün yaşamı «ölüm»den de beterdi.

Köyün sınırları içindeki hazine toprakları ve köyün tapulu topraklarının hemen hemen tümü Karsak'lar diye ünlü bir ağa ailesinin elinde. Karsak'lar yalnız toprakların değil, davarların, devletin getirdiği çeşmeden akan suyun ve bu topraklar üstünde uçan bil cümle kuşun bile sahibidirler.

Ama Karsak'ların gözü gene doymaz. Basorke'nin insanlarının karnı hiç doymadı. Karsak beylerinin de gözü toprağa hiç doymadı. Evvel ebed bu böyle.

TOPRAK UYANIRSA İYİ, AMA YA KÖYLÜLER UYANIRSA...

Basorke köyüne devlet oldukça önemli yatırımlar yaptı. İlkin bir çeşme getirdi. Çeşme sadece köylülerin kullanma suyu ihtiyacını değil, hayvanların ve bir bölüm toprağın sulanmasını sağlayacak kadar güçlü. Sonra gene devlet yardımıyla Basorke köyüne yetkin tarım araçları ve makinalar geldi.

Tüm bu gelenler Karsak ailesini sevindirdi. Batman'ın Basorke köyündeki toprakların uyanması sevindirirdi elbet, toprakların sahiplerini. Köylülerin onca itirazına rağmen Karsak'lar devletin yolladığı o yetkin tarım araçlarını, makinaları salt kendi topraklarında kullandılar. Kimsenin «Gık»ı bile çıkmadı. Sonra köy çeşmesi de Karsak'lara akmaya başladı. Köylüler bir damla su için kıvranırken, Karsak'lar içme sularını, ardından hayvanlarını sulayacak suyu, onun da ardından havuzlarını bu çeşmeden doldurdular. Sonra da suyu topraklarına çevirdiler. Bir'e beş anca veren kurak topraklar bol suyu görünce bire yirmi beş verir oldular.

Basorke'de toprağın uyanışı ağaları keyiflendirdi iyice.

Ama bir gün köylüler de uyandı. Basorke'nin toprağının «uyanışı»na, «he» diyen Karsak'lar, Basorke köylülerinin, bu yoksul Kürtlerin uyanışına, «dur» demenin yollarını aradılar.

İlkin gözlerini korkutmak istediler, Tutmadı. Sonra tehdit ettiler sökmedi. Sonra Sıkıyönetim ilanını hatırlatıp köye asker getireceklerini söylediler, dinlemedi köylüler.

27 Haziran Çarşamba günü ip koptu. Karsak'lar mavzerleriyle, makinalı tabancaları ile köyü bastılar. Erkek, kadın, çoluk çocuk ayrımı gözetmeden bastılar kurşunu. Karsak ailesinin elebaşıları, Hasan Karsak, Reşat Karsak, Nuri Karsak'ın mavzerlerinden çıkan kurşunlardan biri yoksul Abdullah Hazer'i buldu. Bir başka kurşun, Abdullah Hazer'in 12 yaşındaki kızı Naciye Hazer'e saplandı. Karsak'lar cinayet yerinden uzaklaşırken Abdullah Hazer ölmüş, 12 yaşındaki Kürt kızı Naciye Hazer ise komaya girmişti.

"ORTADA PARA DOLAŞMIŞ"

Cinayetten hemen sonra Basorke'liler Batman Yukarı Karakol'una haber verdiler. Bu karakolda görevli Başçavuş Kemal Ulutaş bir jandarma birliği ile köye geldi. Yaralı kız Naciye Hazer ifade verdi, hırıldayan sesi, arada bir ağzından sızan kanla:

«Babamı vuranlar Karsak'lardır. Babamı vuranlar ile beni vuranlar aynı adamlardır. Karsak'lardır. Hasan Karsak'tır, Reşat Karsak'tır, Nuri Karsak'tır. Babamı vuranları da beni vuranları da tanımışam. Eyi tanımışam. Karsak'lardır onlar...»

Bu ifadeyi alan jandarma ne yapar?

Doğu'da bu sorunun cevabı başkadır. Ölene ve öldürene bağlıdır bu sorunun cevabı. Irkına, cinsine cibilliyetine ve illede «sınıfı»na bağlıdır.

Naciye Hazer yoksuldur. Naciye Hazer Kürt'tür. Babası yoksuldur. Babası Kürt'tür. Basorke'liler yoksuldur, Basorkeliler Kürt'tür.

Rivayet olunur ki, üstüne üstlük ortada para dolaşmıştır.

Saldırıya uğramış Basorke'liler «suçlu» gibi sorguya çekilir. Sonra çeker gider jandarmalar. Karsak'lar daha bir azgınlaşır.

Basorke'de can güvenliği kalmamıştır artık.

BASORKE'LİLER CAN GÜVENLİĞİ İSTİYOR

Basorke'liler, eli kalem tutanlarından birine birer mektup yazdırırlar. Devletin ve Hükümet'in etkilisine ve yetkilisine yollarlar. Başbakan, İçişleri Bakanı, Siirt Valisi bu mektuplardan birer tane alırlar. Mektuplarda şöyle denmektedir:

«Biz Siirt iline bağlı Batman ilçesinin Kayabağ köylüleriyiz. Toprak ağası Karsak'ların saldırısı altındayız. Hazinenin de dahil toprakların hemen hemen tümünü ellerinde bulunduran Karsak'larca düzenlenen saldırı sonucu Abdullah Hazer isimli bir köylümüz öldürülmüştür. Naciye Hazer adlı 12 yaşında bir kız çocuğu da ağır şekilde yaralanmıştır.

Ne var ki saldırgan katiller belli olmasına rağmen yakalanmamışlar ve bunlar hakkında herhangi bir soruşturma da açılmamıştır. Saldırganlar bundan da cesaret alarak saldırılarına devam etmektedirler.

Biz köylüler olayı size bildiriyor ve gerekenin yapılmasını bekliyoruz.

Saldırganların derhal tutuklanmasını ve biz köylülere, köyde can güvenliğinin sağlanmasını istiyoruz.

Saygılarımızla...»

İşte aynen böyle yazdı Basorke'liler. Ama Başbakan'dan, İçişleri Bakanı'ndan, Siirt Valisi'nden ne bir ses ne bir soluk!..

KİM KİMİ KORUR?

Karsak'lar, cinayetlerinin hemen ardından bölgede kendilerine bir koruma duvarı örmeye başladılar.

Karsak ailesinden gelip, soyadını değiştiren ve Batman'a yerleşen Necat Nasır oğlu ve Karsak'ların aile yakını sayılan Aydış'lar omuz verdi cinayet suçlusu Karsak'lara. Batman'ın tüccarlarıdır bunlar. Karsak'ların sınıfdaşlarıdır.

Sonra Batman AP ilçe örgütünün başları da omuz verdi. Karsak'ların damadı ve Kızıltepe dolaylarının toprak beyi Şakir Gati de koştu Karsak'ların yardımına.

Eh, böyle bir duvar örüldükten sonra artık mümkün mü Başbakan'dan, İçişleri Bakanı'ndan, Vali'den ses ve soluk gelmesi?

BASORKE BİR KÖYDÜR VE KÖYLERDEN BİRİDİR

Basorke bir Kürt köyüdür. Doğu'da aynı koşullarda yaşayan yüzlerce ve yüzlerce köyden biridir ve sadece biridir. Toprak ağalarının, komandolarının baskısı, saldırısı sürüp gidiyor Kürt köylerinde, Doğu köylerinde.

Örgütsüzlüğün kaçınılmaz sonucu olan güçsüzlük bu zulmün, bu baskının «kader» gibi sürmesine yol açıyor.

Toprak beylerine, ayrılıkçı Kürt burjuvazisine, Kürt şovenlerine karşı savaşım zorunluysa bunun yolu milyonlarca yoksul köylünün örgütlenmesinden geçecek, işçi köylü bağlaşıklığı dayatan en güncel görevse eğer, Basorke'ye, Basorke gerçeğine ne sırt çevrilebilir, ne omuz silkilebilir, nede yok sayılabilir Basorke gerçeği.

TÜRKİYE MADEN-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANLIĞI'NDAN

Sendikamız tarafından, aşağıda ünvan ve adresleri gösterilen işyerlerinde çalışan üyelerimiz adına, adı geçen İşverenlikler ile, işyeri düzeyinde Toplu İş Sözleşmesi yapılacaktır.

275 sayılı Yasanın 12. maddesi uyarınca ilgililere ilânen duyurulur.

1 — ATLI ZİNCİR, İĞNE VE MAKİNA SAN. A.Ş. Davutpaşa Cad. No: 28/2 TOPKAPI — İSTANBUL
2 — DÖKÜMAY A.Ş. Eski Londra Asfaltı Fabrikalar Durağı BAHÇELİEVLER — İSTANBUL
3 — ERSU MAKİNA SAN. VE TİC. A.Ş. Gümüşsuyu Cad. Dokumacılar Sitesi TOPKAPI — İSTANBUL
4 — İZSAL DÖKÜM SAN. A.Ş. Maltepe Cad. No: 21 TOPKAPI — İSTANBUL
5 — M.A.N. KAMYON VE OTOBÜS SAN. A.Ş. Çırpıcı Yolu No: 10 TOPKAPI — İSTANBUL
6 — MUTAFÇILAR İNŞAAT VE KALDIRMA MAKİNALARI SAN. VE TİC. A.Ş. Demirkapı, Kışla Cad. Çayeller Sok: No: 20 TOPÇULAR — İSTANBUL
7 — PERFEKTÜP AMBALAJ SAN. VE TİC. A.Ş. Gümüşsuyu Cad. No: 28/2 TOPKAPI — İSTANBUL
8 — SAAT SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ. Maltepe Cad. 32/24-25 TOPKAPI — İSTANBUL
9 — TİCARET VE SANAYİ VE DEMİR İŞLERİ T.A.Ş. Ayvansaray Civata Fabr. Hamam İskelesi No: 2-4 AYVANSARAY — İSTANBUL
10 — T.T.E. TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ENDÜSTRİ A.Ş. Londra Asfaltı Yılanlı Ayazma Yolu No: 14 TOPKAPI — İSTANBUL
11 — UZEL MAKİNA SAN. A.Ş. Topçular, Kışla Cad. No: 1 RAMİ — İSTANBUL
12 — UZEL MAKİNA SAN. A.Ş. Bahariye Cad. No: 164 EYÜP — İSTANBUL
13 — VOLTAJ ELEKTRİK VE KABLO SAN. A.Ş. Gümüşsuyu Cad. No: 21/3 TOPKAPI — İSTANBUL
14 — ERPO PRES VE OTOMOTİV SAN. VE TİC. A.Ş. Gümüşsuyu Cad. Dokumacılar Sitesi TOPKAPI — İSTANBUL
15 — ERİNOX TİCARET VE PASLANMAZ ÇELİK SAN. A.Ş. Gümüşsuyu Cad. Dokumacılar Sitesi TOPKAPI — İSTANBUL
16 — ALTAŞ EL ALETLERİ DÖVME ÇELİK SAN. VE TİC. A.Ş. Ankara Asfaltı Üstü Kanlı Mandıra Mevkii TUZLA — İSTANBUL
17 — BÖHLER SERT MADEN VE TAKIM SAN. VE TİC. A.Ş. Yakacık, Ankara Asfaltı KARTAL — İSTANBUL
18 — ÇELİK MONTAJ TİC. VE SAN. A.Ş. Küçük Motorlar Fabrikası Ankara Asfaltı Soğanlıköy Mevkii KARTAL — İSTANBUL
19 — ELBA BASINÇLI DÖKÜM SAN. A.Ş. Dragos, Mareşal Fevzi Çakmak Cad. No: 38 KARTAL — İSTANBUL
20 — ELSA ELEKTRONİK SAN. VE TİC. A.Ş. Maltepe, Tugay Yolu KARTAL — İSTANBUL
21 — ELSAN HAMMADDE SAN. A.Ş. Dragos, Bostancılar Yolu Çayırlar Mevkii No: 38 KARTAL — İSTANBUL
22 — ELSEL GAZ ARMATÜRLERİ SAN. VE TİC. A.Ş. Çavuşoğlu Mah. Yalnızselvi Yolu No: 32 KARTAL — İSTANBUL
23 — ELSEL GAZ ARMATÜRLERİ SAN. A.Ş. Dragos Mevkii Çayırlar Yolu No: 20 MALTEPE — İSTANBUL
24 — EVAS EV ALETLERİ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ. Evas Tüp Fabrikası Yakacık Altı, Ankara Asfaltı Üzeri YAKACIK — İSTANBUL
25 — HAYMAK DÖKÜM VE FİTTİNG SAN. VE TİC. A.Ş. Soğanlı Köyü KARTAL — İSTANBUL
26 — KALIP TAKIM SAN. A.Ş. Maltepe, Dragos, Bostancılar Yolu No: 41 KARTAL — İSTANBUL
27 — KAYNAK TEKNİĞİ SAN. VE TİC. A.Ş. Yakacık Altı, Köprü Başı Mevkii No: 41 KARTAL — İSTANBUL
28 — PARSAN MAKİNA PARÇALARI SAN. A.Ş. Güzelyalı Köyü PENDİK — İSTANBUL
29 — SANPROFİL SAN. A.Ş. Dolayoba Köyü Çakaldere Mevkii KARTAL — İSTANBUL
30 — SİMKO TİC. VE SAN. A.Ş. Yakacık Yolu No: 246 KARTAL — İSTANBUL
31 — BEBİMOT BELDE BİSİKLET VE MOTOR SAN. A.Ş. Balaban Deresi İSTİNYE — İSTANBUL
32 — BELDESAN MOTORLU VASITALAR SAN. A.Ş. Çayırbaşı Sokak İSTİNYE — İSTANBUL
33 — BORONKAY SAN. VE TİC. KOLL. ŞTİ. Kâğıthane, Cendere Yolu ŞİŞLİ — İSTANBUL
34 — BUFER ELEKTRİK SAN. A.Ş. Maslak, Üçyolağzı Meydan Sok. No: 20 AYAZAĞA — İSTANBUL
35 — DETEL DEMİR SAN. A.Ş. Cendere Cad. No: 66 KÂĞITHANE — İSTANBUL
36 — GÖKÇAY OTOMOTİV YARDIMCI SAN. VE TİC. A.Ş. Sakız Ağacı Cad. Yay Meydanı No: 40-42 FERİKÖY — İSTANBUL
37 — MESAN METAL SANAYİ VE TESİSAT A.Ş. Keresteci Ali Sok. No: 1 DOLAPDERE — İSTANBUL
38 — MOTOR TİCARET A.Ş. F.R.P. Bayi ve Triportör Servisi Büyükdere Cad. No: 49 4. LEVENT — İSTANBUL
39 — MOTOR TİCARET A.Ş. Ford - Anadol Servis İstasyonu Gayrettepe, Maya Sok. No: 8-10 MECİDİYEKÖY — İSTANBUL
40 — PARÇA SANAYİ ADİ KOMANDİT ŞİRKETİ Hürriyet Mah. Dr. Cemil Bengü Cad. Akar Sok. No: 16 ŞİŞLİ — İSTANBUL
41 — PALMEK PROFİLO ALÜMİNYUM METAL KAPLAMA VE DOĞRAMA SAN. A.Ş. Cendere Yolu 1. Beton Köprü Bostan Sokak KÂĞITHANE — İSTANBUL
42 — PROFİLO TİC. VE SAN. A.Ş. 2. Taşocağı Cad. No: 26-28 MECİDİYEKÖY — İSTANBUL
43 — RASTAŞ REFORM AMBALAJ SAN. A.Ş. Oto Sanayi Sitesi Girne Cad. No: 3/5 4. LEVENT — İSTANBUL
44 — TEKFEN ENDÜSTRİ VE TİCARET A.Ş. Büyükdere Cad. No: 4 LEVENT — İSTANBUL
45 — TELRA TELEVİZYON RADYO SAN. VE TİC. A.Ş. 2. Taşocağı Cad. No: 26-28 MECİDİYEKÖY — İSTANBUL
46 — ELAKS ELEKTRONİK AKSAM SAN. A.Ş. 2. Taşocağı Cad. No: 26-28 MECİDİYEKÖY — İSTANBUL
47 — ÇELİK ENDÜSTRİ T.A.Ş. Silahtarağa, Alibeyköy Yolu Üzeri EYÜP — İSTANBUL
48 — DEMAS DEMİR ÇEKME ve MAKİNA SAN. A.Ş. Kumbarahane Cad. No: 139/1-2 HALICIOĞLU — İSTANBUL
49 — ELMET- ELEKTROMETAL SAN. A.Ş. Silahtarağa, Alibeyköy Yolu EYÜP — İSTANBUL
50 — FER DÖKÜM SANAYİ - FERHAT KOCABALLI İmrahor Cad. No: 40 HALICIOĞLU — İSTANBUL
51 — METAL KAPLAMA SAN. ve TİC. A.Ş. Kemerburgaz Cad. No: 117 ALİBEYKÖY — İSTANBUL
52 — RABAK ELEKTROLİTİK BAKIR ve MAMULLERİ A.Ş. Kâğıthane, Silahtar Cad. No: 37 ŞİŞLİ — İSTANBUL
53 — SUNGURLAR İMALAT SAN. A.Ş. Güzeltepe Mah. Mareşal Fevzi Çakmak Cad. No: 111 ALİBEYKÖY — İSTANBUL
54 — SUNGURLAR GENEL MAKİNA SAN. A.Ş. Güzeltepe Mah. Mareşal Fevzi Çakmak Cad. No: 107 ALİBEYKÖY — İSTANBUL
55 — TELÇİVİ SAN. A.Ş. Kumbarahane Cad. No: 139 HALICIOĞLU — İSTANBUL
56 — TERNAL SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. Bahariye Cad. No: 74-76 EYÜP — İSTANBUL
57 — TÜRK DEMİR DÖKÜM FABRİKALARI A.Ş. Alibeyköy Yolu No: 31 SİLAHTARAĞA — İSTANBUL
58 — TÜRK DEMİR DÖKÜM FABRİKALARI A.Ş. Çelik Radyatör ve Mekanik İmalatı Fabrikası Alibeyköy, Kemerburgaz Yolu Cebeciçeşme Mevkii SİLAHTARAĞA — İSTANBUL
59 — TÜRMASAN TÜRKİYE MADENİ SAN. A.Ş. Bahariye Cad. No: 100 EYÜP — İSTANBUL
60 — YENİGAYRET DEMİR SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. Sevinç Sok. No: 29-33 ALİBEYKÖY — İSTANBUL
61 — YILDIZ KAZAN SAN. ve TİC. A.Ş. Alibeyköy, Silahtarağa Cad. No: 33 EYÜP — İSTANBUL
62 — BEKOTEKNİK SAN. A.Ş. Beylikdüzü Mevkii BÜYÜKÇEKMECE — İSTANBUL
63 — BİMAK BİRLEŞİK MAKİNA SAN. ve TİC. A.Ş. Halkalı Asfaltı SEFAKÖY — İSTANBUL
64 — MERSE MAKİNA SAN. ve TİC. A.Ş. Halkalı Cad. No: 273 SEFAKÖY — İSTANBUL
65 — NET CIVATA ve VİDA SAN. KOLL. ŞTİ. Halkalı Yolu Cad. No: 249 SEFAKÖY — İSTANBUL
66 — ÖZKÖSEOĞLU IŞI SAN. ve TİC. A.Ş. Yenibosna Köyü Sanayi Cad. No: 28 BAKIRKÖY — İSTANBUL
67 — SUPSAN MOTOR SUPAPLARI SAN. ve TİC. A.Ş. Halkalı Cadde SEFAKÖY — İSTANBUL
68 — TUBER ÇELİK SAN. A.Ş. Kirazlı Köyü Mahmutbey Asfaltı Üstü No: 6 BAKIRKÖY — İSTANBUL
69 — ÇESAN YÜKSEK KALİTELİ ÇELİK SAN. A.Ş. Çekmeköy Yolu ÜSKÜDAR — İSTANBUL

(Basın: 5639) — 5654

DUYURU
İSTANBUL SULAR İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN
ÇEŞİTLİ CİNS VE MİKTARLARDA OTO PARÇALARI SATINALINACAKTIR

İdaremiz gereksinimi, Çeşitli cins ve miktarlarda oto parçaları kapalı fiat teklifi alınmak sureti ile satın alınacaktır.
Tahmini tutar 650.000.— TL., geçici güvence 48.750.— TL.'dır.
Umumi Şartname ile alınacak malzeme listesi İdaremiz Ticaret İşleri Dairesi Müdürlüğünden bedelsiz temin edilebilir.
İhalemize katılmak isteyenlerin verecekleri kapalı teklif zarfına İdare veznesine yatıracakları geçici güvencenin 48.750.— TL. lık makbuzunu da ekleyerek 9.8.1979 Perşembe günü saat 11.00'e kadar Beyoğlu İstiklâl Caddesi 379 no.da İdaremiz Zabıtlar ve Kararlar Bürosu Müdürlüğüne vermeleri gerekmektedir.
İdare ihaleyi yapıp yapmamakta veya dilediğine yapmakta serbesttir. (Basın: 18834) — 1929

PRES KALIBI YAPTIRILACAKTIR

1 — Müessesemiz HPP 500 tipi Dorst presleri için 8 adet komple fayans kalıbı imal ettirilecektir.
2 — İhale 10.8.1979 Cuma günü saat 15.00'de yapılacaktır.
3 — Teklif mektuplarının anılan tarihe kadar Müessesemiz Muhaberat Servisine teslimi gerekmektedir.
4 — Postada vaki gecikmeler nazara alınmaz.
5 — Bu işle ilgili geçici teminat 100.000.— TL. olup, Kat'i teminat miktarı ise ihale bedelinin % 15'i kadardır
6 — Konu ile ilgili teknik resimler Ticaret Müdürlüğünden temin edilebilir.
7 — Müessesemiz 2490 sayılı yasaya tabi değildir.

SÜMERBANK BOZÜYÜK SERAMİK SANAYİİ MÜESSESESİ
(Basın: 18882) — 1941

İLAN
İSTANBUL 4. İCRA MEMURLUĞUNDAN:

Sayı: 979/469

Mahçuz olup satılmasına karar verilen 60.000,00 lira değerinde 64 24 17 abonman numaralı telefonun intifa hakkının açık artırması 6/8/1979 günü saat 12.00 - 12.15 arası İstanbul Adliye Sarayı zemin kat 4. İcra dairesinde yapılacağı, keza hacizli olup satılmasına karar verilen 113.000,00 lira değerinde kahverengi kadife kumaş kaplı bir adet 3,1 adet 2 ve 2 adet ikili koltuk ile bir adet puf, kütüphane, 8 sandalyeli yemek masası takımı, televizyon, 10,5 ayak buzdolabı, çamaşır makinası, Vestiy elektrikli fırın, iki Isparta halısı, iki avize ve sehpa takımının açık artırması 6.8.1979 günü saat 16.00-16.15 arası 1. Levent Beşlik sokak Akasya Ap. No: 32 daire 5 de yapılacaktır. O gün verilecek değer muhammen kıymetinin % 75'ni bulmaz veya müşteri zuhur etmezse 8/8/1979 günü aynı yer ve saatlerde 2. nci satışları yapılarak en çok artırana peşin para ile satılacaktır. İhale karar pulu ile dellaliyenin alıcıya ait bulunduğu, taliplerin belli gün ve saatlarda satış mahallerinde hazır bulunmaları ilan olunur. (Basın: 5653) — 1963

TÜRKİYE MADEN - İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANLIĞINDAN

Sendikamız ile Maltepe, Gümüşsuyu Cad. No: 26 TOPKAPI - İSTANBUL'da kurulu AUER İMALAT A.Ş. İşverenliği arasında, anılan işyerinde çalışan üyelerimiz adına Toplu İş Sözleşmesi akdedilecektir.
275 sayılı Yasanın 12. maddesi uyarınca ilgililere ilânen duyurulur.
(Basın: 5647) — 5655

HER HAFTA KIBRIS!... Özgül ERTEN

«Savaşı biz çıkarmadık, yöneticiler çıkardı. Biz dostça birarada yaşarız» diyor Türkler

— 2 —

İlk gece kaldığımız otelde barı yöneten, gündüzleri de devlet dairesinde çalışan Ahmet'in söylediklerini anımsıyorum. Denktaş'ı ve yönetimini tuttuğu anlaşılıyordu. «Halk adamı» dedi Denktaş için... Türk-Rum dostluğu konusunda sorduğum soruyu ise ilginç öykülerle yanıtladı. Bir Rum kızını sevmiş, evlenememişler. «Dünyanın en güzel, en iyi kadınını kaçırdım» diyor, «anlaşma olsun iki topluluk dostluk içinde kaynaşacaklar hiç kuşkusuz, öyle çok ortak noktalar var ki...» diye ekliyor ve Limasol'de başından geçen bir olayı anlatıyor.

«Rumlar sarmıştı tüm çevreyi. Gerilla savaşı veriyorduk. Ben bir binanın üst katındaydım, elimde makinalı... Aşağıdaki iki mücahit arkadaşımdan biri yaralandı. Öteki baktı ki, yaralı arkadaşı kan kaybından ölebilir. Teslim olmayı yeğledi ve arkadaşını sırtladı, Rum kesimine doğru götürmeye başladı. O ara bir Rum subayı koşarak geldi ve yaralıyı taşımaya yardım etti. Ben olayı yukardan izliyordum. Yaralı arkadaşımızın kurtarılması için yapacak başka bir şey yoktu. Derken, arkadan bir ses duyuldu. Başka bir Rum askeri, Rumca: «Bırak onları, temizleyeceğim», diyordu. Yardım eden subay: «Teslim oldular, yaralı var, dokunamazsın» dedi. Arkadan gelen inat ediyordu. Tartıştılar. Ben de elim tetikte bekliyordum. Birşey yaparlarsa ötekileri de ben vuracaktım. Sonunda subay silahını çıkardı ve Rum askerini vurdu.»

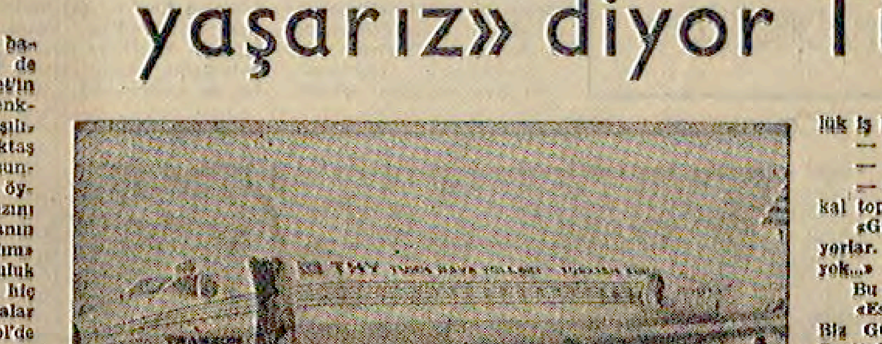

● Uçaklar hergün yüzlerce turist taşıyor Kıbrıs'a...

Dinlediğimde gerçekten masal gibi gelmişti, çok etkilemişti beni bu öykü. Faşist düşünceye karşı silah çeken Rum subayının davranışında, tüm savaşın hangi oyunlarla başlatıldığı ve yürütüldüğü sergilenmiş oluyordu. Barbarlık müzesinde bu öyküyü anımsadım... Rumların vahşetine meydan okuyan duvarlardaki yazıların altında, barbarlığın sonsuzluğunu ve karşılıkların daha korkunç olabileceğini sezdiren düşünce yatmaktaydı. İki topluluk birbirlerine karşı iyice bileniyordu. Bundan kimlerin çıkarı olduğu da belliydi.

Müzeden çıktık. Özellikle grubumuzdaki kadınların tepkisi çok büyüktü. Nerdeyse, bir Rum bulsalar o an gömeceklerdi diri diri toprağa. Otobüste yine aynı konu tartışılıyordu. Türklerin Kıbrıs'ta çektiklerinden söz ediliyordu. Müzede ağlamaklı olan hanımlardan bazıları bir türlü otobüse gelmediği için otobüs kalkamıyordu. Merak ettik neredeler diye. Meğer müzenin yanıbaşında küçük bir dükkâncık varmış, orada alış verişe dalmışlar.

Dükkânların ve kaçak malların sözü edildi mi, Murataga ya da Atlılar köyü şehitliklerinin adı bile geçmez oluyor. Gözyaşları hemen o an kuruyor. Büyük turun yapıldığı gün, bu şehitlikler de dolaşıldı. Gerçekten 2 yaşındaki bebelerle 70 yaşındaki köy ihtiyarlarının birlikte öldürüldüğü, kitlesel katliamların yapıldığı, savaşa giden gençlerin yokluğundan yararlanıldığı ve bomboş, yakılıp yıkılmış köylerde yaşanan korkunç günler anlatıldı. Ama boş kalan Rum köyleri de varmış. Aynı kaderle karşı karşıya gelen Rum ihtiyarları, Rum bebeleri de... Onlardan hiç söz edilmedi. Savaş ve savaştan yarar umanlar, iki topluluğu birbirine kırdırmış. Ortak yaşanan bölgelerde dostlar bile birbirini koruyamaz olmuşlar. Çünkü kör, bağnaz düşüncenin acımasızlığı, insanca tüm davranışları körleştirmiş. İki kesim de birbirini kırıp geçirmiş.

Bu acılar kolay unutulmaz diyenler bile, ortak yaşamaktan yana. Hele gerçekler onlara bir anlatılsa, asıl sorunun Rum ya da Türk olmaktan kaynaklanmadığı; bu vahşetin, bu kırımın aslında belli çıkarları koruyabilmenin bir ürünü olduğu bir söylenebilse, yaraları sarmak daha bir kolay olacak.

● ESKİDEN HIRSIZLIK NEDİR BİLİNMEZKEN...

Stajyer avukat Ünsal Fahri'yle Girne'de buluşup Lapta köyüne gideceğiz. Amacımız, evlerin kapılarını rastgele çalıp girmek ve konuşmak.

Buluştuğumuz köşede 06 plakalı bir araba duruyor. İçinden bir kadın iniyor, vitrinlere bakıyor. Arabayı kullanan erkek de yanına geliyor, büyük olasılıkla eşi. «Arabayı kilitledin mi?» diye soruyor kadın kocasına ve arabadan yana bakıyor. Daha sorusuna yanıt almadan, inzibat erini görüyor. «Kapatmasan da bir şey olmazlı» diyor erkek inzibat erini göstererek: «Nasıl olsa o bizden.» Bu sözler bir şamar gibi iniyor yüzlerimize. Bir süre yüzyüze bakamıyoruz. Oysa anlatılanlara göre, Kıbrıs'ın her kesiminde Türk ve Rum evlerinin kapıları açık bırakılırmış bir zamanlar. Ne bir yere giderken, ne de geceleri kilide gerek duyulmazmış Kıbrıs'ta. Savaş ve ganimet hırsı, hırsızlığı da birlikte getirmiş. Şimdi gerçekten hırsızlık olayları çoğalmış, önünü almaya uğraşıyorlarmış ama pek umutlu değiller. «Kapı açmak» diyorlar hırsızlık olayına. Ve bir gece kapı açıldı mı, haber hemen tüm çevrede şaşkınlık, üzüntü ve korkuyla ağızdan ağıza dolaşıyor. O eski, güzel günler, güvenli günler özlemle anılarak...

Otobüsle gidiyoruz Lapta köyüne. Belediye otobüsü türünde bir otobüs. Ama içinde sigara içebiliyorsunuz. Bant çalıyor şoför. Ve bantta yine devrimci şarkılar... Ünsal arkadaş kulağıma eğiliyor, «arkadaşların etkilediği şoförlerden» diyor. Yemyeşil ağaçların gölgelendirdiği bir yoldan köye giriyoruz. Aslında denizden biraz içerde öylesine yeşillendirilmiş, öylesine bakımlı bir köy, evler Girne evlerini aratmayacak ölçüde güzel.

Ünsal Fahri bilgi veriyor: «Lapta bir Rum köyü. Onların zamanında bu köy beş kat güzelmiş. Burda yaşayanlar hep aynı şeyi söylerler.» Üstelik Rumların mimariye düşkünlükleri de her yerde gözlemleniyor.

● LAPTA KÖYÜNDE...

Otobüsten iniyoruz. Yolda tamirat var. Çalışanların belediye işçisi olduğunu öğreniyorum. sendikalı olduklarını ve bu sendikanın «sarı sendika» olduğunu söylüyor Ünsal Fahri...

Cumhuriyetçi Türk Partisi Başkanı Özker Özgür, konuşmamızda «sarı sendika geriliyor» demişti.

Kıbrıslıların bu oyunları daha hızla yeneceklerine inanmak istiyorum...

Lapta, Ulusal Birlik Partisi'nin UBP'nin kalesi. Her yerde duvarlarda UBP'yi öven sözler ve Denktaş'ın adı yazılı.

Bir eve girmek amacındayız. Derken kapıda oturan bir grup kadını görüyoruz. İçeri alıyorlar bizi. Kapının önünde pek yer olmadığı için, konukları ile birlikte içerde oturuyoruz. Türkiye'den geldiğimi ve kendileri ile konuşmak istediğimi söylüyorum... Uğradığımız evin hanımı Fahriye Sunusi, geçimi kolaylaştırmak için terzilik de yapıyor. Konuklardan Jale Dürgün ve annesi Hatice Mustafa ev kadını, Tümü güneyden göçenlerden.

«Buraya geldik ama düzen diye bir şey yok. Evleri kurayla dağıttıklarını söylediler, oysa en güzel evler belli kişilerin oldu. 6 çocuklu aile tek yatak odalı eve sığdırıldı. Benim güneyde büyük topraklarım vardı. Geçimimiz çok iyiydi. Burda iki dönümlük kupkuru bir toprak verdiler, ekilmez, bir şey yetişmez. Şu dersen günde iki saat veriliyor. Kocam hasta. İş aradım. Portakal toplamaya gittim, ancak yirmi günlük iş bulabildim.»

— Kaç yaşındasın teyze?

— «60-61...»

— Günde kaç lira aldın portakal toplamaktan?

«Günlük 90-100 liraya çalıştırıyorlar. Geçimi sağlamaya imkân yok...»

Bu ara kızı katılıyor konuşmaya:

«Eski günlerimizi çok arıyoruz. Biz Güney'de Türk-Rum bilmezdik. Dostluk, şimdi Kuzeyli ve Güneyli Türkler birbirlerini sevmiyorlar. Burda Lapta'da Güneyliler ayrı grup, Kuzeyliler ayrı. Türkiye'den gelenler de ayrı. Çünkü yönetim eşit davranmıyor. Hükümetin partisini tutanlara her şey farklı. Onlara her şey var.»

Ev sahibi hanım anlatıyor:

«İmar İskân Bakanlığı «tahsis belgesi» veriyor. Bu belge verilmişse işgalci oluyorsunuz. Çoğumuza kötü evler kaldı.

Tahsis belgesi de vermediler bize.»

— Güney'de Rumlar'a esir düştünüz mü?

«Bizi esir ettiler. Bir kampa alındık. Ama hiç kötü muamele görmedik doğrusu. Kıbrıslı Rumlar tersine, bizi, eski komşularını koruyorlardı. Ama dendiğine göre, Yunan askerinin eline düşenler çok eziyet görmüşler. Zaten her şey Grivas'ın başının altından çıktı. Makarios döneminde bütün o işleri Grivas karıştırdı. Ne güzel yaşardık eskiden.»

«Rum kesiminde geçim çok daha kolaymış. Rum kesiminde 35 liraya satılan tahta sandalyeleri burda 250-300 liraya kaçak satıyorlar.»

— Sınırlar kalksa daha iyi olur mu? Savaşın etkileri, acıları unutulur mu?

«Sınırlar kalksın; yeniden dostça birarada yaşamamak için en ufak bir sebep yok. Savaşı biz çıkartmadık ki. Yöneticiler çıkardı. Bizim çok ortak yanlarımız var. Her şey unutulur ve birarada yaşarız.»

● YARIN:
Türkiye'den gönderilenlerle Kıbrıs'ın yerlisi Türkler anlaşamıyor, uzlaşamıyor

---

tırmık — AYDIN ENGİN

Banksib'in Tırmıkçıları

Banksib diye bir kuruluş var. Açık adı şöyle: Tüm Banka, Sigorta, Büro Çalışanları Derneği.

Banksib bir bülten yayınlamış. Bülten değil baştan sona Tırmık». Hani konuyu biz yazsak böylesini yazamazdık.

Sözü uzatmayalım, Banksib'in tırmıkçıları gelip bugün köşemizi işgal ettiler. «Nice işgaller» dileğiyle bugün Tırmık'ı Banksib'çilere bırakacağız.

Aşağıda yazılanların sahipleri TÜSİAD içinde yer alan ve "hikmetinden sual olunmaz" (!) her teşebbüsün önderi olan bankalar içinde başı çeken HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG'in finansman kaynağı AKBANK patronlarının, çalıştırdığı işçilerine uygun gördüğü çalışma koşullarını anlatmak üzere kaleme alınmıştır.

"Hukuk devleti", "sosyal adalet", "çalışma barışı", "yasaların güvencesi" ve benzeri sözcükleri dillerinden düşürmeyenler başta olmak üzere ulaşabildiğimiz heryere ve herkese duyurmayı işçi sınıfı ve tüm emekçiler karşısında onurlu bir görev biliriz.

Akbank Patronları, yayınladıkları "Umumi Mektup" ve "İşyeri Yönetmeliklerinde" Anayasaya ve yasalara aykırı bölümler koymakta özgürdürler. Çünkü bunun bir cezası yoktur. (!)

Türkcesi çok kötü bile olsa hâlâ yürürlükte olan şu maddeyi aynen "AKBANK T.A.Ş. Personel İşleri Tatbikat Talimatnamesi"nin 66. sayfasında bulabilirsiniz:

"Yasak olan haller;

Madde 78 — Bankamız mensupları Hayır Cemiyetlerine, Spor Kulüplerine, mesleki teşekküllere üye olabilirler. Ancak bu cemiyetlerin bağış ve yardım kampanyalarında; mutavassıt rol oynayamazlar, (....) Siyasetle ve parti işleriyle iştigal edemezler."

Görüldüğü gibi, anayasal hak ve özgürlükleri ayaklar altına alan bu tür bir mantıkla yola çıkanlar, Bodrum'da CHP'den Belediye Başkanlığı'na adaylığını koyan Muğa GÖKBELT 17. maddeyle işten çıkartmışlardır.

Günümüzde fiilen yürürlükte olan 12 Mart artığı uygulamalardan biri de Akbank Patronunun yayınladığı "29.3. 1976/114 sayılı "UMUMİ MEKTUP"ta yer almaktadır:

"Sabotajlara karşı korunmada yeminli gözcülere ait yemin:

Casusluk, sabotaj, komünizm (kelime aynen böyle yazılmış) gibi memleketin milletin aleyhinde yapılacak faaliyetleri hassasiyetle tetkik, takip ve kontrol edeceğime ve veri'en talimatlar dairesinde samimiyetle dürüst çalışacağıma, Allahım, namusum ve şerefim üzerine yemin ederim" denmekte ve "Yeminli Gözcülerin Görevleri" başlığında şunlar yer almaktadır:

"Duyacağı ve göreceği şeyleri, şüphelenilen şahısları, banka içinde ve dışında göz hapsine alıp, yakın ve samimi olduğu muhitleri tesbit etmek, bu şahısların kendi'leri ve muhitleri ile arkadaş olmak, mahremiyetlerine sokulmak, hangi gazete ve kitapları okuduklarını öğrenmek ve bunları yazılı olarak bağlı olduğu amire vermekle mükelleftir."

Eminiz ki "Hacı Ömer Sabancı Holding"e bağlı işyerlerinin tümünde bu uygulama geçerlidir.

Faşizmi tahrik eden bu saldırgan zihniyet, çalışanlar arasında provokatör ajanlar sokmakta ve bu yolla işyerlerinden demokrat, yurtsever ve devrimci unsurları tasfiye etmektedir.

Türkiye'de hiçbir hukuk kurumu bu gidişi engellemez!

AKBANK işyerinde yasal çalışma süresi 8.30 - 12.00 ve 13.30 - 18.00'dir. Gerçek çalışma süresi ise 8.00 - 18.00 arasındadır. İstanbul, Ankara, İzmir gibi illerin merkezlerinde bile durum böyleyken, Türkiye'nin diğer yörelerindeki 250'yi aşkın şubede, 08.00 - 12.00; 12.30 - 18.00; 18.30 - 22.00 (bazen 23.00) saatleri arasında "üç devreli" çalışma programı (!) fiilen uygulanır; fazla çalışma ücreti ödenmez. Bu şubelerde —istisnasız— her Cumartesi - Pazar ve bayramların 1. günü dışındaki günlerde "ücretsiz fazla çalışma" yapılır.

Türkiye'de hiçbir hukuk kurumu bu gidişi engellemez!

AKBANK işyerinde, yıllık iznini kullanamayan yüzlerce emekçi vardır. Üstelik bunların bir kısmı da şubelerin yöneticileri durumunda olanlardır.

Yıllık izinler ikiye ve hatta üçe böldürülür, ve bu zorunludur. Böyle olmasına rağmen, izin dönemi çalışma koşulları daha da ağırlaşarak çekilmez bir durum alır. Özellikle kadın emekçilerin koşulları güçleştirilmiş, yükselme olanak'ları ortadan kaldırılmıştır: çocuk doğurmak gibi bir durum, yasal izin süreleri dolayısıyla adeta yasaklanmıştır.

Türkiye'de hiçbir hukuk kurumu bu gidişi engellemez!

AKBANK işyerinin 566 şubesinde 9600 emekçi çalışır. Şube başına 17 kişi düşer. Bu oran, diğer bankalarda 19 - 30 arasındadır. Yani, Akbank'taki gelişme "güveninizin eseri" değil; her banka çalışanından daha yoğun ve daha uzun süre mesai harcayan emekçilerin eseridir.

AKBANK İdare Meclisi aldığı son bir kararla personel alımını durdurmuştur. Var o'anla yetinmek ve var olan emekçi topluluğunu daha çok ve daha uzun süre çalıştırmak için alınan bu karar, köleci bir düşünce tarzından başka bir şey değildir.

AKBANK emekçileri bu çalışma koşullarından bile yine her görülürler. En küçük bir hak arama çabaları, uzak şubelere sürgünle veya dışarı edilmekle ödül'endirilir.

Türkiye'de hiçbir hukuk kurumu bu gidişi engellemez!

ACILI YILLAR
Eduard Claudius
Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

Bu 1 Mayıs yaşamıma daha da anlamlı değişmeler getirdi. «Alman İnşaat Sendikası» yerel grubunun tahsildarı oldum.

— 59 —

Önce hiç bir hareket olmadı. Sonra, bir pencerenin açıldığını ve babamın don gömlek pencereden sarktığını gördüm. Az sonra da giriş kapısı açıldı ve babam zilin düğmesini kurcaladı. En ufak bir tehditte kaçmaya hazır bir şekilde, ağır ağır eve yaklaştım, Önünden geçtim. El ayak tamamen çekilmişti.

Ertesi sabah, yüzü uykusuzluktan perişan durumda olan annem bize kahvaltıyı hazırladı. Ara sıra eliyle göğsünü bastırıyor, güç işitilir, uykusuz bir sesle fısıldıyordu: «Bu gece... Eğer bu böyle giderse... kalbim...»

Babam susuyordu. Reçelli ekmeklerimi çabucak yuttum, kavrulmuş arpadan kahveyi mi de, sanki hiç mutfakta değilmiş gibi ona bakmadan içtim.

O akşam anahtarı bana bırakmak zorunda kaldı. Sabah uyanıp kalktığımızda ağzından çıkan sözcükler tekdüze olup gerçek bir kilise duası gibi durmadan peşpeşe dökülüyordu: «Bu korkunç gece... Aman Allahım, o kadar kötü uyuyorum ki, neden oluyor bilmiyorum... Böyle devam ederse...!» Buna kendini alıştırması için hayli zaman geçmesi gerekti.

Bununla, onu bir isteğime boyun eğdirmiş filan değildim. Anahtarı bana vermişse, babamın bunu ondan açık açık istemiş olmasındandı.

Bana gelince, ailemle, onun gelenekleriyle, dar görüşlülüğüyle aramda doğmuş olan farklılaşmada kararlı bir adım atmış bulunuyordum.

Sık sık dedemi düşünüyor ve tüm bu işlere acaba o ne derdi diye aklımdan geçiriyordum.

Bu 1 Mayıs, yaşamıma daha da anlamlı değişmeler getirdi. «Alman İnşaat Sendikası»nın yerel grubunun tahsildarı oldum. Bisikletle sokaklara dalıp, o sokaktan bu sokağa, o evden bu eve dolanıp duruyordum. Merdiven çık, merdiven in ve ileri marş!

Önce, Bergmannsglück ocağına ait bir site olan Hassel mahallesinden başlıyordum para toplamaya. Madencilerin oğulları duvarcı ve sıvacı olmuşlardı. Artık Polonyaca konuşmadıkları gibi babalarının o acayip Almancasını da bırakmışlardı. Karşılama hiç de sıcak olmuyordu. Aksi ve vaktinden önce ihtiyarlamış olan kadınlar benim orada olduğumu bile güçlükle fark ediyorlardı. İçlerinden birini açık seçik anımsarım: «Aman be! Al para isteyen birisi daha», diye bağırırdı her seferinde. «Size sadece bunun için gelir bulurlar. Neymiş bu sendika?... 3 Mark 35 fenik... 250 gram et parası... Ben sana nereden bulayım bu markları?»

«Herif duvarcı yamağının biri, üstelik genç de değil, her iş bitti de bir bu mu kaldı eksiğimiz? Ne olacakmış yani, ıspanak tencereme bir kaşık yağ mı koyacak?»

«— Haklısınız ama bu sendika için» diye kekeledim.

«— Sendika... Sendika...» diye ulurdu kadın. «Onun bana ne yararı olur sanıyorsun? Tencereme bir tavuk mu koyacak yoksa?»

«— Ama teyze, eğer işçiler... Eğer onlar birlikte olurlarsa», diyerek pek de emin olmayan bir sesle onu yatıştırmaya çalışır, şöyle eklemeye çabalardım: «İşsizlik kapıyı çaldığı zaman...» Sözümü sıçrayarak keser:

«— Allahaşkına yıkımdan söz etme burada» diyerek, istemeye istemeye parayı öderdi.

Geniş, kemikli yüzlü bir başka madenci karısı, enerjik ve kararlı tavrıyla ilk kez mutfağına girdiğimde gözlerini kırıştırdı. «Ee, söyle bakalım küçük yiğidim... Ne var ne yok?» diye sordu. Çekingen çekingen ne istediğimi kendisine söyledim. «Ha, evet, Sendika...!» Şöyle bir düşündü, sonra anîden bana dönerek: «İyi ya, ben neden para ödeyecekmişim? Ya şu memurlar, onlar ne yapıyorlar o kadar parayı? İyi de ücretleri var, ne dersin? Ya sana ne veriyorlar?» Ama gene de gidip sendika defterini bulup getirdi, önüme koydu. Sesimi çıkarmadan pulları yapıştırıp parayı saydım.

Konuşmaya özendirici bir tavırla: «Bir şeyler söylesene» diye keledi. «Sendika aldığı paraları ne yapıyor?»

Bildiğim kadarını söylemeye koyuldum ama, pek bir şey de bildiğim yoktu hani. Birlik olmak, sınıf savaşı, kardeşlik sözcüklerini boyuna geveleyip duruyordum. Gözlerinin çevresindeki minik kırışıklıklar ve hafifçe titreyen üst dudağı üzerindeki ince tüyler dışında, yüzü anlamsız ve hareketsiz kaldı.

Tatlı bir alaylaı

«Kötü öğrenilmiş bu ders» dedi, «daha fazla okumak gerekecek»

Omuzuma vurarak: «İşini sürdürmeye gayret et! Yılma, başkaları da ödemek istiyorlar!» diyerek beni uğurladı.

Böylece çeşit çeşit insan tanımayı öğrendim. Adamlar, kadınlar ve genç kızlar Nice nice evlere, lojmanlara girmek olanağı buldum. Bazılarında gördüğüm yoksulluğun derecesi derinden derine işledi yüreğime. Bu öylesine bir yoksulluktu ki, insan «yerlilerin», Polonyalı, Slovak, Doğu Prusyalı ve Silezyalı gibi «yabancılara» yönelttikleri aşağılama ve hareketlerin nereden çıktığını anlar gibi oluyordu. Dünya görüşüm değişti. Bu görüş artık yalnızca bizim mutfakla, ailemizle ve okuduğum kitaplarla sınırlı değildi. Rastgeldiğim insanlar, sevinçleriyle, acılarıyla karşımda duran, yaşayan insanlardı. Fakat bu insanlar, duygularını sevgi olsun, nefret olsun karmakarışık bir şekilde ortaya koyuyorlardı.

Rudi Brix'i tanımam da, bu tür gezmelerimden biri sırasında oldu. Erkek kardeşimin inşaatta yamak olduğunu anımsıyorum. Aidatı almak için onun evine gitmiştim. Zayıf, daha doğrusu kemikleri çıkmış, kehribar siyah saçlı ve çok esmer, değerli bir adamdı. Rudi'de de, ona benzeyen bir çingene yüzle koyu ve canlı gözler vardı. Benden iki yaş büyüktü, belli bir işi de yoktu. Şurada burada yol inşaatında veya yapılarda duvarcı yamağı olarak çalışmış, ama hiçbir işte uzun süre kalmamıştı. Bir önceki yaz, memlekette oradan oraya dilenerek sürüklenmiş durmuştu. Onu dinlediğimizde tüm Almanya'nın ve komşu ülkelerin, geceledikleri barınakları tanıdığını sanırdınız.

(Devamı var)